PAMĚTNÍ KNIHA
OBCE
OSLOVA

Pamětní kniha obce Oslova.

Byla pořízena nákladem obce Oslova v r. 1923
částkou 200.- Kč.

Členové obecní rady:

Pták Josef.

Hejl Josef

Starosta:

Chavát Josef

Náměstek:

Josef Procházka

Členové obecního zastupitelstva:

Bedřich Humpál

Chavát Ignát

František Jiruš

Jiruš Jan

Hůla Jan

Novák Václav

Karel Pták

Josef Staněk

I.

Pamětní kniha Oslova.

Založena ve snaze, nynější i budoucí generaci zachovati v paměti dějiny naší obce, její vývoj, život předků, současně žijících a budoucích občanů, aby si při čtení jejím vybrali, co bylo u jejich předků dobré, a vyhýbali se tomu, co bylo zlé, aby však také čtením těchto zápisů byla vzbuzena v nich opravdová láska k domovu a aby si zamilovali tu rodnou matičku zemi, která po věky živila naše praotce a pramátěře, zamilovali si náš národ český a vážili si jeho svobody a bude-li to nutno, je hájili i svými životy.

Knihu založil p. František Charvát, čís. 1– v r. 1923 a prolomil [dle archivu orlického (odd. V– AU 2–13), pozemkových knih okres. soudu v Písku, „Paměti Žíkovských" od P. Frant. Tyla, archiváře na Orlíku, „Z dějin zámku a hradu Žíkova" od akad. mal. Scotličíka, „Hrady a zámky české" díl III., „Dějin města Písku", od téhož autora, a za pomoci starosty obce p. Josefa Charváta, č. 50, faráře dp. P. Antonína Koniášky a správce školy p. říd. učitele Jana Balouna a p. učit. Ant. Levého] nadporučíka v. v. Josef Komrač (č. 21)

Kniha má 192 strany, na konci abecední seznam všech důležitějších událostí, statí a jmen (str. 179.)

Vloženy a vlepeny jsou obrazy jako přílohy a voláštní schránka (obálka) pro další sbírku příloh.

Zachovejte knihu v čistotě, ať zůstane dlouho neporušena.

V Oslově, dne 31 prosince 1934.

Kronikářská komise:

Člen: Novák Václav

Starosta: Charvát Josef

Člen: Kříž Jan

Nadporučík v. v. Jos. Komrač
t. č. Kronikář.

Kronikáři:

Čís. poř.	Jméno	Povolání	Kronikářem od	Kronikářem do	Zvolen obec. zastupitelst- vem dne	Poznámka
1	František Charvát	čís.1 rolník	1. I. 29	31. XII. 33		Popraven za nacistické okupace 17. VIII. 1944 v Praze-na Pankráci
2	Josef Lamač	(bydlí v čís. ~~71~~ 21) kapitán ~~nadporučík~~ v.v.	1. I. 34	31. XII. 38		Přistěhoval se sem 10. III. 1933. jeho manželka Anna je z rodu Křižů, dříve čís. 45, nyní čís. 63.

Dějiny kraje a vývoj zemědělství.

Nejstarší obyvatelé zdejšího kraje.

Příloha čís. 1, 2, 3, 4, 5

Nejstarší doklad existence člověka, který jako první obyvatel v jižních Čechách žil a v horách jako lovec se potuloval, skýtá pazourková čepel, vyzvednutá ve povahových přeplavených hlínách v nové cihelně u Strakonic. V blízkosti čepele našly se i diluviální kosti a částí konče. Konec období mladšího paleolithu, do něhož čepel příslušší, nahrává se k 10. tisíciletí před Kr.

V té době bylo jiné podnebí, než nyní, tehdy žila i jiná zvířata (na př. nosorožec, jehož kosti byly vykopány u Dvoužetic) a krajina měla jiný vzhled, než v době pozdější, v době alluviální, ve které myšljeme. Z mladší doby kamenné, ani ze starší doby bronzové, nebylo dosud nalezeno jediného předmětu, dokazujícího osídlení okresu. V oné době prostíraly se u nás husté pralesy a bažiny. Teprve koncem doby bronzové (kolem 8. stol. př. Kr.) počalo pronikati lidstvo do našeho kraje; z té doby jsou předměty, vykopané ze sídliště u Rokozné; jsou to rozrušené nádoby, užívané v domácnosti, často velikých rozměrů, skále bronzové jehlice, kterými si v té době spínali šat.

Příloha čís. 6

Lid ten ukládal nespálené kosti svých mrtvých do plochých hrobů; zabýval se u nás první zemědělstvím, jak dokazují nalezené kamenné mlýnky s drtidly a bronzové srpy.

Jižní Čechy, hornaté a místy bažinaté, nevábily lidí k sobě tak, jako Čechy severní. Dokud bylo mnoho místa a málo lidí, usazovali se lidé s oblibou v nižších krajích, které také byly úrodnější, než jižní Čechy.

Příloha čís. 7

První hromadné pohnutky po lidech objevují se v nižších krajích. Tu se objevuje národ, který si stavěl stálá obydlí, živil se lovem, chovem dobytka a orbou. Také si upravoval pečlivě hroby pro své

zemřelé, kterým přidával nejnutnější potřeby pro posmrtný život (pokrmy a nápoje v nádobách). Proto že mrtvé pochovávali skrčené, buď sedící nebo ležící, nazývají je badatelé „pokoleními skrčených kostér". Byla to patrně část lidstva, jež se táhlo od jižního cípu Pyrenejského poloostrova širokým pruhem podél moře až po Vislu.

Po prvních obyvatelech jižních Čech zbyly po lesích homolovité hrobky ve skupinách po 20, 50, 100 i více mohylách, některých velkých, jiných malých, na důkaz, že tu pohřbívání lidé téže krve a téže víry a že tu pohřbení vedle sebe jak žili, mocný vedle slabého, bohatý vedle chudého. Pohřbívali mrtvé, přidávajíce jim ozdoby nebo zbraně (železné nože), nezřídka je i pálívali a popel jejich ukládali do popelnic. Hned tělem a popelnicemi narovnán napříč kamenný kužel a nasypána pak mohyla. Mohyly takové se nacházejí také v krajině od Strakonic k Táboru, a od Klučenic a Kadějkova až za Budějovice, než hustěji v krajině od Vltavy k Táboru, ale více po pravém břehu Lužnice, než po levém.

Od Hůrek přes Smrkovice, k Vrcovicům, k Vojníkovu, k Louce.

V těchto hrobech našly se rozličné zbraně, nástroje, ozdoby a nádoby. Ty byly dílem vyráběny od kovolitců zde usedlých anebo potulných řemeslníků; našly se i předměty původu italského, nezřídka způsob výroby je tentýž.

Jelikož lid ten se objevuje jako osobitý národ, obřadem i kulturou různě vyznačený, a to na půdě dosud neobydlené, lze z toho souditi, že lid ten přinesl sem odkudsi již ustálenou vzdělanost. Jakého kmene a jazyka tento lid

(Z „Dějin král. města Písku" - Aug. Sedláček.)

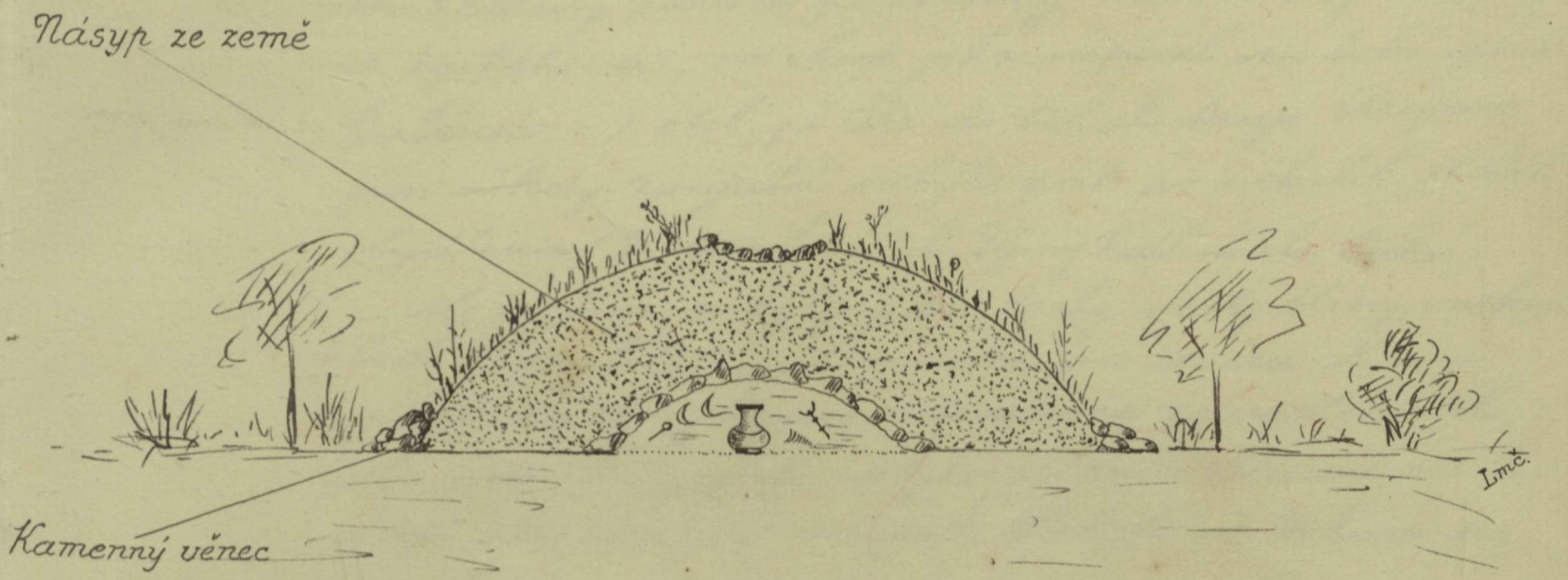

Průřez jihočeské mohyly.

byl, není bohužel vypátráno. Jen tolik je zjištěno, že lid ten, obývav tu dlouhou dobu (téměř 500 let), se země odešel, a to jistě jen pro příčiny vážné. Zdá se, že se tu zhoršily životní podmínky, které nutily lid, aby se vystěhoval; odchod jeho uspíšil asi také vpád Katénců v 1. stol. př. Kr. do tohoto kraje. Krajina jim někdy zanjatá nebyla pak po několik století obydlena. (Dr. Aug. Sedláček „Dějiny král. města Píska.")

Mezi tím, co byly jižní Čechy neobydleny, vnikalo do Čech obyvatelstvo slovanské od severu. K nim vpadli cizí výbojníci, usadivše se vedle nich; ale panství jejich nebylo dlouhé. Slované od severu přicházející, zanjali Polabí od Děčína po Chrudim.

O něco později vnikli sem již Slované ze Slezska a zanjali nižší polohy ve východních Čechách. Byli to předkové Charvátů, později tak zvaných.

Znenáhla se rozšiřovalo slovanské obyvatelstvo po celých Čechách a přišla i doba, kdyžby byly zalidněny i jižní Čechy, ač z počátku jen řídce.

Obydlí těchto lidí byly chalupy buď do země zapuštěné nebo na dně postavené, stlučené z trámů nebo haluzí neotesaných, takže bylo třeba vyspávati spáry mechem, blátem nebo hlínou. Střecha byla pokryta došky a pec bývala zpravidla zapuštěna do země. Někdy vyskytuje se i krb, vykládaný kamením; kouř odcházel dírou ve střeše.

Skupina chalup nazývala se ves.

Povaha zdejšího krajiny, lesní půda, po tolika stoletích jen málo propracovaná, svědčí o tom, že se proti Čechové v této krajině obývající, živili hlavně chovem dobytka a lovem. Lze za to míti, že v lesnaté krajině, která málokdy promrzla a

Příloha čís. 8.

stále vlažnou a vlhkou bývala, byly výborné pastvy pro všechny druhy dobytka. Také zvěře bylo hojně, ale nesnadno bylo ji dostati a lidé se o ni musili dělíti s medvědy, vlky a liškami.

Kmen český,[x] který se usadil v této krajině, dělil se dílem na čeledi (Trcovici, Smrkovici a jiní), dílem bydlel na dvorcích (Oldřichov, Šelibov a pod.)

[x] Netolici (mezi Otavou a Vltavou, od Buděj. k Prachaticům, Zvíkovu, Táboru a Buděj.)

V Čechách bydlelo několik kmenů, jež povstaly podrobením obyvatelstva pod vládou jednoho. Silnější čeledi podrobovaly slabší a tvořily se tak celky, jež zase slučovány ve větší celky. Pánem nad takovým celkem byl knížě.

Východní Čechy a část jižních Čech byla pod panstvím knížete Slavníka, ostatní Čechy většinou pod panstvím potomků Přemyslových, kteří původně vládli nad Čechy jen v užším smyslu, totiž nad kmenem, bydlícím ve střední části Čech. Průběhem 10. století zničena Přemyslovci moc Slavníkovců a celé Čechy dostaly se pod moc nástupců Přemyslových.-

Vznik vsí

Vsi vznikaly zpravidla tehdy, když nestačily k tomu vhodné hospodářské poměry. Nebyly ovšem zakládány v jediném roce, nýbrž v celých desítiletích, ba i staletích.

O skutečných vsích můžeme mluviti teprve v 8.-10. století. Až do té doby žili Slované v rodech tak, že celé příbuzenstvo několika rodin zůstávalo pokromadě pod správou nejstaršího člena (starosty). Všichni členové rodu žili v „nedílu" t.j. měli společné živobytí a dohromady pracovali - všechen majetek byl společný. Zdrojem živobytí kromě lovu

Jak vznikaly kraje v jižních Čechách.

V Čechách bydlelo za starých časů několik kmenů. Silnější kmeny podrobovaly si slabší a tak tvořily celky, nad nimiž byl pánem kněz, což později odpovídalo pozdějšímu pojmenování kníže. Území, jež bylo podrobeno některému knížeti říkalo se kraj a jeho obyvatelé se zvali krajané. K jihozápadu od Písku byl kraj zvaný podle hradu Prácheň prácheňský, východně od Písku, jemuž se říkalo po hradu Bechyni bechyňský. Tehdy bylo v jižních Čechách více krajů, jimž vládli knížata Svatoslav, Břetislav, Heřman, Mojslav a Spytihněv, kteří se postavili proti vojsku arcibiskupa mohučského, jež vpadlo do Čech. Knížata byla poražena německým vojskem a prchla se svými, na útěk obrácenými vojíny, přes Vltavu do blízkého hradu — patrně do Bechyně. Němci pak poplenivše některé kraje odtáhli zpět do Bavor. Tak bývalo za nejstarších dob. V 10. století však panovali nad jižními Čechy již Přemyslovci, za něž spravovali jednotlivé kraje jejich úředníci, kteří sídlili na **Prácheni, Netolicích, Doudlebích, Chýnově a Bechyni.** Okolí písecké — tehdy vlastně **putimské**, poněvadž Písek ještě nebyl — na levém břehu Otavy západně od hor nepodřídkých patřilo k prácheňsku a to, co bylo na východ odtud, bylo podřízeno bechyňskému kraji. Ale ty poměry trvaly jen něco do poloviny 13. století. Již roku 1260 hrady **Bechyně, Chýnov, Prácheň, Doudleby a Netolice byly opuštěny** a zůstaly po nich **jen trhové vesnice.** Přes to zůstaly názvy krajů **prácheňského a bechyňského. V té době byl již Písek založen a patřil ke kraji bechyňskému,** ale krajský jeho úřad sídlil již v Písku. Později Písek, ač ležel jen na obvodu kraje prácheňského, stal se jeho krajským sídlem. **Kraj tento byl velmi veliký. Táhl se od Příbramě až k Vyššímu Brodu a od Vltavy na západ až za Horažďovice a Sušici.** Prácheňský kraj udržel si své pojmenování **až do roku 1850,** nyní připomínají jeho historii již jen zříceniny hradu Prácheň.

zvíře a ryb byl především chov dobytka, pastevectví. Dobytek nebyl ve stájích, nýbrž volně se pásl. Když byly pastvy vysáty, přestěhovali se rod jinam. Dle toho byla při způsobena i obydlí jejich

Změna nastala, když k pastevectví se připojilo polní hospodářství. Omezilo se na půdu, z níž bylo možno udělati ornici jen hrubým kořáním. Pomocí takové půdy nebylo mnoho, bylo nutno kácetí lesy a z nich připravovati pole. Byla to práce namáhavá, a proto rod, který si těžce získal polní půdu, vážil si jí a neopouštěl jí víc. Celý rod bydlil pak pohromadě, „vesměs" – odtud název „ves." Polní hospodářství dalo tedy vznik vsím. Zároveň s jich vznikem utvořil se pojem poukromného vlastnictví. Rodové zřízení zanikalo a v 9. století nevznikaly nž vsi rodové, nýbrž poměstské, jichž osadníci již nepatřili všichni k témuž rodu.

Čím stálejší bylo sídlo, tím větší péče byla věnována příbytkům. Dokud nebyl rod četný, žili všichni jeho příslušníci v jednom příbytku; ale když jich přibývalo, oddělovali se a stavěli si vlastní stavení, ale již pevnější a úhlednější. Říkali jim „sedliště."

Vsi byly zakládány buď „dvorcové", daleko od sebe, aby kolem dvorce byly pohromadě příslušné pozemky; nebo „řadové", podél hlavní cesty po obou stranách a konečně „okrouhlice" se stavením v kruhu kolem návsi, s rybníkem uprostřed.

Původní vsi byly malé, čítaly obyčejně jen 10 stavení; lidnatost země byla malá – do 12. století měly celé Čechy ani ne půl milionu obyvatel.

Vliv na další vývoj vsí bylo sjednocení kmenů českých v mocném státě za silné vlády knížat

Příloha čís. 9

Příloha čís. 10

Boleslavů. Kníže nabyl velké moci a jmění, jak z majetku náčelníků kmenových, jednak, že byl pánem všé půdy dosud neosazené. Na místě starých náčelníků rodových, kteří představovali rodovou šlechtu, vzmáhala se šlechta úřednická a vojenská, když kníže úřední služby odměňovalo dary pozemků a statků. K nim od 11. století přibyla třetí moc v zemi, kláštery. Kníže, šlechta i kláštery měli rozsáhlé velkostatky, které jim vzdělávali většinou otroci.

Otroctví má svůj původ ve starších dobách, kdy po válkách byli zajmaní otroci prodávání. Od 10. stol. obchod otroky do ciziny přestal a bylo jich užíváno k polním pracím. Byli usazováni ve vsích.

Bylo tehdy ve vsích obyvatelstvo jednak otrocké, jednak svobodné, zvané dědici (protože dědili statek jako vlastnictví své rodiny); z nich bohatší sloužili Němcové.

Byli však otroci, kteří při práci mašetřili jmění a mohli se vykoupiti a státi svobodnými.

Svobodní obyvatelé (dědici) poklesli naopak také do osobní závislosti, někdy z trestu, někdy pro chudobu. Tak vznikali nevolní sedláci, povinní platy a robotou. Takoví nevolníci byli na statcích knížecích, církevních i soukromých. Na svém statku byli dědičně, ale byli poddáni pánu, který je mohl i se statkem prodati nebo darovati jinému (na př. „duší" byli poddaní, které pán daroval kostelu za svou duši.) Ve 12. stol. byla již robota všeobecně rozšířena; nevolníci pracovali 3 dny, ale někdy i 6 dní v týdnu.

Velkostatky s otrockou soustavou chtěly však svou nadbytečnou půdu lépe zužitkovati, tím více, že Čechy se

staly za Přemyslovců bohatou zemí - měly stříbrné doly.

Pro nedostatek místního obyvatelstva byli do země voláni cizinci ze západní Evropy - nastává německá kolonisace, jež trvala pak až do 14. stol. s vrcholem za Přemysla Otakara II. a Václava II. Cizincům byly skýtány výhodnější podmínky. Byli osobně svobodní, půdu si koupili v dědičný nájem. To bylo právo zákupní. Podle jejich vzoru také umozí nezakoupení čeští obyvatelé nyní zlepšovali vlastnické právo ke svým pozemkům.

V tomto období vznikaly nové vsi novým způsobem. („Kolátor") Podnikatel sjednal platební podmínky za půdu, určenou pro vystavení vsi a rozdělil ji osadníkům; stal se potom zpravidla v ní rychtářem. Obce takto založené byly osvobozeny na nějaký čas od všech dávek. Toma se říkalo „lhůta" („lhota" staročesky). Proto je v Čechách tolik vesnic, pojmenovaných „Lhotami."

Půda pro jednotlivé usedlosti byla vyměřena na „lány" (průměrně 60 korců) a přidělena ke každému stavení pokud možno v ponvislosti. Nové vsi byly již větší, měly až 20 statků; říkalo se jim dle něm. „grunty."

Po hromadné německé kolonisaci nastal klid a vsi byly rozšiřovány. Ve válkách husitských a později v 15. století byly mnohé vsi zničeny, v klidnějších dobách však opět obnoveny.

Zatím ale měnily se hospodářské poměry. Selskému obyvatelstvu na vsi vedlo se ve válkách hůře, svobodní stávali se závislejšími na své vrchnosti - vznikalo poddanství. Nestalo se to rázem, nýbrž pozvolným vývojem několika století (14.-18.) Šlechta zanechávala života rytířského a zakládala (hlavně v 15. a 16. stol.) své dvory a velkostatky. Ke dvorům zaokrouhlovala veliké pozemky a zakládala rybníky.

Tím byl znemožněn další vznik vsí a selských usedlostí, neboť pro ně nebylo půdy. V třicetileté válce mnoho vsí zpustlo, po válkách pak hospodářství selské nevyniklo, zatíženo jsouc robotami a platy, takže trvalo dlouho, než byly obnoveny vsi zaniklé.

Ale lesní půdou bylo již opěvena. Jestliže v 10. stol. bylo lesní půdy dvakrát tolik, než dnes, bylo zřejmo, že v 18. stol., do kdy byly nadbytečné lesy vykáceny, nesmí být výměra lesů více zmenšována. Tím končí doby, kdy půda hledala lidi, aby ji zpracovali, a nastává období 18.–20. stol., kdy spíše lidé hledají půdu, aby nově přibývající rodiny mohly se na ní usadit.

Příloha čís. 11

Výhodnější situaci pro vznik obcí mohla přivodit zase jen změna hospodářských názorů. Musilo zvítězit přesvědčení, že velké dvory panské nejsou vždy ku prospěchu. Již v I. polovici 18. stol. některé vrchnosti rozdělovaly odlehlé dvory na selské usedlosti, za roční nájemné, rušice při tom zároveň robotu. Ve větším měřítku byla tato reforma provedena za Marie Terezie a Josefa II. v l. 1775–1788 na státních statcích; soukromé vrchnosti tak neučinily. Proto toto období až do začátku 20. století není příznivé zakládání nových selských vsí. Rozvojem průmyslu rozšiřovány a stavěny vsi z domků dělnických, bez půdy nebo s malou výměrou polí.

Snahy po rozdělení velkostatků se sice projevovaly občas, ale politická převaha velkostatků tomu bránila.

Teprve po převratu r. 1918 byla uzákoněna pozem. ková reforma, při níž se vsi rozšiřují nebo zakládají nové. Od r. 1921 do konce r. 1928 bylo založeno 28 nových vesnic a 120 zvětšeno z pozemkové reformy a nové selské usedlosti. Zakládání a rozšiřování trvá.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Mnich.

Zrušení roboty a poddanství.

Příloha čís. 12.

Konečně poddanství vrchnosti přestalo.

Všechny povinnosti, osobního poddanství byly zrušeny bez náhrady, povinnosti tkvící na gruntu, však za náhradu. To byla zejména největší část roboty a peněžní dávky.

Vyvazovacím patentem ze 4. března 1849 a z 5. července 1853 bylo nařízeno, že třetinu stanovené ceny za náhradu zaplatí poddaný, třetinu platil stát a třetinu nesla vrchnost. Trvalo to několik let, než bylo vše provedeno – až do r. 1853. Byly zřízeny vyvazovací komise (1849–1853), r. 1851 vyvazovací fond pro zprostředkování náhrady, později „Hypoteční" a „Zemská banka."

Zrušením poddanství a povinností stali se někdejší poddaní svobodnými lidmi. Mohli se volně stěhovati, dle své vůle se zaměstnávati, byli osvobozeni od roboty; zemědělci stali se úplnými vlastníky svého statku.

Avšak i bývalé vrchnosti měly z vyvazení prospěch, neboť náhrada za robotu jim umožnila, aby zvelebovaly své hospodářství na velkostatcích a zakládaly průmyslové podniky.

Před zákonem byl si nyní každý občan rovен o velkostatkářem. Jistá výhoda zbyla přece velkostatkářům, totiž vliv ve volbách do sněmu, než i tento rozdíl byl koncem 20. stol. zavedením všeobecného rovného hlasovacího práva odstraněn.

Hospodářsky byl ovšem velkostatek ve výhodě proti ostatnímu obyvatelstvu vesnice, a mohlo se lehce státi, že mnozí obyvatelé, kteří hledali výdělek na velkostatku, snadno se zase mohli dostati do závislosti na něm. Proto trval ještě stále odpor proti velkostatku, tím více, že někteří velkostatkáři měli pořád tolik zemědělské půdy, že by se na ní mohlo mnoho rodin zemědělských uživiti. Mezi ně patřili i Schwarzenbergové na Orlíce, již vlastnili několik velkostatků. Ale velkostatkáři se bránili rozdělení svých rozsáhlých

statků i za náhradu a zákonská vláda je podporovala.

Změna nastala teprve v naší republice pozemkovou reformou.

Pozemková reforma.

Příloha čís. 13

Již r. 1919 vydalo Národní shromáždění záborový zákon, jímž veliký majetek pozemkový (t. j. přes 150 ha zemědělské půdy nebo přes 250 ha půdy lesní) byl prohlášen za zabraný pro stát. V r. 1920 byl vydán zákon přídělový, jenž stanovil způsob přidělování pozemků ze zabraného majetku, velikost přídělů, komu a jak může býti přidělováno, řád o polních lístcích a dědické posloupnosti na nových selských statcích z pozemkové reformy, potom zákon o hospodaření na zabaveném majetku pozemkovém, zákon úvěrový a zákon náhradový o náhradě za převzatý majetek a zabezpečení zaměstnanců na tomto majetku.

S prací této provedl k tomu účelu na podzim 1919 zřízený „Státní pozemkový úřad".

V tomto roku byl také vydán zákon o výkupu zemědělských pozemků drobnými zemědělskými nájemci; kdo měl pozemky v dlouholetém nájmu, nejméně od r. 1901, mohl si je nyní koupiti; tak se dostalo v l. 1919–1924 těmto drobným zemědělcům 101.000 ha půdy; dohromady podělených bylo 128.000.

Mimo to byla zákonem stanovena ochrana drobných zemědělských pachtýřů.

Tak bylo zabráno v republice skoro 4 miliony hektarů t. j. přes 1/4 plochy celého státu, z toho však připadá větší díl na lesy, menší na půdu. Tyto velké plochy patřily pouze 17/30 vlastníkům!

Značná část půdy byla rozdělena v drobném přídělu (na 700.000 ha); jen malé kusy byly přiděleny na stavební parcely nebo na zaokrouhlení pozemků.

Část půdy byla propuštěna ze záboru a ponechána tvrdě dosavadním vlastníkům, kteří mají nárok

podle zákona z každého panství na 150 - 500 ha.

Všeckde při vhodných hospodářských budovách panských dvorů ponechán větší příděl půdy; to jsou zbytkové statky, jichž bylo utvořeno na 1500 s výměrou asi celkem 100.000 ha.

Lesní hospodářství pro svoji odlišnou povahu je přiděleno ne jednotlivcům, nýbrž státu, okresům a obcím.

I když pro nedostatek půdy nebylo lze vyhověti všem žadatelům, přece pozemková reforma značně posílila zemědělce; budoucnost ještě lépe ukáže, jak blahodárné dílo bylo tím provedeno.

Staré obecní zřízení.

Po husitských bouřích mizela vrstva drobných šlechtičů, zemanů a vladyků. Vytvořila se pak skupina dědiníků (po zádě svobodníků tak zvaných), stojící uprostřed mezi vrchností a poddanými, ale nebyla četná. Vznikla z někdejších zemanů, již zchudli tak, že jim zbyl jen menší statek (zvaný dědina), který byl však stále svobodný a byl zapsán v zemských deskách. „Svobodníkem" mohl se státi také poddaný, který se vykoupil z poddanství a koupil si takový zemanský statek. Rovněž „nápravníci", držitelé většího statku, s nímž byla spojena povinnost vojenské pomoci pánu, a „výsadní rychtáři" patřili mezi svobodníky. Byli poddáni jenom králi a jemu platili i daně; na rozdíl od vrchnosti nebyli však zastoupeni na sněmu, nepatřili tedy k politickému národu. Vrchnosti neplatili platů. Od konce 15. století snažili se vrchnosti uvésti je v závislost.

„Manové"

Postavení poddaných se horšilo. Vrchnosti hospodařící nyní ve vlastní režii na svých statcích, chtěly práce co nejvíce zadarmo. Proto zvyšovaly roboty. Politická a soudní moc jejich nad poddanými jim to umožňovala.

Proti této nadvládě byli poddaní jako jednotlivci bezmocní. Jedinou jejich síla byla v obci, jako celku, neboť obce mohla aspoň do jisté míry o svém osudu rozhodovati. Ale i tato práva byla časem zmenšována.

V čele vesnické obce stál rychtář (z něm. Richter, soudce). Stával se jím obyčejně zakladatel obce, dostal v ní největší statek a s ním bylo rychtářství dědičné. Někde s rychtářským statkem byly spojeny i výsady, jako osvobození od platů vrchnosti, právo vésti krčmu v obci, vařiti si několik piv, potíti z pokut, chovati obecního býka, kance a berana, právo na různé platy a služby od poddaných, právo lovu a pod.

Někdy zrušila vrchnost tyto výsady buď z trestu nebo pro vynětí role rychtářova. Tak nebývalo časem těchto dědičných rychet a většina rychtářů byla od 17. stol. buď jmenována přímo vrchností nebo volena obcí. Ale i v tomto případě musila býti volba vrchností potvrzena. Taková volba bývala na rok, tentýž rychtář mohl však býti i opětně volen.

Rychtáři ve správě obce pomáhali konšelé, které volila obec. Někde býval rychtář pro několik obcí (i Oslov patřil až do r. 1849 k rychtě podhradské a z Oslova byli voleni konšelé.)

Rychtář musil mimo svých obecních povinností i dohlížeti na panských dvorech při polních pracích.

Jeho odznakem bylo rychtářské právo (prádní žíla, palcát či palička). Toto právo dostával na „výročním soudě" obecním a tam je odevzdával. Obesílal jím sousedy k poradě neboli ke „hromadě". Tam se jednalo o obecním statku, což byly hlavně pastviny a lesy.

Někde měly na obecních pastvinách vrchnosti právo spolupastvy; z toho vznikaly často spory, zvláště o průhony, kudy byl dobytek zaháněn na pastvu. Užívání obecních pastvin bylo předepsáno zvláštním řádem.

Cesty a náves patřily k obecním majetkům. Obecním stavením bývala pazderna a pastouška. Obecního statku nemohla obec pozbýti, neboť

právo k užívání se nepromlčovalo ani vydržením přes 30 let.

Kromě obyčejných obecních hromad bývalo ročně jednou, obyčejně po novém roce, slavnostnější shromáždění t. zv. „výroční porady", obyčejně v rychtě, někdy - ale zřídka - i na zámku. Přišel i panský úředník, jenž zapisoval do pozemkové knihy, během minulého roku provedené změny nemovitostí, odkazy, dluhy a splátky; účtován i spotřeb majetek a kostelní jmění.

Protože se to dělo v přítomnosti všech hospodářů, sloužilo to obci sebevědomí, neboť tak byla obec strážcem svého pozemkového majetku.

Účtovala při tom i obecní správa, neboť odstupovala a byla volena nová.

Na poradě byly čteny i „artikule soudní", které lidově vykládaly ustanovení zemská a vrchnostenská. Šly od vyznání náboženského až k podrobnostem policie vesnické a do selského hospodářství.

Obrana sedláka, selské výpovědy. Úředníci panští dohlíželi na selské hospodářství; nedbalý hospodář mohl být i sesazen.

Vrchnost půjčovala obilí k setí - za 4 věrtele vrátit jich 5.- A k tomuto úvěru sahali dříve, než aby s nějakým selí obilí nebo chovali dobytek „na polovic."

Půjčování obilí bylo v 18. stol. organisováno, a to v obilních čili kontribučních sýpkách.-

Od 15. do konce 18. stol. zvyšovala vrchnost roboty, někdy sebrala sedláka s gruntu, aby mohla zaokrouhliti své dvory nebo zříditi rybníky, a kde mohla, poddané hospodářsky utlačovala. Stěhovati se nebylo bez povolení vrchnosti dovolováno. Ujíždějící sběhlí sedláci, byli-li lapeni, byli své vrchnosti vráceni se vším svým majetkem. Poddaný bez svolení vrchnosti nesměl se ženiti, nesměl studovati nebo jíti na řemeslo. Vrchnosti vybíraly si ze selských synků volně služebníky.

Proti utlačování vrchností mohl si sedlák stěžovati k úřadům, ba i k samému císaři. Ale málo zmohl.

nebot vrchnost měla zpravidla známé u úřadů, obsazených většinou šlechtici a zvítězila, i když měl sedlák pravdu. Stávalo se tak často nejenom jednotlivcům, ale i celým vesnicím. Znám je případ jihočeského sedláka Kubaty, jenž hájil proti právům pastvin - blat - pro své vesnice; i on prohrál. Stejně skončil proces chodských sedláků v 17. století (Pohlavci).

A kdo tehdy prohrál, octl se ve vězení nebo na popravišti.

Není divu, že se poddaní pak bouřili, protili, vrhli na zámek a ustili se vrchností. To byly selské bouře čili rebelie, vyvolané právě systémem vlády šlechtické. Vzbouřenci byli obyčejně přemožení vojskem, proti němuž byli sotva sekyrami, cepy a kosami bezmocní - a následovaly popravy a vězení. Takové bouře byly často od 16. do 19. stol. Podnětem bývalo někdy pronásledování náboženské, když vrchnost žádala - zejména po Bílé hoře - vyznání jen římsko-katolické, jindy dalo podnět zvyšování robot, zákaz pastvin pro poddanský obytek, tělesné trestání poddaných, zpronevěřování cizích peněz, složených u vrchnosti.

R. 1769 a 1770 byla velká neúroda v Čechách, cena obilí tak stoupla, že i dříve zámožní lidé museli žebrati. Strych žita stál předválečných 34 korun. Venkovský lid se živil plevami, ano i všelikými travinami, takže vzniklo mnoho nemocí. Na čtvrt miliónu lidí zahynulo podvýživou a nemocemi z toho vzniklými. Císař Josef II pomáhal částečně dovozem obilí z jiných zemí a zápůjčkami ze státní pokladny. Teprve po r. 1772, kdy se konečně urodilo, bylo zase lépe. Vzhledem na bídné poměry slíbila vláda zrušení různých povinností vůči vrchnosti, ale vydáním osvobozovacího patentu dlouho otálela, takže sedláci se domnívali, že je umyslně šlechtou v Praze zdržován.

Příloha čís. 14

To vyvolalo selské bouře, zvláště v r. 1775, kdy selské povstání zachvátilo skoro celou zemi; skončilo však porážkou sedláků u Chlumce nad Cidlinou.

Robotní patenty.

Selské vzpoury byly varovným hlasem pro státní správu, aby chránila poddané proti útisku vrchnosti. Stát vskutku zasáhl a vydával robotní patenty r. 1680, 1738 a 1775, v nichž robota pevně stanovena. Bylo to dosti, 3 dny v týdnu robotovati, tím hůře, že stát v tu dobu zvyšoval daně do výše před tím neslýchané – sedlák musil odváděti 42% hrubého výnosu svého statku – aby mohl podporovat vzrůstající průmysl na úkor zemědělství; panské pozemky byly ovšem skoro všechny od daní osvobozeny. Teprve za Marie Terezie a Josefa II byla panská půda také zdaněna. Tentýž císař zrušil tělesné trestání (bití) poddaných, množil jim volné stěhování a volbu zaměstnání, jakož i tolerančním patentem dovolil svobodu náboženství.

Zrušena robota na státních statcích; ale všeobecné zrušení se císaři Josefu II již nepodařilo i po jeho smrti vymohla si šlechta zastavení oprav. Přece však byl již dán základ k pozdějšímu úplnému zrušení roboty v r. 1848.

Dědické právo.

Odúmrtní právo, které po smrti hospodářově ponechávalo pozůstalým jen část dědictví, kdežto část dávalo vrchnosti, nebo volnost dědického odkazu omezovalo jen na nejbližší příbuzné, na př. na děti, jinak statek připadl vrchnosti, charakterisuje starší doba asi do 15. stol. Později bylo toto právo omezováno, ale v 17. stol. se přece ještě někde odúmrtí vyskytuje. Zpravidlem bylo, že po zemřelém hospodáři mohli dědit nejenom děti, nýbrž i vdova, rodiče, také provozenci zemřelého a jejich děti. Statek přecházel obyčejně na nejstaršího syna, který se měl státi hospodářem. Neměl-li hospodář těchto přímých dědiců, připadl statek po jeho smrti vrchnosti.

R. 1787 bylo konečně uzákoněno - neustanovil-li hospodář jinak - že statek dostane nejstarší syn. S tím souvisela i dělitelnost selských statků, což vláda i podporovala, aby přibývalo rodin. Ponenáhlé dělením mezi více dětí vznikaly často příliš malé díly, stanovila vláda r. 1787, aby každý díl měl nejméně 40 měřic tj. 7·66 ha. Začátkem 19. stol. (v napoleonských válkách) zachraňovali sedláci své syny před vojenskou službou dělením statků. R. 1868 bylo konečně povoleno libovolné dělení pozemků i odprodej a odkazování. R. 1907 bylo však stanoveno, aby statky střední velikosti (nad 5 ha) - zemře-li hospodář bez poslední vůle - připadly jednotlivým dědicům, jenž vyplatí podíly sourozencům. Také pozemková reforma dbá, aby selské usedlosti nebyly nově zmenšovány dělením (jsou t. zv. „neobily"), aby hospodářství selské bylo soběstačné.

Kulturní život na vesnici.

Po dlouhá století, kdy nebylo na vsi škol a knih, jevil se přirozeně vnitřní život hlavně v náboženském přesvědčení. Venkovský člověk vždycky hluboce a opravdově věřil v Boha, protože tato víra mu nahrazovala rozumové vysvětlení rozličných záhad života a smrti, které viděl v přírodě kolem sebe. Pojem Boha a víry se ovšem měnil. První zemědělci starých českých kmenů byli ještě pohané, jistě zmučení pro svoji víru, stejně jako jejich potomci, křesťané. Vždyť i ti měnili několikráte svoji víru. Byli sektáři, vyznavači pod obojí, Českými bratry, evangelíky různých vyznání a střídavě zase katolíky.

Vkrocení náboženských otázek byl duševní život venkovana velmi omezený. Mnoho času jistě prozahálel bezmyšlenkovitě, ale raději v sousedském besedování. Před vynálezem tisku zřídka se dostala

rukopisná kniha na venkov; ke konci 15. stol. začaly se rozšiřovati knihy náboženské, hlavně bible a kancionály.

Někde znali již také odborné knihy zemědělské; ale těch bylo poskrovnu. Teprve počátkem 19. stol. přibývalo české zemědělské literatury. Knihy číst a míti k nim lásku, učili venkovany písmáci. Mezi nimi vynikl zvláště František Vavák, sedlák a rychtář v Milčicích u Poděbrad (1741–1816).

Ale bylo ještě v 19. stol. mnoho těch, kteří neuměli ještě číst a psát. Teprve v 2. polovině 19. stol. šířila se kniha na venkov; na mnoha místech není však ani dnes tento kulturní úkol dokončen.

Zemědělské spolky.

Se šířením zemědělských knih nastalo i zakládání odborných společností, spolků a škol. V r. 1770 byla založena „Hospodářská společnost", která měla velký vliv na rozvoj zemědělství; trvala 100 let.

V její činnosti pokračovala „Zemědělská rada" (od r. 1891).

Společnost pronikala zakládáním odboček na venkově, ale tehdejší reakční vláda nechtěla, aby venkovský lid byl poučován a nedovolila to. Teprve roku 1848 a hlavně po r. 1860 vznikly hospodářské spolky, z nichž po zrušení Hospodářské společnosti stal se nejprve „Hospodářský klub", přetvořený r. 1880 v „Ústřední hospodářskou společnost pro Čechy", z níž r. 1919 vznikla pro celou republiku „Zemědělská jednota".

Po převratu založeny byly ku zvelebení venkova ještě čs. zemědělské hnutím spolky „Péče o zdraví venkova", „Spolek pro blaho venkova" a „Švehlův ústav" - r. 1929.

Nejvyšší organisací pro zemědělskou vědu je „Čs. zemědělská akademie" (zal. r. 1924.)

Velký význam mělo vybudování zemědělského

úvěrem, zakládáním peněžních ústavů pro venkovský lid; o počátky této organisace získal si zásluhy ct. u. Dr. Frant. C. Kampelík, po němž venkovské peněžní ústavy nazvány „Kampeličky."

Zemědělské školství.

V době, kdy se šířila odborná literatura zemědělská a spolky, vznikalo také odborné školství zemědělské. I počátku pro panské úředníky ošetřen. Proto se uchytilo nejdříve na vysokých školách, kam měli tito přístup.

V Praze zřízena r. 1776 professura zemědělství při universitě (r. 1844 přičleněna k technice); téměř 100 let byl jen jediný professor zemědělství pro Čechy a Moravu. Teprve r. 1906 utvořeno na technice v Praze zemědělské oddělení, z něhož po převratu vznikla Vysoká škola zemědělského a lesnického inženýrství, v Brně založena Vysoká škola zemědělská (z bývalé hospodářské akademie v Táboře) a Vysoká škola zvěrolékařská, též v Brně.

Pro český venkov byl učiněn již r. 1790 pokus o založení selské hospodářské školy v Trnové u Žbraslově, jež trvala asi 10 let. V I. pol. 19. století založeny některé školy; teprve po zrušení roboty r. 1849 založeny 2 polní školy, česká v Rabíně, německá v Liebwerdě. Od r. 1864 jich přibývalo, kdy se jich ujala země česká. Kromě těchto celoročních škol vznikly zimní školy hospodářské, střední hospodářské a později i vyšší, zvané Hospodářské akademie (v Táboře a Liebwerdě). Od r. 1884 přibývaly i hospodyňské školy, včelařské, kovářské, ovocnářské, chmelařsko-zahradnické, lesnické střední a vyšší a mlékařské. Po převratu pokračovací školy pro mládež od 14-16 let, t. zv. „lidové školy hospodářské."

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Mlad.

Změny na vesnicích po zrušení poddanství.

Politické změny po r. 1848 měly velký vliv pro život na vsi, právě jako dopravnictví, v němž obrátky zatlačily staron žionost provozničkon čili furmanskon, i rozvoj průmyslový způsobil mnohé změny.

V obecním přizení na místo dřívějších rychtářů a kouřelů volení starosta a obecní zastupitelstvo. Přestaly „kromady obecní“, obchůzky hranic pozemků, neboť po zavedení katastru nebylo jich třeba.

Zvyky, kroje, stavby.

Na určitém panství nebo několika panských poměrech vyvinuly se zvláštní zvyky, zvláštní kroje i zvláštní stavby. Jakmile nastala volnost stěhování, přestávaly tyto zvláštnosti krajové. Jen jednotlivě se zachovaly počízené kroje a počízené stavby. Tím více musíme si vážit těchto památek. Uvědomme si, že tyto památky jsou 100, 150, až 200 let staré. Je důležito, aby tyto památky zůstaly uchovány v muzeích. Tam patří nářadí z venkovského stavení, nábytek a nádobí ze světnice, kroje, fotografie stavení, zkrátka všecky pozůstatky „lidového umění“, neboť z něho můžeme poznati, jak se naše vesnice vyvíjela.

Přiloha čís. 15/16 17

Nesmíme zapomenout, že tento vývoj stále pokračuje; i ze dneška bude minulost. Proto i typické předměty z dnešní vesnice musí býti uchovány. Proto musí býti paměť na poměrnou dobu i písemně zachována, a to děje se v „Pamětních knihách“ čili „Kronikách.“

Ochrana pozemkového vlastnictví.

Kdo sám pracoval na poli, ví dobře, že mnohem radostnější a také pečlivější je práce na pozemku, který patří jemu nebo jeho rodině, než na tom, který je v nájmu a patří jinému.

Pozemkovou reformou byly dány dlouhodobé pachty (nájmy) do vlastnictví těm, kdo měli určitou

řadu let pozemky v nájmu, za levnou náhradu. Slušní na nich pracovat jako dříve, ale pracuje na nich raději a podniká na nich i zlepšovací práce.

Tak byl uznán význam pozemkového vlastnictví po převratu.

I předkové naši dovedli si vážiti pozemkového vlastnictví. Avšak lidský život je krátký a paměť slabá, a proto bylo nutno, aby i po mnoha letech bylo ukázáno, komu patřil některý pozemek.

Vznikaly spory mezi sousedy, když špatný soused přiorával mezu, ale i tam, kde byl soused řádný, se často zapomělo, kudy jde správně mez nebo hranice. Dnes se v takových sporných případech nahlédne do pozemkových knih a do katastrálních map, kde se právo zjistí.

Tato přesnost je však dílem teprve 19. století. Ve 13. stol. musil ten, kdo byl přistižen při přiorávání půdy, dát pokutou vola. V téže době byl již „mezní soud". Byly předvolány sporné strany a svědkové, obyčejně starší sousedé, aby dosvědčili, kudy hranice dle jejich paměti vedla. Účastníci soudu vykonali obchůzku po hranicích; na místě, odkud se vyšlo, byla nočtána čára a na tuto čáru vstupovali svědkové, oděni pouze v košili nebo pytlovité suknici, poklekli a přísahali na kříž. Zkřižovaný značil smrt a čára v zemi znamenala hrob, neboť svědek by zemřel, kdyby přísahal křivě.

Někde byla hraniční znamení vyřezána na kmenech nebo položeny hraniční kameny.

Koncem 17. stol. zanikly mezní soudy. Místo nich byla konána každoroční pochůzka po hranicích pozemků, celé obce rychtářem, konšely a všemi hospodáři. Sledovali hraniční kmeny a kameny, kde padl strom nebo kámen odnesen, zasadili

Příloha čís. 18

mezník nový. Pod hraniční kámen kladeny různé střepy. Sousedé brali sebou také své synky, kteří u důležitých mezníků dostali výprask, aby si je lépe zapamatovali. Protože tyto obchůzky se konaly kolem svatodušních svátků, říkaly jim „dušky." Takové dušky oslavovali potom ji nyní „dušky" v hospodách.

Panští úředníci vykonávali zase obchůzku kol panských pozemků.

Majitelé selských pozemků vedly vrchnosti ve zvláštních „urbářích" a pozemkových knihách.

Urbáře vedla vrchnost především kvůli svému prospěchu, neboť si tam zapisovala všechny poddané a jejich povinné platy, dávky a roboty.

Některé urbáře jsou ještě zachovány na Orlíku, z nichž výpis pro Oslov jsme na str. 46/47 uvedli.

Jiné povahy jsou pozemkové knihy.

Během třicleté války utekli mnozí ze země nebo vzdělávání půdy zanechali. Nařídila proto vrchnost r. 1646 rychtářům a konšelům, aby nový popis půdy provedli a zjistili, komu který grunt náleží. R. 1654 nařízen nový popis půdy (zvaný generální visitací), jenž byl r. 1683 přezkoušen. V r. 1705 byly nově založeny „gruntovní knihy"; nezapisovalo se však v nich, kdo a kdy který grunt vystavil, nýbrž pouze tehdejší držitel gruntu a jeho povinnosti vůči vrchnosti. Kdy a kým byl grunt postaven, stálo v pozemkových knihách dřívějších (z r. 1586 a 1654 založených.) Vedl je panský úředník. Koncem 16. stol. byly zaklínány skorem na všech panstvích. Teprve roku 1850 přešlo vedení jejich na státní soudy.

Na panství schwarzenberském byly založeny pozemkové knihy r. 1586; ty jsou tam také v archivu pod značkou V-AU 2-13 uloženy. Jsou psány starým

švabachem (něm. písmo) a pro nečitelnost písma těžce luštitelné.

Další pozemkové knihy až do r. 1850, kdy byly u státních soudů založeny nové, pokračují – byly spáleny a ztraceny. Velká škoda, protože z nich mohli být zjištěni majitelé statků od jeho vzniku až do založení pozemkových knih soudních.

Do pozemkových knih vrchnostenských byl zapisován pouze majetek selský; panský majetek byl veden v „zemských deskách" v Praze. Tyto staré zemské desky jsou uschovány v ministerstvu vnitra.

Při úřední změně r. 1850 byly mnohé staré pozemkové knihy od bývalých vrchností odevzdány okresním soudům. Od okresních soudů byla jich většina postředěna počátkem 20. století v zemském archivu v Praze, kde je jich na 10.000 svazků. Jsou velmi důležité pro dějiny obcí, protože v nich možno sledovati změny obyvatelstva po několik století do minulosti, jakož i vývoj dědického práva, velikost statků, jich dělení a zčtšování, tvání rodů, ceny, způsob výměnků, změny v poloze stavení atd.

Katastry. Nepostradatelný doplněk pozemkových knih poskytují katastry. Byly založeny r. 1874.

Jsou to soupisy půdy v celé zemi, dle nichž se vyměřuje pozemková daň.

Z daně mají svoji historii. Staročeské pojmenování bylo „berně" (odtud „berní úřad"), později se užívalo jména „kontribuce" a ještě později daň.

Příloha čís. 19

Způsob, jak se daně ukládaly, se měnil. Daň se platila knížeti, později králi, tedy státu, na rozdíl od poplatků vůči vrchnosti (nájemné, úroky atd.)

V nejstarších dobách ukládal panovník daně jen občas, na války nebo větší podniky. Později se

vyměřovaly dle počtu osob, jinde dle počtu komínů (t.j. obytných staveních), na vesnici dle velikosti hospodářství daň pozemková.

Měla-li být všechna půda zdaněna, bylo nutno míti nejprve přehled všech pozemků. S počátku se to dělo jen přibližně. Bylo měřeno, kolik má statek lánů a dle počtu lánů se vyměřila daň.

Větší přesnosti nabyly tyto soupisy po válce třicetileté, kdy prázdné císařské pokladně záleželo na tom, aby ani kousek půdy nezůstal nezdaněn. Tyto soupisy mají již název katastr. S počátku (v 17. stol.) spisovaly jen půdu selskou, v 18. stol. byl sestaven i kataster pro panskou půdu, neboť vznikaly snahy, aby také panská půda byla zdaněna.

V Čechách byl sestaven první kataster r. 1654/5 a slove „berní rulla". Je uschován ve 40 svazcích a obsahuje pro dějiny hospodářství velmi cenné údaje.

Ve většině rozsahu byly katastrální práce prováděny za Marie Terezie a Josefa II. a jmenují se tereziánský a josefínský; byly sestavovány od r. 1713 dle přiznání v jednotlivých panstvích a dokončeny r. 1757.

V r. 1785-9 byly zavedeny k vůli reformaci daňového systému obce katastrální. Při tom vyměřena půda a zdaněn hrubý výnos. Ale měření bylo nepřesné; prováděli jej sedláci za dozoru úředníků. Byly zavedeny parcely, totiž každý pozemek, jenž byl pro sebe ohraničen a na němž byl určitý druh kultury, byl veden jako parcela pod zvláštním číslem. Ani tento kataster se neosvědčil. Byl proto od r. 1817-1860 zaváděn trigonometrickým měřením (pomocí úhlů a strán trojúhelníků) odbornými zeměměřiči. Kataster stálý, při němž nakresleny parcelní mapy a provedeny popisy parcel, hranice, druh kultury, majitel a název místní tratě. V Čechách skončila tato práce r. 1842.

V l. 1869–1880 byly tyto katastry přepracovány a konečně r. 1896 zavedena stálá evidence katastrn. V r. 1874 založeny znovu pozemkové knihy s parcelní mapou. Těchto katastrálních evidencí užívá se dodnes.

(Staré katastry jsou uloženy v zemském archivu.)

Polní míry.

Pro ochranu majetku a přesné vyměření byla třeba polních měr, které až do 16. stol. byly v různých krajích jiné. R. 1764 zavedla vláda v Čechách míry dolnorakouské; z toho nastaly velké zmatky při přepočítávání. R. 1871 byly zavedeny míry metrické; půda se měří na hektary (ha), hektar má 100 arů (a) a ar 100 m^2.)

Příloha čís. 20, 21

V nejstarších dobách určoval se rozsah pozemků v Čechách na „dědiny" a „země", tedy velmi nepřesně, přibližně, místou pro ně bylo „jitro" (doklady z 12. stol.) a menší míra „hony". Teprve s něm. kolonisací v 13. stol. zaveden v Čechách „lán", označující všechnu půdu, která byla kolonistovi přidělena; lán (60 jiter či korců, ale německého strychů, dnes asi 18·5 ha) se dělil na jitra a protože na jitro se vyselo obilí 1 korec (něm. Strich), také jitro nazýváno pak korcem čili strychem. Lán se vyměřoval délkově na pruty a provazce. V ploše měl lán asi 12 prutů, tedy prut měl asi 5 korců; provazce plošné měl lán tři; délkový provazec měl 52 loktů.

Od 15.–17. stol. se ve středních Čechách měřilo na záhony (6–7 brázd, lán 12 kop záhonů, kopa záhonů rovnala se 5 korcům (strychům.)

Od staročeských jiter a korců nutno lišiti jitra a korce dolnorakouské čili vídeňské, zavedené r. 1764; toto jitro (zvané též katastrální) bylo velké 57.55 a a mělo dva korce nebo tři měřice dolnorakouské, takže jeden korec (strych dolnorakouský měřil 28·77 a a 1 měřice 19·18 a. Jitro se měřilo

na čtvereční pásy, mělo jich 1600, korec 800, měřice 533 1/3 pásů.

Zvláštní míra byla pro plochy lesní; zvala se „léč." Měla 36 tenat, 1 tenato asi 1/2 ha, tedy léč měla 18 [13] ha.

Staré míry tekuté a váhy.

Připojíme-li sem i zmínku o míře tekutin a váze, zdůrazníme se, že se měřilo na žejdlíky; žejdlík byl o něco menší, než nynější půllitr (0·484 l), 4 žejdlíky dělaly pintu (1·9375 l).

Vážilo se na libry; česká libra vážila málo přes 1/2 kg (0·51435 kg) a vídeňská libra 0·560012 kg; vyšší jednotkou byl centnýř, který měl 120 liber, někdy však se počítal jen o 100 librách a vážil 61·72 kg, ale i méně; 61·65 kg. Libra měla 32 lotů - český lot vážil 16·05470 gramů, vídeňský 17·5 gramů; lot se dělil na 4 kvintlíky.

K přepočítání starých měr a vah je třeba 2 kommati, jakou velikost měla míra v určitém kraji.

Druhy obilí u starých Čechů.

Příloha čís. 5,6

Zemědělství - polní hospodářství a chov dobytka - bylo vždy zdrojem výživy venkovského lidu. O vývoji jeho rozhodovalo rozdělení půdy, nadvláda velkostatků, krátce všechny poměry, nazvané agrárním zřízením čili agrární politikou. Přispívali k němu i technický rozvoj a rozvoj přírodních věd, důležitý pro hnojení a výživu rostlin. Ale záleží na tom také, co se pěstuje. Zemědělec nepracuje jen pro svoji potřebu, ale také pro prodej a proto musí svůj podnik přizpůsobit poptávce.

Předkům našim dávaly zvěř lesy hojnost zvěře, řeky a rybníky hojnost ryb, dobytek hojnost mléka. Ale oni znali také stravu rostlinnou. Pěstovali již v naší pravlasti některé obilí, zejména proso, jemuž stačilo slabé hrubé okopání půdy, pšenici a žito čili rež. Kvůli něnému obilí přibyl časem oves a ječmen, tak že v dobách, kdy přišlo do Čech křesťanství (v 9. a 10. stol.), pěstovaly se zde

již všechny hlavní druhy obilí; v první řadě bylo to proso, neboť jáhly, připravované z jeho zrn, bylo oblíbeným jídlem. O něco později pěstována byla i pohanka.

Z luštěnin v té době byl znám hrách a čočka. Velmi důležité rostliny byly konopí a len, z nichž se tkalo plátno a robily provazy. Již v 9. stol. byly zakládány vinice; těchto přibylo od 12. stol. takže se vínem i obchodovalo. Za Karla IV (kol r. 1350) byla dovezena burgundská vína z Francie; v 17. stol. však vinic ubývalo.

Chmel byl sem zaveden v 11. stol. z ciziny a byl pěstován i na plantážích selských. Pěstována byla i zelenina, zvláště zelí a řepa, cibule, mák i šafrán. V štěpnic bylo dost s jabloněmi, hruškami a slívami.

Nákresy pozemků.

Všechny pozemky, patřící k jednotnému statku, slouží země, jako dnes hospodářství. Pole povstalá vypálením lesa sloužilo úhor, později úlehlá (pole uležlé). Méně dobré pozemky byly louka, a ony zarostlé křovinami hať, luh. Kopaniny a noviny vzniklý překopáním nebo zoráním z půdy dosud neobdělané. Jiného louka, palouk, trávník, byly známy, ač louky nebyly ještě pěstovány se zvláštní péčí, a byly to spíše pastviny.

Příprava pole.

Příloha čís. 5,6

Každé pole nebylo oseto každý rok, protože poznali, že úrodnost takového pole by poklesla. Proto jeden rok zasili ozimi, v druhém roce přišla jař, třetí rok pole odpočívalo. Celá ves postupovala jednotně, neboť na úhorech byl pasen z celé obce dobytek. Aby zasetá pole nebyla poškozena, nechali hospodáři úhorem všechna pole v jednom směru od vesnice, v druhém směru byl ozim a v třetím jař; tomu se říkalo trojstranné hospodářství. Všechna pole v každé této poloze se jmenovala hony čili traty (dnes trate). Jejich

některá jména se dosud uchovala. Tento střídavý způsob hospodářství přestal v 19. století.

Základem polního hospodářství tehdejšího bylo zpracování úhorem. Po žních sloužil úhor za pastvu dobytka a příští jaro byl připravován k ozimu třojím orbou; z jara se podbral, v červnu obrátil, v srpnu nebo září smísil. Hnojilo se před prvním nebo druhým oráním. Lepší hospodáři však orali strniště již na podzim.

Hnojilo se pravidelně jenom na úhoru pod ozim, tedy jednou za 3 roky, k jaři zřídka kdy. Hnůj byl také nerostný (slín, vápno, popel, bahno), hlavně však dobytčí, zvláště kravský. Celkem však bylo v 17. a 18. stol. hnojeno málo. Strniště byla ponechávána do polovice stébel, spasena a pak spálena; popel z nich byl ve starších dobách jediným hnojivem, k níž se později přidávala shora označená hnojiva a teprve později hnůj, když poznali, že je po něm na pastvinách větší tráva. Protože dobytek býval jen zřídka ve chlévech, nestačil hnůj na všechna pole; stáje přišly teprve později.

Mimo pravidelný hospodářský plán byly pusté pozemky, vzdělávané jen občas, a pole z rybníků, které vždy po několika letech byly vypuštěny, spáleny a osety.

Odvodňování bylo hojně prováděno v 16. stol. vlivem znalostí ze staveb rybníků a stok; ale v 30tileté válce meliorace pozemků upadla. Začátky drenáže lze sledovati již v 18. stol., ale zřídka.

Kultura obilí byla velmi dílčí žita (brambor dosud nebylo, neboť prodej obilí opatřoval peníze na daně a platy vrchnosti. Péče o dobré osivo znala jen dva požadavky, aby obilí bylo čisté a občas vyměňováno z jiných krajin.

Rozsívalo se ručně, teprve ke konci 18. století

někde stojeně. Zaseté obilí bylo zavlečeno, někde zaoráno. Bujné osení se přižínalo.

Proti krádeži obilí na poli, ve stodolách, při měření a na sýpkách bylo mnoho nařízení.

Hned po žních byla provedena „onlatní zkoušky" a podle ní odhadnut celkový výnos. Poddaný byl povinnen, nabídnouti své obilí nejprve vrchnosti, která pak využila dobré výhodného stavu v době poptávky.

Přiměrně bylo na kopec 4 stvých, pole vysoko přes 1 stvých obilí a sklízelo se 6-8 stvých. Proti ozimech byla hustota setby větší.

Hrách byl pěstován pro lidskou potravu, ale i pro dobytek, zvláště sušené hrachoviny pro ovce.

Jetel rostl na lukách; na poli začal se pěstovati španělský a holandský v 18. stol.

Zároveň s ním byla setá vojtěška a vičenec, třebaže postup těchto plodin byl pomalý.

Chmelnic přibylo v 16. a 17. stol., aby panství bylo soběstačné ve výrobě pivovarské.

Pěstována byla řepka-olejka na olej ku svícení, mařina barvířská na barvivo; cukrovka patří již do nové doby, do 19. stol.

Krmivo bylo zelené a suché. Zelené krmě pastvy byla tráva z luk a lesů, směska, zelí, od 18. stol. jetel, vojtěška a vičenec. Suché krmení pláva, seno, otava, obilí, šrot, otruby, mláto z pivovarů, mláto z konopí a lnu, odpadky z lisování vína, řepa, teprve ku konci 18. stol. brambory (přišly k nám z Ameriky) a ještě později také odpadky z cukrovarů (řízky).

Hospodářské nástroje.

Půda byla připravována původně překopáním; k tomu sloužily motyka a rýč, z počátku dřevěné, ale brzy ze železa. Pokročilejší způsob bylo orání. Již Přemysl, manžel Libušin, v II. polovici 7. stol. byl oráčem.

OKRESNÍ ÚŘAD V OSLOVCÍCH pol. okr. Písek.

Příloha čís. 22

První oradlo bylo vzato z přírody; byla to silná větev, zahnutá na konci a zaostřená. K větvi bylo časem připojeno držadlo a zahnutá kratší část větve byla zdokonalena pažerem (do 10. stol.) Bylo to rádlo čili hák, někdo také „socha".

Pokročilejší je pluh, jenž k nám přišel přes Německo ze západní Evropy. Měl již kolečka, odvalnou desku a nůž, zasazený před radlicí do hřídele, jímž byla země nejprve nakrojena, aby ji radlice mohla snáze podříznouti.

Pluh znamenal velký pokrok. Avšak pluh půdu jen pozrýval, ale neobracel. Bylo nutno orati napříč, proto bývala tehdy pole široká, teprve později, po vynalezení nynějšího pluhu, přijala tvary podlouhlé.

Teprve r. 1824-7 vyrobili bratranci Tevarkové ve vsi Rybitví u Pardubic takový nástroj, který půdu podřízl, nadzvihl a převrátil. Nazvali jej „ruchadlo".

Oradlo bylo taženo dobytkem. I jeho postroj má svůj vývoj; v nejstarších dobách stačil provaz, jímž potah kolem pohů byl připřažen k rádlu nebo k pluhu. V době historické však bylo již užíváno pro hovězí dobytek jařmo čili jho. Bylo takové, jakého se užívá dosud v horách. Oba tahouni byli u předu na hřbetě spojeni deskou, od níž šlo spojení pod krk i ke hřídeli pluhu, takže dobytek táhl za prostředek, ale po stranách i v rozkroku byl volný. Pro koně byl chomout s ohlávkou. Oráč se jmenoval rataj (též orataj) a poháněl dobytek špičatým, ostrým „otcem", z níž vznikl bič.

Zoraná země byla vláčena; brány byly původně kusy trní, vrchol stromu nebo stromek s prahýly. Již před 13. stol. byly u nás brány, dřevěné, pak se železnými zuby a teprve v 19. a 20. stol. celé železné.

Žně.

V historické době je znám srp i kosa, ale obilí se žalo více srpem. Kosa se všeobecněla teprve v 19. stol. Srp měl určité výhody, neboť země byla hrudovatá, slabé brány nerozbily všech hrud a válení bylo teprve později známo; mimo toho bylo stružiště ponecháváno vysoké a tu byl praktičtější srp. Snopy dělali již v 10. stol., ale vázali krátké, protože žali stébla asi v polovině; počítali na manolele a kopy, stavěli do kopek různých tvarů.

Když obilí na poli uschlo, bylo svezeno na humno, nestačilo-li, do stohu. Nejstarší způsob mlácení byl ten, že na obilí, rozprostřeném na humně, byl přehán dobytek, jenž kopyty zrní vyšlapal. Potom mlátil člověk sám, jakýmsi kyjem, z něhož se v 11. stol. vyvinul cep. Aby se vyčistilo, bylo obilí převáto, buď házením na humně, na mlatě, později bylo dávidno na páto. Na měření obilí byly nádoby, čtvrtnice a korce

Mletí

začalo z jednoduchých začátků. Nejstarší mlýnek byl žernov, ruční mlýnek, ze dvou kamenů, do sebe zapadajících, mezi nimiž se zrno při otáčení drtilo. Větší žernovy byly poháněny dobytkem. Na malém mlýnku mlel každý pro svou potřebu, na velkých pro sousedy. V 9. a 10. stol. vznikaly již poloústní mlýny; žernovy pak mizely, až zůstaly jen na omílání krup.

Včelařství.

Skoro každé hospodářství mělo svůj včelín; medu bylo v Čechách tolik, že se vyvážel za hranice. Med byl domácím sladidlem, z vosku vyráběny svíce, svíčiště na začátku křesťanství. Ale mnoho medu bylo také získáváno od lesních včel, z t. zv. „brtí.“ „Brtníci“ přinášeli si roje divokých včel domů, usadili je do úlů „špalků“ - vydlabaných to kmenů, říkali jim také „klát.“

Včelařství se dočkalo změny v 16. stol. vlivem piva, jež zatlačovalo spotřebu medoviny. Místo lesního

Příloha čís. 23

včelařství šířilo se domácí, ale v 30leté válce byly včelíny zanedbány. R. 1776 chtěla vláda včelařským zákonem, školami a odměnami včelařství zvelebiti, ale bez valného výsledku.

Rozvojem řemeslnických výrobků ubývalo českých včelařů a v 19. století bylo jich již málo. Teprve, když se přestalo svítit loučemi, zvýšen opět včelařský a voskařský ruch, ale hlavně pro výrobu svíček.

chov dobytka. Hovězí dobytek byl chován pro tah, na mléko a hnůj. Až do 18. stol. se kladl větší důraz na užitek z hnoje, kdežto mléčný výnos ustupoval pro malý odbyt do pozadí.

Příloha čís. 8.

Se vzrůstem robot po 30leté válce klesal dobytek podle domácký co do jakosti, třebas ho bylo početně dostů. Proto začali si ho (vrchnosti) chovati sami, až ho dříve právě pro jeho dobrou jakost od sedláků kupovaly.

Již v 16. stol. byl k nám dovážen dobytek švýcarský ku zlepšení domácího skotu. V 17. a 18. stol. byl oblíben v Čechách dobytek načervenalý, tmavočervený.

Nepotřebný dobytek byl na zimu vykrmován.

Koně byli pěstováni vrchnostmi pro jízdu a potah, sedláky pro potah. Potah koňský byl slavnější než volský, ale byl nákladnější a vrchnost musila sama držeti podstatné, aby se koní nezbavovali.

Chov koní v Čechách je starý; válkami husitskými, kde se více koní potřebovalo, ještě byl povzbuzován. Byl chován domácí rázu staročeského koně, ale plemenitbou s cizími druhy se během doby značně změnil.

Chov ovcí byl od 16. do 19. století jedním z nejdůležitějších složek zemědělství, jak na dvorech, tak i u sedláků.

Pro ovce bylo dostatek pastvy; ale velkou přítěží bylo, že panské ovce se pásly na pastvinách selských.

Ovce byly chovány hlavně pro dobrou vlnu, i v cizině hledanou; byly bílé a černé. Stříhány byly ovce dvakrát, později jednou v roce. V 18. stol. byly domácí

ovce zušlechtovány španělskými a italskými. (R 1780 byl v Čechách 1½ milion ovcí, kdežto před počtovou válkou bylo jich než jen 150.000.)

Pro chov vepřů byly v hospodářství příznivé podmínky. Zvláště listnaté lesy, jichž bylo tehdy více než dnes, poskytovaly jim hojné pastvy.

Drůbež. Od pradávných dob chovány husy, kachny, slepice, holuby a páví; od 16. stol. přibyly k nim krůty čili indiánské slepice.

Příloha čís. 7

Rybníkářství a rybářství. Také odvětví nabylo velkého významu. Rybníky byly již v dřívějších dobách, zvláště Karel IV (kol r. 1350) založil jich mnoho. Jejich vzrůst nutno však přičísti dobám po husitských válkách, kdy vznikly velké skupiny rybníků v jižních Čechách.

Ryby byly levnější, než jiné maso - český kapr byl vyvážen do ciziny. Byly sceňovány požerky a vyměňovány za potištanské, často i násilně, a na nich zakládány panské rybníky.

Správu rybníků vedl písař porybný a fišmistr, s potřebným personálem.

V 30leté válce rybníkářství upadalo; v 18. stol. bylo mnoho rybníků proměněno na louky a pole. Jakost rybářství byla sice zlepšena, ale již nedosáhlo svého dřívějšího rozsahu. -

Hospodářský průmysl. Velká panství měla svůj hospodářský průmysl - pivovary, vinopalny, mlýny a jiné menší podniky, jako pily, flusárny (na výrobu draslo [louhu a hnojiva z rostlinného popele)], papírny, valchy, olejárny, cihelny, vápenice, měchy a železárny a v pozdější době cukrovary. -

Dějiny lesů. Na počátku historických dob byla naše země daleko lesnatější, než dnes; byla jistě dvakrát tolik lesů, jak nyní. Zbývalo jich s přibýváním vesnic, pálením na pole a kácením na stavby. Zmizely pamy,

nevyžadujíce zvláštní péče. Až s rozvojem kovových dolů, kde bylo třeba ku tavení rudy a stavbu šachet mnoho dřeva, byla jim věnována větší pozornost. Proto v 16. stol. byla vydána nařízení o ochraně lesů a zřízen myslivecký personál. R. 1754 vydán lesní řád o dozoru, kácení, sečbě, myslivosti; tento řád byl přepracován r. 1852 na „lesní zákon", jenž potrval do převratu. Zároveň zakládány lesnické školy. (str. 20)

S ohledem lišily se staré lesy od našich. Byly smíšené, listnaté i jehličnaté; teprve v 18. stol. začali v Čechách pěstovati převahou lesy jehličnaté, zvláště smrkové.

Pralesy z nejstarších dob mizely; jako vzácnost jsou uchovávány na Bonbině, nekácí se a nevysažují.

Les dal vznik řemeslu smolařskému (výroba kolomazi), dokud nebyl lesní řád, pálily se lesy a z popela získáváno draslo pro výrobu skla. Pálení dřevěného uhlí v milířích bylo rozšířenější, než dnes. Ku zpracování dříví byli tu truhlaři, pilaři a prknáři, pily při mlýnech; rozšířena byla výroba šindelů.

Podobání měli zvláště kousek lesa, dříví kupovali z panských lesů, v nich pásli a vyžínali trávu. Za to buď platili nebo konali různé služebnosti; tyto byly teprve v r. 1853 zrušeny. Udržuje se však dosud zvyk, že vesničtí chodí, ovšem dobrovolně, „na kultury", odpracují při určitý počet dní a smějí chodit do lesa na trávu nebo chrastí.

Všechny měly i obce své lesy vlastní „obecny" a původní obyvatelé vesnice, zvaní „starousedlíci" (singulariste) i jejich potomci, měli v tomto obecním lese nárok na určitý počet kmenů, na stelivo a pod. Za to měli zvláštní povinnosti, jako udržování obecních cest, udržení obecního býka a pod. Teprve po převratu r. 1919, kdy obecní statek změněn v obecní kmenové jmění, byla zrušena tato práva i povinnosti.

Charakteristika zemědělství.

Z předešlých statí vidíte, jak se vyvíjelo naše zemědělství. Rozkvětu zemědělskému slouží nejlépe mír, viděti to nejlépe z doby Karla IV., kdy některá odvětví byla úmyslně podporována, jako vinařství, zahradnictví a chmelařství. V té době založeno bylo také rybníkářství, ovšem na velkostatcích, neboť sedláci nákladných rybníků zakládati nemohli. To byl začátek zvýšení hospodářské činnosti velkostatků, zvláště po husitských válkách.

Až do té doby bylo těžiště zemědělství na selských statcích. Nyní však staly se hlavním jeho zdrojem panské dvory.

Toto druhé období až do r. 1848 můžeme označiti jako dobu „velkostatku patrimoniálního". Panství čili dominium stalo se jednotkou hospodářskou, politickou i soudní. Jejich vláda zavinila úpadek hospodářství selského, zvláště v 17. a 18. století.

Nová doba v zemědělství.

Hospodářstvím střídovým (které neškodí), nastala nová doba v zemědělství. Volí vhodný způsob osevní, aby půda nepozbyla úrodnosti. K tomu přispěla kultura nových postlin, brambor a cukrovky.

Brambory byly již na začátku 17. stol. u nás pěstovány v panských zahradách jako pochoutka; říkali jim „zemská jablka". Za války v 18. stol. je rozšiřovali němečtí vojáci Braniboři, odtud slouží název brambory, ale ještě r. 1770 byly v Čechách málo známy. Teprve po tomto roku, když v celé střední Evropě byla velká nenároda a hlad, začali je pěstovat téměř všude. Brambory staly se „chlebem chudých", v hospodářství důležitým krmivem a základem moderního lihovarnictví.

Podobně důležitá je výroba cukru z cukrovky. Dříve byl cukr vyráběn z třtiny, a to asijské, později americké. Z italských obchodních měst dostal se

v 15. a 16. stol. také zde u našich zemí, z počátku jako pochoutka pro boháče. Teprve v 18. stol. začal se v Německu a pak na to u nás (po prvé na Zbraslavi) vyrábět cukr z řepy čili buráku. Za napoleonských válek začal se u nás vyrábět cukr z javorové šťávy, ale to nestačilo a vývozu proto větší pozornost výrobě cukru z řepy. V třicátých letech 19. stol. zakládány obyčejně při velkostatku cukrovary hospodářské, obyčejně s líhovarem a škrobárnou. Z toho vytvořil se brzo potom cukrovarnický velkopřůmysl samostatný, jenž se řídí situací na světovém trhu, cukerním. Také rolníci začali v té době zakládat svoje rolnické cukrovary.

Další velké pokroky byly umožněny novými zásluhami v pěstování cukrovky a ve výrobě cukru. –

Takové jsou základy novodobého českého zemědělství: Střídavé hospodářství, odstranění pastvy po starém způsobu, přísmény, zrušení pastvin, brambory, cukrovka.

Jsou byly dány nové možnosti půdě, aby rodila více a lépe, současně však byly dány zemědělci možnosti, aby půdu lépe vzdělával a aby její plodiny lépe použil. Stalo se to jeho osvobozením z poddanského poměru, zakládáním odborných škol, spolků a družstev a odbornou literaturou.

Na těchto základech mohla budovati moderní věda zemědělská a mohli budovati jednotliví hospodáři až k tomu stupni, na němž se nachází zemědělství dnes. –

(Dr. V. Černý „Ze zemského archivu českého" – Encyklopedie pro mládež, díl. II z r. 1930.)

Historie Oslova.

Oslov se připomíná v dějinách již v r. 1183 a uvádí se při něm, že jej založil český šlechtic Osel, kterýžto název byl tehdy dosti obvyklým.

Kolují pice pověsti o vzniku Oslova, na př. že cizí rytíř unesl ze Zvíkova kmí žecí dceru; kmí že je pronásledoval. Osly, s nimiž za nimi spěchal, zanechal státi v místech, kde později byla založena ves a pojmenována „Voslovem" a v místech, kde je dohonil a oni před ním - o odpuštění prosíce - klekli „Tuklekly", později Tuklekly, založeny byly.

Ale jiné zkazky vyměňovali se zde oslové, dopravující sůl ze Solnohrad na Bavory a do severních Čech.

Avšak těmto pověstem netřeba víry přikládati. Věrohodnými jsou zápisy historických spisovatelů a kronikářů.

Ve II. polovici 14. století byl název Oslav (Oslava) běžnějším; v archivu arcibiskupském je však vždy uváděn jako „Voslov".

Koncem minulého a začátkem tohoto století byl užíván název „Oslav-Podhrad" až do r. 1924, kdy místní obec „Podhrad-Karlov" byla od obce Oslov. (s níž tvořila jednu politickou obec) odloučena a utvořena z ní samostatná politická obec s názvem „Zvíkovské Podhradí" a pro politickou obec Oslov stanoven definitivně tento historický název. (Výnos minist. vnitra ze 23. června 1923 čís. 43.354 a ze 14. dubna 1924 čís. 266 Sbírky zákonů a nařízení.) -

Ve 12. století píše se o „újezdu voslovském". Patřil tenkráte k biskupství. Byl to prvotně jen dvůr. Biskup Daniel (1197-1214) daroval tento újezd klášteru doksanskému, ale klášter pro přílišnou vzdálenost z újezdu v Oslově valného užitku neměl. Král Přemysl Otakar I. vyvadil proto Oslov

z držení kláštera (r. 1226) a dal mu kaň šest vesnic v severních Čechách, v kraji dobře vzdělaném. Viděti z toho, že byl újezd v Oslově velmi rozsáhlý.

Sousedil k severu s královstvím, t. j. málo vzdělanou krajinou, většinou lesnatou, která náležela králům a již vévodil Zvíkov. Ku Zvíkovu byl přivtělen i újezd v Oslově - patřilať k němu tehdy krajina od mnoršího západních na sever až blízko k Orlíku.

Dějiny Oslova jsou tudíž úzce spjaty s dějinami Zvíkova a jak měnil Zvíkov své majitele, tak je měnil i Oslov.

Je proto na místě, zmíníme-li se též o dějinách Zvíkova.

Historie Zvíkova.

Kdy tento hrad povstal a kým byl založen, o tom historických dokladů po pnce není.

Příloha čís. 24

Znamenitý rožmberský archivář, Václav Březan, (asi r. 1616) píše, »že okolo r. 760 kníže Nezamysl (syn Přemysla Oráče a Libuše), vyjev z hradu svého o Pšku, nalekl místo příhodné, asi 3 hodiny cesty vzdálené. Naoráv se k tomu, obeslal kameníka a nařídil mu, aby na oporu tohoto místa vystavil věž zšíří 20, zedí tloušťky 5, vnitř 10, výše 30 loket pražských, ze pštrosů kvadrátového. K čemuž odpovědel kameník: „Chceš-li tuto prácu okrouhlou, pracnou a nákladnou, zwiekow o tom dobře!" Dí kníže: „Co tím míníš kameníče?" Dí zedník: „To, že mé péřelko a ocel vytrpí a tvé milosti grošové!" Odpoví kníže: „Nepřetrhej se o to a stav. A nechť se té věži říkává Zwiekow!"

A odtud nese stále věž i hrad k ní postavený toto jméno.

Věž byla vystavena tak, jak dosud je, z bouleni čili hlízami, proměk ji i „věží hlízovou" nazývají; jí podobná se v celé tehdejší říši nenašla.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Plzeň

Že téhož času Žvíkov založen a stavěn, je dosti pravděpodobno. Nebot v tuteč dobu i město Písek, odtud dvě míle vzdáleno, bylo založeno pro zlatý písek, kterýž se tu v řece Otavě v hojnosti nalézal. A kníže, aby o to bohatství cizinci připraven nebyl, tu věž a pevnost Žvíkov postaviti a lidem válečným osaditi dal."

„Potvrzuje to i jméno staré vsi, řečené „Kašinahora", jež tu v mezičíčí leží a která téhož času byla založena a to od kněžny Kaše, sestry Libušiny, tehdy knížete Nezamysla" – jakož kronikář Hájek ve své kronice poznamenal.

Ze zápisků Břežanových vidno, že již za jeho dob Žvíkov za jeden z nejstarších hradů v zemi byl považován a že jmenovaná věž za nejstarší jeho část byla pokládána. Archeologové naši věku této ještě o celé půltoletí dále, než Břežan, kladouce původ věže do dob předslovanských obyvatelů Čech, Markomanů, a jmenují ji „Markomanku", kteréžto jméno i povšeobecněl. Nepřipisují její postavení však Markomanům, ale se závažnějším odůvodněním Římanům, kteří r. 174 po Kristu vedením císaře Marka Aurelia, přešedše Dunaj, ve velké bitvě přemohli Markomany, načež vtrhli hlubоko do jejich země a v ní po uzavření míru 20.000 mužů posádky zanechali, která ku své bezpečnosti jistý počet tvrzí v zemi postavila, z nichž jedna právě ona zvíkovská býti má. Z její podoby její římský původ dovozují.

Že v 2. a 1. stol. před Kristem v jižních Čechách Římané i osady zakládali, dokazuje půd. učitelem Dubským z Řepice objevená velikáosada u Přeštovic z doby římsko-provinciální, jež byla založena v 2. stol. př. Kr. a zničena asi v 5. stol. po Kristu. Výzkum této osady provádí se velkým nákladem a je možno již nyní tyto vykopávky shlédnouti ve strakonickém „Bykově musem."

Mimo to byly nalezeny v okolí hradu pěnízce z doby
císaře Antonína Pia, zemřelého r. 141 po Kristu, jež se
chovají na Orlíce.

V nedaleko Oslova byly v květnu 1877 u pilnice nalezeny
3 krásné 51, 40 a 25⁵ cm dlouhé bronzové jehlice, jakož
i 2 pěkné bronzové 19 a 12⁵ cm dl. pálstavy (sekyrky),
jež se připisují době keltické. -

V listinách přichází však Zvíkov až za času krále Vá-
clava I a to, co hrad královský, r. 1234, a byl rozsáhlejší,
než je nyní. Zvíkov byl nepochybně již r. 1229, ano již
dříve hradem královským, před tím knížat českých, třeba
že se o tom před r. 1234 zmínka neči nila. Velké lesy
zvíkovské, oblíbená to místa loveckých zábav knížecích
tvořily od nepaměti podstatnou část statků knížecích.
Z tohoto velkého jmění svého udělával sice kníže svým
věrným výsluhy t. j. dědiny, újezdy, dvory, že by však
kníže Zvíkov z ruky dal, nelze ani myslit.

Král Václav I, oceniv důležitost Zvíkova, dal hrad
věcem pešlý, opraviti a opevniti. (1230 - 1250.) Přechovávala
prý se v tomto na tu dobu skoro neobyčejném hradu i
koruna královská a ve věži klížové, již též „korunní"
nazývají, ukazuje se s mistrovsky zdobeného klenutí
visící řetěz, na němž prý koruna česká zavěšena byla.

Z to se jistí, že při věži byl postaven kostel a klášter
asi kolem r. 1100; ale jaká dlouho tento templářský
kostel zde byl, není nikde viděti.

Po urovnání sporů mezi králem Václavem a králo-
vičem Přemyslem, dal Václav královice 20. září 1249
na Zvíkově uvěznit a držel ho ve vězení do 1. listo-
padu téhož roku.

Po smrti Václavově (r. 1253) přešel Zvíkov do majetka
syna jeho Přemysla Otakara II, jenž zde dlel r. 1273.

Po jeho krutém smrti na Mor. Poli r. 1278 vedl vládu za nezl. Václava II nejvyšší hofmistr, Purkart Vinterberský, dřívější purkrabí zvíkovský, jenž byl závistem z Falkenštejna z hofmistrovského úřadu vypuzen. Poněvadž tehdejší purkrabí zvíkovští, Bohuslav a Tobiáš, drželi s Purkartem, oblehl Závíše r. 1285 s králem Zvíkov a dobyli ho.

Po zavraždění Václava III v Olomouci r. 1306 byl při dosazení Rudolfa I na trůn český jemu napomocen mezi jinými pány českými i pan

Jindřich z Rožmberka.

Tomuto dal Rudolf za jeho pomoc upsati Zvíkov. Po smrti Rudolfově r. 1307 obdržel Jindřich z Rožmberka a po něm r. 1310 syn jeho Petr, Zvíkov co statek dědičný a k věčnému požívání. Poněvadž však Jindřich z Rožmberka neobdržel od Rudolfa na Zvíkov písemné darovací listiny, neuznal nástupce Rudolfův, Jan Lucemburský, tento dar a dal Zvíkov r. 1323 i s podobanými vesnicemi Petru z Rožmberka a jeho nástupcům jako zástavu, až by se mu za jeho služby peněžitě odměnil. Zvíkov byl sice r. 1337 peněžitě vyplacen, fakticky však přešel v držení koruny na základě majestátů jeho teprve po smrti pana Petra r. 1347 a to za panování Karla IV. Tento vladař navštívil také Zvíkov r. 1352 a 1356 a upravil jej tak, že se vyrovnal každému hradu v království.

R. 1348-1357 vystavěl Karel IV znamenitý svůj hrad Karlštejn. Tím pozbyl Zvíkov největší část svého lesku.

Nástupce Karlův, Václav IV, jenž také r. 1394 pobyl na Zvíkově, ustanovil za dědičným Hájka z Kolečína, vej. spisovatele, jenž v husitských bouřích tak pevně Zvíkov držel, že se Táborů o hrad ani nepokusili, ač kolem r. 1421 a 1422 několikrát táhli, ale Zvíkovu se vyhýbali.

Po smrti Hájkově obklopili Táborští 21. března 1429 s Písecky, Sušickými a Klatovskými Zvíkov a po 13 neděl ho bez výsledku obléhali. Po uzavřeném příměří na 2 roky odtáhli. Že by byl hrad útokem vzat, vypálen a zbořen, je bájí, jíž netřeba důležitosti přikládati.

Písečtí a okolní obyvatelé vesnic široko daleko, připojili se k Husitům. Dne 20. srpna 1419, hned po smrti Václava IV, zbavovili se Čechové. Na Písecké posláno sem vojsko královské a to r. 1420 dobylo Písku a zle v městě i v okolí hospodařilo. Na to brzy odtud odtáhlo k Plzni. V té době porazil Žižka panské vojsko u Sudoměře (u rybníka „Škaredý") se 400 selskými bojovníky a odtáhl do Písku, kde rozmnožil své vojsko okolními sedláky. Na hradě píseckém byla povětrná husitská pokladna, zvaná „kád'," do níž přispívaly všechny okolní obce, aby se mohlo husitské vojsko společným nákladem vydržovati. Boje mezi husitskými a císařskými vedeny dlouhá léta a to ku zkáze našeho kraje a našeho lidu.

Než-li po neštastné bitvě u Lipan r. 1434 došlo mezi válečnými stranami ku konečnému míru, trvalo 10 let. Mezi tím opakovaly se ve zdejším kraji drobné půtky, poněvadž stranám nebylo možno, své vlastní zbojníky udržeti na uzdě. Tak r. 1443 vtrhli do Oslova Písečtí a vydírali na Osloveských „holoty" (peníze). Moc-li jich dostali, není nikde psáno.

R. 1420 zastavil císař Zikmund Oslov Mikuláši z Lobkovic. Po smrti Mikuláše darovala Zvíkov vdova po něm, Johana, rozená druhému manželi, Václavu Berkovi z Dubé a Lipé.

V husitských bouřích připadl Zvíkov r. 1431 se všemi statky, tedy i s Oslovem, Oldřichu z Rožmberka. Syn jeho, Jindřich, získal r. 1454 zpět Oslov k panství zvíkovskému; z tohoto přešel pak Oslov smrtí jeho r. 1457

na Jana, syna Oldřichova. Poněvadž zdědělé statky byly husitskými vojsky značně poškozeny, zastavil Jan své statky, mezi nimi i Oslov, svému bratru Joštovi, biskupu olomouckému za 200.000 kop grošů.

(Kopa grošů českých - také pražských svarných - byla původně tolik, jako hřivna stříbra, kterou král Václav II rozdělil na 60 částek, nazvaných groše. Byly to naše první stříbrné peníze. Kopa měla tedy 60 grošů, 1 groš 6 denárů. Jeden groš český z doby Václava II by platil asi 40 h předválečných, jedna kopa česká tedy 24 Korun čili dnes asi 200 Kč; r. 1925 platila by kopa česká asi 420 Kč, dle equivalenta, určujícího poměr předválečných cen k cenám poválečným. - Cena těchto grošů se i tenkráte měnila. Za (r. 1935) císaře Rudolfa II platila 1 kopa česká 52 l 32 kr,
1 " míšeňská 2 zl 46 kr,
a to proto že se z jedné hřivny stříbra razilo v Německu již ne 60, ale 120 grošů. Nejníže klesla v 17. stol. česká kopa na 2 zl 20 kr a míšeňská na 1 zl 10 kr. Tato měna platila až do r. 1799, od kdy až do r. 1881 se počítaly platy v bankocetlích t.j. konvenční měně ve stříbře. -)

Když pak r. 1468 odpadl Jan od krále Jiřího, škodili přívrženci králově poddaným zvíkovským, kde mohli. Lidé byli zajímáni, vozy poddaných zvíkovských přepadány, zboží jim odebíráno a statky jejich vypáleny, tak že sotva svých životů uchránili. Zvíkovští nezůstávali dlužni a také dle možnosti do okolí na koloby vyjížděli, dobytek zajímali a co se dalo, pobrali.

Po smrti Janově r. 1472 přenechal syn jeho Jindřich 28. září 1473 Zvíkov se všemi statky k němu patřícími stýci svému

Bohuslavu ze Švamberka.

za 13.000 kop grošů.

Když r. 1474 počala válka mezi Vladislavem a Matyášem, byl Oslov opět svědkem mnohých půtek

mezi Píseckými, Zvíkovskými a Tábority.

Jak Bohuslav, tak i jeho syn Jindřich, zvelebili značně Zvíkov.

V této době přízeny v poddaných obcích panské úřady (i v Oslově, ve dvoře); lesní správa rozdělena v lesní úřady a hájetiny.

Po synovci Bohuslavově, Kryštofu ze Švamberka, jenž držel Zvíkov od r. 1526-1534, obdržel Zvíkov i se všemi vesnicemi k němu patřícími (tedy i s Oslovem) syn jeho Jindřich („Obnovitel Zvíkova") a po něm r. 1574 synovec jeho, Kryštof. (R. 1550 postaven i pivovar na Zvíkově.)

Dosud drželi Švamberkové Zvíkov jen jako zboží zástavné a teprve r. 1575 prodal jej císař Maxmilián II Kryštofu za 47.993 kop 32 grošů.

Kryštof byl pán přísný a nepřízný; i ku stavbám hradu orlického bral k robotám lidi ze Zvíkovska, kteří proti té novotě marně protestovali. Sem spadá i vzpoura sedláků z okolí Zvíkovského, ale potlačena a původci její smrtí potrestáni. (Že se na Zvíkově často pozdravovalo, a to již za jeho předchůdce Jindřicha, o tom svědčí list, v němž Plzeňští žádají Jindřicha, aby jim vrátil pozdravčího, jehož mu půjčili. (Archiv čes. roč. XXIII.)

Jindřich upravil Zvíkov tak, jak nyní vypadá.

Kryštof, syn Jindřichův, zastavil r. 1575 hrad Zvíkov Alžbětě Švamberkové z Rožmberka a s ním i dvory v Oslově a Újezdě, a vsi tyto. Po její smrti r. 1576 stal se jich pánem opět Kryštof.

Za těchto vladařů špatně se na panství hospodařilo, jednak pro mnohé dlouho trvající válečné třenice, jednak vykoupením statků ze zástavy, dělením jich mezi syny prvního Kryštofa a odprodejem jejich, čímž se příjmy pánů značně zmenšily. (Kuthů zanechal Kryštof 21.356 kop čes. (mezi tím i dluh radniční oslovského.)

1934.

Zmrtím Kříštofa r. 1582 vymřela linie Švamberků zvíkovských, načež nastoupila linie borská. Zvíkov připadl r. 1584 Janu Vilémovi. Jeho synu Jiří Ehrenreich, prodal Zvíkov r. 1608 svému strýci Janu Jiřímu, ale Oslov si ještě pojímání vesnicemi ponechal.

V Oslově byl tehdy dvůr na 5 lánů dobrých (226 ptrychů) a luk na 38 vozů sena a ovčín na 800 ovcí.

Poddaní dávali z polí, jež užívali, dle plodnosti půdy plat stálý čili úrok o sv. Jiří a o sv. Havle.

Ze rejstříku zvíkovských vesnic z r. 1584 (archiv orlický VII - g^{β} - 16) platilo 9 usedlíků v Oslově z lánu:

Usedlík	Úrok		Berně vánoční	
	svatojirský	svatohavelský	grošů	slepic
Černý	grošů 14	grošů 14	17	5
Kličník	" 42	" 42	43	15
Kovář	" 28	" 28	33	10
Krčmář	" 42	" 42	43	15
Kurka Petr	" 14	" 14	15	5
Kurka mladší	" 28	" 28	33	10
Křížů Jan	" 28	" 28	33	10
Novák	" 28	" 28	33	10
Vaněček	" 28	" 28	33	10
dohromady	" 252	" 252	283	90

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Písek

Kromě toho „poslýmné" - ročně 6 grošů a 1 - 3 sýry.

Měl-li kdo z panských gruntů nějaký zvláštní užitek, platil z toho zvlášť, ku př. z pastvy, za dříví z lesa - za to se platilo kromě ovsa „osepnísko" též oves dřevní, kromě slepic vročních i slepice dřevní.

Mlynáři platili „poslýmné"; měl-li kdo najat část řeky, platil „obrok rybný" - i obrok = 4 librám.

Jan Jiří rozdělil rozsáhlé panství (mělo tehdy 10 dvorů s 2118 strychy, 2000 ovcí, 82 rybníky s 927 kopami násad, 12 mlýnů, lesů od nepaměti neměřených, zahrady, štěpnice, chmelnice s příbytkem chmele, 3 pivovary (na Žákově, Orlíku a ve Slavoňově), mýta z mostů, cla, různé desátky a úroky) v úřady a rychty (v Oslově byl panský úřad, rychtou patřil Oslov až do zrušení roboty r. 1850 do Podhradí), založil znovu r. 1586 „gruntovní knihy", aby tak zajistil poddaným právně jejich majetek, ale také proto, aby měl přesnou evidenci gruntů, z nichž bral poplatky.

Ale těchto gruntovních knih bydlili r. 1586 v Oslově:

Usedlíci v r. 1584	Přešlo pak na (v r. 1586)
Adam na kovářově	Jiříka, kováře
Petr Kurka	Jana Charváta
Petr Charvát	Dorotu Hejlku
Petr na Charvátově	Václava Charváta
Jiřík na Křížově	Mikoděna Černého
Tomáš Mascidlo (?)	Václava Tomeše
Klíma Pilař	Jakuba, kováře
Mikuláš Šafář (Pustý)	Jana Harypara
Kynek Dub	.
Chalupa Maroušovská	.
Jakub Novák	Jiříka Nováka
Grunt Voblatský	Mikuláše Vlka
Martin Průša	.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Ptaek.

Příloha čís. 25

Číslování domů bylo zavedeno teprve r. 1770. Do té doby označovaly se domy dle prvního hospodáře, často jen jeho křestním jménem, což při malém počtu domů bylo možno. R. 1804 bylo pak číslování domů definitivně v katastru zavedeno.

První pozemkové (gruntovní) knihy se zlomd v archivu orlickém pod značkou: V – AU – 2-13 nacházejí. –

Po smrti Jana Jiřího r. 1617 převzal správu statků Petr ze Švamberka, jenž měl přední podíl na odboji českých pánů. Jeho panství bylo úplně vykořistěno jednak poddaným zvíkovskou, jednak vojsky císařskými. V r. 1622 se poddaná zvíkovská vzdala a odtáhla. Zvíkov připadl ku koruně.

V jakém stavu byly hrad i okolní dvory, lze si snadno představit. Hrad vydrancován, dvory (i v Oslově) vypáleny, vydrancovány a opuštěny, dobytek a drůbež žádné, pole 3 léta ladem ležící; z dřívějších 135 usedlíků ve 14 vesnicích zbylo jich 34, ve 14 vesnicích 24 prahdných koní.

Za těchto poměrů konpil zvíkovské panství roku 1622 za 57.946 kop 42 grošc 2 denáry míšeňské

Adam hrabě ze Šternberka

a po jeho brzké smrti – již r. 1623 –

Jan Oldřich kníže z Eggenberka

za 67.993 kop. 57 gr. 1 denár, což činilo převedeno na tehdy nově zavedenou měnu 79.326 zlatých 14 krejcarů 4 den.

Po Janu Oldřichovi zdědil zvíkovské panství r. 1634 jeho syn, Jan Antonín.

V té době bylo v Oslově 12 osedlých, 4 s potahy a 8 chalupníků.

V obci chovalo se tehdy času 8 koní, 14 krav, 9 jalovic a 9 svini.

Ti s potahy konali roboty každý ročně 7 dní a platili ročně platu svatojiřského a svatohavelského 10 kop 12 grošů, vánočního 5 kop 33 grošů a celkem 56 slepic.

(místo plepic platili později 8 krejcarů a místo vykrmených hus, dříve odváděných, 12 krejcarů.)

Později zvyšovaly vrchnosti tyto platy a také jiné dávky jim předpisovaly, jako vejce, sýr, vlnu, len, peří a pod. potřeby.

Daně zemské platili ze sumy, nač byl odhadnut při odhadu („vyšacování") statku; tyto daně vyměřoval sečtem a platily se jen ze selské půdy. Od r. 1517 platili 1 groš zemské dávky z jedné kopy míš. grošů z odhadu statku. Mimo to platili kromě ouroků v předu uvedených poplatků z přívozů, řemesel, hospod, jarmarků a pod., ba i za díly kata a pasa. Z jz místa, kde stála šibenice, šel vrchnosti plat. Co nebylo napsáno, to vynahlí drábi karabáčem a slovo „karabáčník" zůstano navždy památkou těchto smutných dob.

Zruchovnímu správci se odváděl ~~se odvádělo~~ desátek z obilí (1 strych žita, 1 strych ovsa), na velikonoce vajíčka, na letnice z každé kraje 1/2 žejdlíka převařeného másla.

Poddaní musili orati, osévati úhory, sena a otavy píci a pšenice. Vše vézti do stodol; hnoje vyvézti, roboty při dvorech a pivovarech konati, zkrátka, jaká práce se jim rozkáže.

Za tuto robotu dostávali robotníci z Oslova ročně 15 kop grošů, 2 věrtele piva a 3 strychy žita („dožínky").

Dvůr v Oslově byl znovu postaven ze dřeva a kamene poddanými lidmi r. 1574. (založen byl r. 1567.)

Osívalo se při něm: Pšenice 38 strychů 2 věrtele (čtvrtky)

žita	75	"	
ječmene	20	"	3 "
ovsa	83	"	2 "
hrachu	10	"	

sena se svezlo ..... 194 voz.

Při dvoře byl ovčín na 800 ovcí; zda se tento počet ovcí zde choval, není ani v archivu orlickém vidno.

R. 1618-1627: Chovalo se: 81 klisen dobr., 24 krav dojn., 32 jal. hověz. dobytka, 9 vepřového.

Orlík.

Při následujícím obléhání Žvíkova Švédy r. 1643 zůstalo sice panství v rukou císařských, ale trpělo velice zaopatřováním císařského vojska až do května 1644. V tu dobu ukázal se i u Oslova kopec Švédů, který vymáhal peněžitý hołd na zdejších usedlících. Sekvali však jen ji platných, ale mnoho škod nadělali a koně uschované v lesích pochytávali.

Na Žvíkově zůstala posádka až do r. 1650 a lid z okolí musil na opevňování Orlíka a Žvíkova robotovati. Lesy a okolí Žvíkova zpustošeny ještě více, ježto se velké množství kolií spotřebovalo. Po celou válku, ba ještě v červnu 1648 robotovali naši lidé na opevnění Žvíkova.

Jan Antonín z Eggenberka zemřel r. 1649 a po něm zdědil zvíkovské panství syn jeho Jan Kristián.

V této době vydána poprvé (27. pros. 1656) sazba pro všechny řemeslníky a každý jednotlivý předmět, který vyráběli (od kování vozu 3 zlatky, za 1 podkovu 7-9 kr, od okování pluhu 20 kr, za přibití podkovy 1 kr, kolářům za velké kolo 24-35 kr a pod.)

Také stran obilí ptalo se usnesení, aby každého týdne obilí svou sazbu mělo.

Jan Kristian z Eggenberka přijal r. 1666 za

OBEC I OR. Č. V OSLOVĚ
pol. okr. Písek.

manželka Marii Arnoštka, dcery Jana Adolfa ze Schwarzenbergu. Jan Kristián umřel bezdětek a užívání panství zdědila Marie Arnoštka. Po její smrti však mělo panství připadnouti synovci jeho, Janu Antonínu z Eggenberka, jehož tento bez mužského potomka Marii Arnoštky svojí smrtí předešel, připadlo r. 1719 šest panství vedle domů v Praze a Vídni knížeti

Adamu Františku ze Schwarzenberga,

jenž musil polozbořený Zvíkov stavebně opraviti. Po jeho smrti (byl r. 1732 zastřelen na honě císařem Karlem VI.) přešlo panství na jeho syna Josefa Adama.

(Zakladatelem rodu Schwarzenbergů byl Erkinger ze Seusheimu (1362-1437), jeden ze starých rodů franckých, jenž bojoval proti Husitům, načež byl od císaře Zikmunda za značné půjčky, jimiž císaři pomáhal, povýšen do stavu říšských svobodných pánů a psal se od té doby „ze Schwarzenbergu", dle hradu ležícího ve výš. Falcku.)

Za Josefa Adama vsazena opět při vpádu Francouzů a Bavorů do Čech r. 1741 posádka na Zvíkov (12 setnin po 150 mužích a 2 setníky), jež bylo mnoho po jeden rok živiti. R. 1744 táhli krajem Prusové od Prahy a panství zvíkovské opět úplně vyčerpali.

R. 1751 vypukl ve dvoře hradním nepatrností jednoho ševce požár, jenž zničil trakt 25 sáhů zdélky a 5 sáhů šířky. Byl Podbradskými uhašen.

Josef Adam zemřel r. 1782 a zanechal panství zvíkovské Janu Nepomukovi, po jehož smrti r. 1789 převzal je do vlastnictví r. 1790 druhý syn Josefa Adama, Karel (I), pozdější polní maršálek a velitel spojeneckých vojsk proti Napoleonovi, pak rakouský vyslanec v Petrohradě a v Paříži.

Po jeho smrti r. 1820 připadlo panství zvíkovské synu jeho, Bedřichu, jenž však přenechal správu

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Písek

Roboty
r. 1756.

Na (dvoře) zámeckém robotovali: panští

Rolníci po 2 koní týdně 12 dní po celý rok

s potahem volů ročně průměrně 137½ dne,

s 1 valem . . . . . " " 140½ "

chalupníci pěší . . . . . " " 69⅓ "

Mimo toho ve žni nevyměřenou robotu

(dle potřeby vrchnosti.)

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek.

jeho pátém mladším bratru Karlu (II), pozdějším podmaršálku a guvernéru sedmihradském, který r. 1858 zemřel.

Pošta r. 1830.

Jeho nástupcem stal se syn jeho Karel (III.), jenž odešel z činné vojenské služby, ujal se vedení dědičných statků a stal se význačným politikem a vedoucím důležitých vědeckých a hospodářských korporací. Byl přítelem Riegra a Palackého a známý svým vlasteneckým výrokem, že bude hájit práv českých zemí „až do těch hrobel a statků."

Po něm r. 1907 převzal zvíkovské panství syn jeho, Karel (IV.), zase důvěrný přítel arcivévody Ferdinanda d'Este a známý svými pohrdavými slovy o Husitech „banda lupičů a žhářů"; zemřel r. 1911. Po něm uveden ve správu statků jeho syn z prvního manželství Karel (V.), skvělý vlastenec český, náhodnou smrtí na začátku války skosený; po jeho smrti stal se r. 1915 dědicem panství zvíkovského a orlického nezletilý syn jeho Karel (VI), za něhož vedl správu statků jeho strýc, dr. Bedřich Schwarzenberg (†1936), známý obhájce práv českých, až do 1. března 1934, kdy nezl. inž. Karel Schwarzenberg převzal vedení

svého dědictví a oženil se 30. června 1934 s Antoinettou, z rodu Fürstenbergů.

Za těchto majitelů byl Zvíkov ponenáhlu zrestaurován a uveden do nynějšího stavu. Přesto zbývá ještě mnoho vykonati, aby Zvíkovu byl navrácen jeho význam historický a umělecký.

1934.

Po zrušení roboty r. 1849 vybaven Oslov z majetku schwarzenbergského, tedy i z rychty podhradské a zřízena z něj politická obec, jíž zase Karlov (nyní Zvíkovské Podhradí) jako místní obec přičleněna (až do r. 1923 - viz str. 38).

Od r. 1848 přešla samospráva do rukou volených výborů a starostů.

Do r. 1860 byly s obcí naší spojeny také Turkleky a Lhotka v jednom politickou obec. Toho roku se Oslov oddělil a zůstaly Turkleky s Lhotkou spojeny.

Prvním starostou naší obce, spojené s Kozlovem byl
(bude třeba z archivu vyhledat)

Po něm následovali obecní starostové:

	od	do
Hejl Čeněk č. 6		
Kazimour Josef č. 4		1893
Charvát František č. 19	1893	1896
Říha František č. 26		1905
Kříž Jan č. 7	1905	1919
Novák Václav č. 42	1919	
Kričera Karel č. 30		
Charvát Jos. č. 50		1945

Místními starosty pro Oslov byli:

Hejl Čeněk č. 6	1893	1896
Kříž Jan " 7		
Charvát Matěj č. 18		
Pinc Antonín " 14		
Humpál Jan " 3		
Charvát Jos. " 50	1919	1924

Popis obce.

Příloha čís. 26

Oslov – samostatná politická a katastrální obec, na okresní silnici Písek-Zvíkov, od Písku 13 km, od Horního Záhoří 8 km, od Vlastce 5 km na sever, od Zvík. Podhradí 3 km, od Zvíkova 5 km na jih vzdálena, leží na mírném návrší, jež se k severu a východu pozvolna sklonuje, na jih směrem k Vlastci a na západ „k lesíku" pozvolna zvýšuje, obklopena je kol dokola pásy polí a luk a na nimi rozlehlými jehličnatými lesy.

Oslov viděti z dálek se všech stran, nejlépe od „Vrpání" (les na levo silnice k Vlastci), jak malebně rozložen kupovitě kolem kostelíka, tvoří jednu z nejkrásnějších vsí v širém okolí. Zajímavý je pohled na Oslov silnicí od lesa „Dejnová", ležícího pod Oslovem; zde se plně uplatňuje poloha obce na návrší a činí dojem tvrze; přispívá k tomu značně na kraji obce stojící dvůr s hospodářskými budovami, jež při pohledu se spodu od Dejnova jako by tvořily hradby kolem obce.

Obec je uvnitř čistá (má svoji kanalisaci), budovy úhledné.

Do katastru obce patří též „Pazderna" (skupina usedlostí nad Oslovem, směrem k Turkleckám), budovy na levém břehu Vltavy na Červené u Vel., skupina usedlostí „u sv. Anny", ležící uprostřed lesů nad Otavou, pozemky „U chyšáků" (u lesíka), „u Průšů" (u Otavy), „u Vlku" (u Otavy), „ve Stronze" (tamtéž) a „Zběrov" (mezi Oslovem a Červenou.)

Příloha čís. 26a

Počet obyvatelstva, národnost.

Ke sčítání lidu v r. 1911 bylo v Oslově s Červenou a sv. Annou 489 duší,
" r. 1921 . . . . . 440 "
" r. 1931 . . . . . 466 ".

vesměs národnosti české. – Úbytek v r. 1921 lze si vysvětliti řáděním chřipky v r. 1918 a válečnými úmrtími (str. 68 a 72.)

Zaměstnáním jsou občané – mimo učitele a živnostníky – vesměs rolníky.

Katastr Oslova.

S

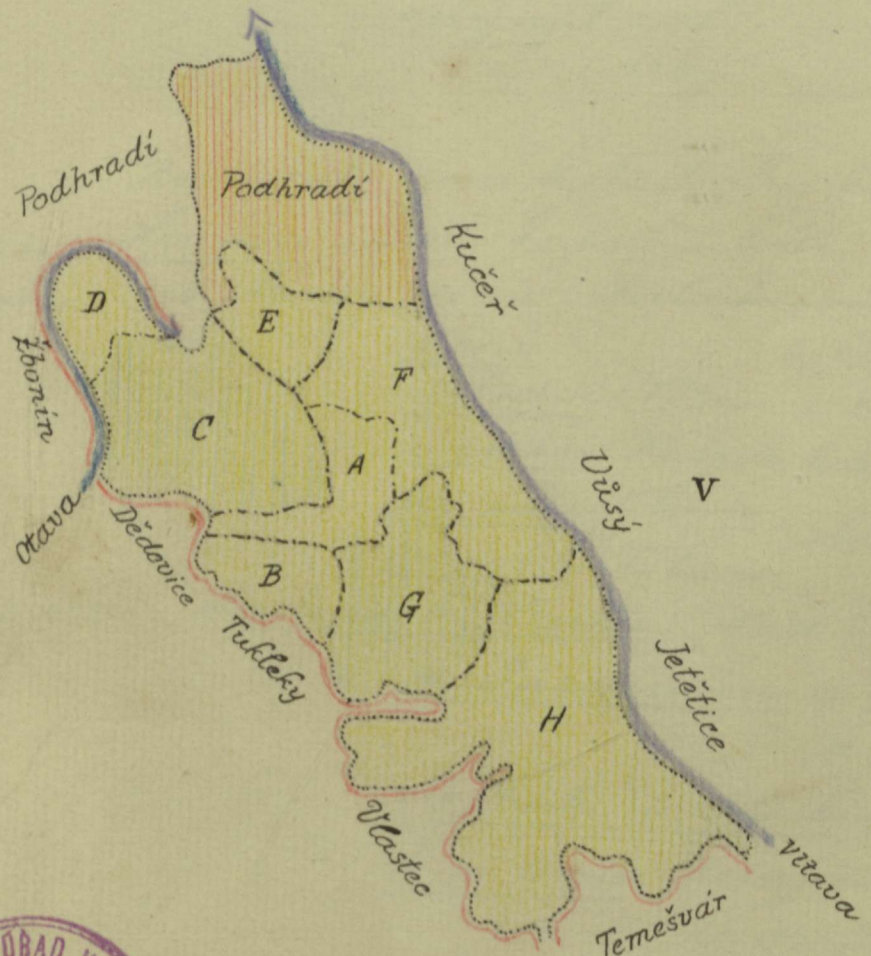

Z

J

Jména tratí:

A: Místní trať
B: K Tukleküm
C: K Černému víru
D: Sv. Anna
E: K Zvíkovu
F: K Červenýmu
G: Pod Záduší
H: K Červenýmu.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek.

Otisk a opis z okresního katastru (okres. geometr.)
31. 8. 1934. Lamač.

Počet domů. (koncem r. 1934.)

V obci	63
na Pazdernách	8
na Červené n. Vlt. (se Sanítkem)	10
u sv. Anny	8
u Chyšáků	3
ve Strouze	2
~~u Vlků~~	~~1~~
u Průšů (je u Vlků)	1
na Žběrově	1
celkem	~~97~~ 96

Výměra půdy celého katastru naší obce činí 1408 ha 40 a 42 m².
Z toho je: Obdělávaných polí ....
luk ....
lesa ....
náhrad ....
rybníků ....
zastavené plochy ....
veřejných cest ....
řeky ....

Roční čistý výnos katastrální činí Kč h. (Daň 8200 Kč.)

Hranice katastru. Hranice našeho katastru tvoří:
od strany severní: Katastr podhradský a Vltava,
" " jižní: " tinklecký, vlastecký a temešvárský,
" " východní: Vltava a lesy schwarzenbergské,
" " západní: Katastr tinklecký, dědovický a Otava.
" " sev. záp.: Otava } obě asi 1 km od obce vzdáleny.
" " " vých.: Vltava }

Pojmenování polí. Směrem k Vastci: „Nad hřbitovem" – „U újezdeckého."
" k Pazdernám a Lísku: „Na rejtech" – „U Lísku" –
„U Pazderen" – „Za lazem."
" od „Lísku" k Chyšákům: „Na Brabenicné."
" k sv. Anně: „Černý vírek" – „Pod kostýlí" – „U sv. Anny" –
„U Nového [rybníka]" – „V Karlinkách" –
„V průhoně" – „U Božích muk."
Mezi obcí a Lískem: „Pod lískem" – „Za náhradami" –
„Za Mladých."

Na pravo od silnice směrem k Podhradí: „Pod panskou stodolou" – „Královec" – „U Šašky" – „Za Šaškou" – „Na Dejnově" – „Za Lukama" – „Na bondě" – „Na žabince" – „Na mrzenách" – „V požárech" – „Vrbičná" – „Na vyhlídkách" – „U kříže" – „Za rajtšilí."

Směrem k Vlastci na levo od silnice: „Za kapličkou" – „Za Hejlovou stodolou" – „U kjezdeckého" [rybníka] – „Za hřbitovem" – „Chmelnice" – „Na čekalvodě" – „Na Zběrově" – „V trníší" „U Velišků na Červené" – „Červenská pole."

Rybníky, patřící obci.

Šaška - pod Oslovem, na pravo silnice k Podhradí (1·7965 ha)
Dle registrů zvikovských stával tento rybník již r. 1549.

Nový - na levo od silnice k Podhradí (0·5467 ha),

Ujezdecký - na pravo od silnice k Vlastci, pod hřbitovem (0·9585 ha),

Židovna - vedle kovárny (0·2550 ha).

Rybník Dejnov (poblíže hájovny na Dejnově, vpravo od silnice k Podhradí, patří velkostatku schwarzenberg- (17·04 ha)
ském, od něhož je naší obci pronajat za 1800 Kč ročně

obecní lesy.

Obecních lesů máme celkem 230 ha.

Pojmenování jich a poloha:

Směrem k chyšákům, Vlkům a sv. Anně: „Černý vírek" – „Nad Heřmanem" – „U pv. Ctnosty."

V pravo a v levo od silnice k Podhradí: „Za Šaškou" – „Na Dejnově" – „Osmý díl" – „Komora" – „U Jezárka" – „U Hlasen" – „Na bondě" – „Hejlova stráň" – „U stup" – „Požáry" – „Vrbičná" – „Trníší" – „Za Zběrovem."

(Mezi Pazdernami a pamětmi „u chyšáků" je „lesík", jenž patřil dříve Lobkovicům; nyní patří městu Písku.)

Pastviště patřící obci mají 10 ha (okrouhle).

Byly na jaře 1934 pronajaty místním usedlíkům.

Pojmenování jich: U silnice k Podhradí „Malé pastviště", velké pastviště „U bondy" a v lese „Na Dejnově."

Úřední příslušnost.

Obec patří k okresní politické správě, k n. krajskému a okresnímu soudu, k berní správě a berním úřadu, k okresní důchodkové kontrole, okresní správní komisi a okresnímu školnímu výboru vesměs do Písku, okresnímu finanč. ředitelství v Táboře, obchodní a živnostenské komoře v Plzni, poštovním úřadem do Hor. Žáhoří, odkud sem denně dojíždí poštovní posel, železniční stanicí do Vlastce na trati Brno-Jihlava-Tábor-Plzeň a četnickou stanicí do Hor. Žáhoří.

Po zemřelém obvodním lékaři-lidumilu Dr. Adolfu Pflégrovi, stal se r. 1930 našim obvodním lékařem MUDr. František Štěpaník, ordinací v Hor. Žáhoří.-

Škola.

Je jednopatrová, stojí na návsi vedle kostela. Až do roku 1854 byly vyučovány děti ve staré škole (čís. 24) v jedné třídě. V tomto roku byla školní budova vyměněna na domek při faře, domkáři Bláhovi náležející; domek tento byl rozbořen a na místo jeho konkurencí Náboženského ústavu, rodu schwarzenbergského, co patrona školy, a příspěvkem občanů, postavena nová jednopatrová budova píseckými stavitelí K.W. Roškotem a Josefem Šafářovičem.

Počalo se v ní vyučovati 2. září 1857 učitelem Václavem Koubkem; 2. třída byla otevřena r. 1859, 3. r. 1884 a 4. r. 1892.

V r. 1865 byly zrušeny školní patronáty a ustaveny místní školní výbory; r. 1870 přešla správa školy na okresní školní radu v Písku. Činěno rokem přestal se také vybírati t. zv. „obtáles" (sbírání potravin, paliva a obilí učitelem), učitelský stav tak ponižující, a zhodnocena konečně jejich činnost duševní a vychovatelská a stanoveny pro učitele pevné peněžité příjmy.

Řídícím učitelem byl toho času Josef Müller od 1. září 1868 do 5. května 1885.

V tom čase byla zákonem stanovena povinná návštěva školní od dokončeného 6. roku do dokončeného 14. roku, tím byly nedělní opakovací školy zrušeny.

V r. 1873 chodilo do dvoutřídní školy 290 dítek (z Oslova 87, od sv. Anny 12, z Jukleb 61, z Karlova 55, z Honky 19, z červeného Újezdce 41 a z Červené 5.)

Na uprázdněné místo po zemř. říd. učit. Hillerovi jmenován říd. učitel Karel Prchlík (1. září 1885), jenž pak zastával i službu varhaníka a ředitele kůru až do 31. prosince 1923, kdy odešel do výslužby.

Lípy Komenského.

28. března 1908, v den výročí narození učitele národů, Jana Amosa Komenského, byly před školní budovou zasazeny 4 lípy, nazvané „Lípami Komenského."

Ve školním roce 1934/5 bylo zapsáno z naší školní obce (Oslov, sv. Anna, Červená, Zvík. Podhradí, Jukleby a Červ. Újezdec) celkem 125 dětí.

Do středních a měšťanských škol chodí z Oslova 5 hochů a 6 děvčat ve stáří do 14 let; syn Jana Poliky č. 37, František Polívka, navštěvuje vyšší stát. lesnickou šk. v Písku.

Lidová hospodářská škola.

Do této školy je zapsáno celkem 3 hoši a 9 děvčat. Školu tuto vede p. učitel Antonín Levý.

„Lidové školy" vznikly v r. 1920 náhradou za „Hospodářské pokračovací kursy" čili „Zimní hospodář. školy," do nichž byly přihlášky žactva dobrovolné, kdežto docházení návštěvníků „Lidových škol" je do 16 let povinné.

Učitelský sbor.

Říšící učitel Jan Balcar (přišel 1. července 1931 po říd. uč. Josefu Šebelovi, jenž zde působil od 1. září 1924 - 1. září 1930), † 14. 8. 1936 (str. 137 i).

definit. učitel Antonín Levý (zde od 1. září 1920),

učitel Josef Kovanda (zde od 1. ledna 1935),

učitelka Vilémna Princová (zde od 1. září 1934),

ind. učitelka Marie Vyskočilová (dochází sem z Hor. Záhoří od 1. ledna 1927),

učitelem řím. kat. náboženství P. Antonín Konvička, farář a biskupský notář zde (od 3. října 1909)

učitelem čsl. náboženství Antonín Boscák (dojížděl sem z Písku od 1. září 1934.)

Příloha čís. 26b

Škola má svoji školní kroniku, již velmi důkladně vede správce školy.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ okr. Písek.

Kostel.

Kostel v Oslově, zasvěcen v první řadě sv. Linhartu, v druhé řadě památce Nanebevstoupení Páně, stával již bezpochyby r. 1226, kdy újezd oslovský patřil klášteru sedlecenskému a byl již farním v r. 1352; v letech 1352-1405 platil zdejší plebán pololetně 18 grošů papežského desátku. Jeho poctací (dosazování farářů) příslušelo králi. Tak r. 1380 po smrti plebána Jakuba dosazen jeho Beneš, kaplan v Protivíně a r. 1430 po smrti Blažkově purkrabím rožmberským, jako zástupcem krále, kaplan Václav. Později kostelík zanikl a byl obnoven až r. 1522 husitským obyvatelstvem naší obce. V r. 1626 byl však tento husitský kostelík v době katolické reformace t.j. obracení husitů opět na úsvit. kat. po bitvě na Bílé hoře, zbořen a na jeho místě nový katolický kostel postaven. Kostel stal se r. 1640 filiálkou kostela zákostelského. R. 1730 jmenuje se tu kaplanství. R. 1778 byl celý kostel přestavěn; r. 1786 zřízena zde lokálie a r. 1858 povýšena na faru.

Z původní stavby zbyla ponze část lodi jižní, část presbytáře, kolysi pravoúhlého a věž v západním průčelí. Původní kostel byl 8 m široký a spolu s věží jen ve spodní části zděný, ostatek dřevěný. Na severní straně byl kostel rozšířen a tím ocitla se věž v jižním rohu západního průčelí. Disposice tato je dosud patrna na zdech v podkroví. Z jižní stěny kostela byl prolomen obdélný vchod a dvě okna barokního tvaru, na severní straně 3 okna podobná.

Pamětihodné zvláštnosti: V sakristii soška Nanebevzetí Panny Marie, pluviové řezby z 18. století. Kalich stříbrný, zdobený tepaným ornamentem. Práce velmi jemná a dobře ciselovaná. ciselovaná

V presbytáři pod kazatelnou je náhrobek z červeného mramoru, znak Švamberků dole; v horější části drží dvě lví hlavy kartuš, v níž je zvěčněno, že „léta Páně.

1604 v neděli postní Oculi mezi hostinou 12. a 1. v Pánu usnula urozená panna alžběta, šlechtična ze Schwamberka, na Zvíkově a na Třeštánech, jsouc v letech dvou a výšeji v 5 nedělích a tuto její tělo v tomto místě odpočívá, očekávajíc z mrtvých vstání."

Druhý náhrobek je úplně vyšlapán (u bočního vchodu).

Oba náhrobky byly sem ze zrušeného kostelíka sv. Mikuláše v Podhradí pod Zvíkovem r. 1780 přeneseny.

Patronem fary je „Náboženská Matice", patronát nad kostelem má velkostatek schwarzenbergský, jehož nynější majitel dříkladnou opravu kostela vnitř i vně na jaro 1935 přislíbil.

Okrúhlá věž měl 4 zvony; ve válce byly 3 zvony zabrány pro válečné účely; z byl z nich ponze jeden s nápisem a reliefem Kalvárie na plášti. Nyní jsou na věži opět 4 zvony.

Dne 1. kvě 3 zvony odevzdány pro válečné účely konec března 1942

Kostelík sv. Anny.

Byl vystaven r. 1546 Jindřichem ze Švamberka; je to oblíbené poutní místo, kam v neděli po sv. Anně scházi se okolní lid v procesích ku pobožnosti a odpolestne tráví pak radovánkami a tancem jak se dělo dříve na nádvoří zvíkovském.

Registra zvíkovská z r. 1545/1546 pončují zevrubně, jak a zač byl kostel vystaven: Za práci a materiál na stavbu kostela a světničky ponstevníkovy vydáno summou 109 kop 53 grošů. V dalších účtech pak vidět, jak byl tento kostelík „na pouště" zvelebován.

Vnější kaple je prostý; vnitř oltář sv. Anny s obrazem sošnice v přebohatých rozvilinách barokních. Řezba je dobrá práce z počátku 18. stol.

Náboženství. Koncem r. 1934 je v naší obci příslušníků přísl. katol. 451
(A příslušenstvím k čsl. duch. správě v Písku) čsl. církve 15
jiných církví nebo bez vyznání —
celkem 466.

Duchovním správcem ř. k. je dp. P. Antonín Korvička, farář a biskupský notář v Oslově. Oslov patří pod vikariát písecký v biskupství českobudějovickém.

Před ním byli zde duchovními správci:

		od	do
administrátor	P. Lexa Tomáš	1. 7. 1909	2. 10. 1909.
farář	P. Kavale František	15. 12. 1902	30. 6. 1909
administr.	P. Janeš Alois	4. 9. 1902	10. 12. 1902
farář	P. Sácha František	23. 12. 1888	3. 9. 1902
administr.	P. Soukrada František	12. 9. 1888	22. 12. 1888
farář	P. Kraml Augustin	1874	11. 9. 1888
farář	P. Štech Martin	1868	1874

Farní úřad vede mimo matriky i farní kroniku, v níž jsou mnohé zdárné a cenné údaje zaznamenány.

Hřbitov. Po r. 1865 bylo pochovávano na starém hřbitově kolem kostela; od tohoto roku na tichém úhledném hřbitůvku za obcí na levo silnice k Vlastci. V rohu jeho vpravo na pravo od vchodu umrlčí komora.

Hřbitov je pietně duchovním správcem a příbuznými zesnulých udržován v čistotě a okrašlován.

Pomníky.

Na návsi před domem čís. 37 je kamenný pomník (truchlící skloněná žena) na památku padlých občanů ve světové válce. Je vysoký 2,50 m i s podstavcem a jsou na podstavci uvedena jména padlých. Základní kámen k němu byl položen 30. května 1925, pomník sám - dílo akad. sochaře Josefa Bílka z Hořic - slavnostně odhalen 18. července 1925.

Pamětní kámen. Za obcí u silnice na pravo, vedle domu čís. 62 je zasazen pamětní kámen na památku pozemkové reformy. Je přivezen ze skalisk u Vltavy naproti kostelu na

Sv. Anna poutním místem

Kostelík sv. Anny u Zvíkova je poutním míst ale dějiny kostelíku málokdo zná. Ve zvíkovských gistrech je zapsáno, že r. 1545 a 1546 dal stavět Jiřich ze Švamberka ve Štědroníně nad Otavou »n poušťce« kostelík sv. Anny, kde sloužil bohoslužby k bydlil ve světničce v kostelíku poustevník. Za tuto stavbu bylo vydáno 81 kop a 11 grošů, v letech dalších za přikrytí kostelíka a postavení světničky pro poustevníka 28 kop grošů a půl věrtele bílého piva. Kostelík pak byl dalšími majiteli Zvíkova opravován. Vnějšek kostelíka je prostý, oltář s obrazem světlice však je řezán v přebohatém barokním slohu. Řezba je dobrá práce z počátku 18. století.

ač.

červené a nese nemilý nápis „Na příčě předků stojí opět svobodný člověk."

Pozoruhodnosti v obci

Příloha čís. 26 b

Kapličky u Božích muk - na konci obce k Podhradí, vedle hasičského skladiště; její vznik klade se dle pověsti do 12. stol., což by slohem odpovídalo. Je to hmotný sloup, obilý, se čtyřbokou lucernou, do kterého jsou zapuštěny hrotité kapličky. Článkování je opracované a opravami z původního značně změněno. Kaplička byla proti shroucení r. 1926 kamennou základnou podepřena.

Příloha čís. 26 c
(práce z r. 1927 renovační)

Kaplička u 14 pomocníků - u silnice na křižovatce cest na Pazderna a Červenou, naproti Filů č. 41. Je asi z 18. stol., však omšelá, zanedbaná, obraz světců odrán a tím nejasný.

„Kozina" - studnice u uličky kolem Kubáčkova statku k Pazderům; je jistě několik století stará, protože se o ní činí zmínka již v 16. století. (7. r. 1924 byla tato studnice úředně okres. polit. správou uzavřena, protože byla semeništěm tyfové nákazy, pro niž bylo mnoho občanů do písecké nemocnice odvezeno; nezamrzá však nikdy. Dnes čerpá se z ní voda opět, protože je měkčí, než z obecního vodovodu.)

Dřevěná stodola u Velišků na Červené (dnes Režábek č. 25). - 7. r. 1924 byly ještě dvě dřevěné stodoly z dosky v obci, u Kazimourů č. 4 a u Hejlů č. 6, byly však zrušeny; škoda, že není po nich aspoň fotografická památka; dnes je zde jen „Veliškova stodola" jako poslední. Při velké povodni na červené r. 1890 byla zaplavena až pod střechu a musila být ku stáletí hrůzu přivázána, aby byla zachráněna.

Zrušena r. 1935 při přestavbě Režábkovy usedlosti.

Kroje.

Mikoláš Aleš: Venkované z Písecka.

Kyjí městské. V minulém století podle kořejšího obrázku a přílohy čís. 15. Kde i popis kroju.-

Jazykové zvláštnosti.

Zvláštního nářečí zde ani v okolí není. Mluví se spisovnou češtinou, a jen některé odchylky v samohláskách jsou místní, ale i v blízkých obcích nářečné na př. místo plch „plonk" proti tomu - a je to jediný případ, místo „klobouk" - „klobuk."

Z germanismů nářečné pro sklep název „loch" pro vyježdění díry na silnicích „lokáče." Z řemeslnických názvů ponechámy stranou „bonk, šanbotok" a j.

Pro označení, že bylo něco vykonáno důkladně, nářečné termín „do smackte" - pochází asi z německého „es ist gemacht" - je (úplně) hotovo. Příklad „Vypil mlíčko do smackte" - v hrnku nic nezůstalo.

Výjimek významných odchylek od spisovné češtiny není.

Veřejné budovy.

Mimo školu a kostel je zde hasičské skladiště, postavené r. 1900 na konci obce k Podhradí vedle „Božích muk", na levo od silnice; obecní chudobinec a obecní kovárna, čís. 28 (zde byl před 60 lety hostinec „Starck") u rybníka „Židovna"; pak pastouška čís. 23, u cesty na Červenou z návsi, na pravo, ke ubytování obecního sluhy a místních chudých. Obecní váha - přistavena ku kostelní zdi, naproti č. 37 r. 1929 nákladem obce částkou 11.680 Kč.

Politické organisace.

Místní organisace republikán. malorolnického a domkářského lidu, založena r. 1918, má 31. 12. 1934 členů 41

Domovina (odborová organisace při straně republikánské) „ 31. 12. 1934 „ 37

Jednota čs. socialistů „ 31. 12. 1934 „ 6

Lidová strana (klerikální) „ 31. 12. 1934 „ 11

Živnostenská strana „ 31. 12. 1934 „ 9

Spolky.

Ze všech záložních spolků jsou v obci:
Sbor dobrovolných hasičů (zal. r. 1886 1900) čítá 75 členů.
Spořitelní a záloženský spolek (Kampelička) zal. r. 1904, velmi čilá, má 156 členů, roční obrat 1,137.188 90 Kč (31. prosince 1934.)
Místní sdružení republikánského dorostu, „ 20 „, zal. 1931.
V obci bylo též stavební družstvo v r. 1920 založeno, jež si vzalo za úkol se státním stavebním příspěním podporovati stavbu rodinných domků soukromých event. pro učitelstvo a četnictvo; ale toto družstvo se r. 1926, protože nebylo stavebníků, kteří by na jeho pomoc reflektovali, rozešlo.

Osvětová činnost.

Občanstvo velmi čte, zvláště v zimních měsících, jak z veřejných knihoven, tak knihy vlastní navzájem si půjčované.

Divadelních představení je několik do roka, zvláště hasičský sbor v čele s Josefem Křížem ml. co režisérem pořádá každoročně několik zdařilých představení.

Divadelní představení. Pořádá místní sdruž. rep. starostu a hasičský sbor s lidovýchovnou tendencí; každoročně několik a výnos je věnován na výstavbu jeviště a na hasičskou výzbroj. (Jeviště je majetkem hasičského sboru, bylo zakoupeno r. 1932 na 6150 Kč od

Obecní knihovna. Čítá celkem 402 svazky; vypůjčuje se počně průměrně 32 čtenářů 800 knih. Nejvíce jsou čteni Jirásek, Třebízský, Baar, Brodský, Kunětická, Němcová, Šoetlá, Vleck, Rais, Holeček. Založena r. 1910. K jejímu rozšíření přispěl značně pan Frant. Kazimour, vrchní revident města Prahy, zdejší rodák (č. 4), jenž daroval r. 1930 této knihovně 196 cenných svazků.

Knihovna je velmi pečlivě vedena p. učit. Ant. Levým. Umístěna je v obydlí knihovníka p. nč. Kocka, roční příspěvek obce, činí 250 Kč. (od r. 1950 u MNV. v kulturní jízbě.)

Žákovská knihovna. Čítá celkem 269 svazků; vypůjčuje se počně průměrně 84 čtenářů 1383 knih. Nejvíce jsou čteni Al. Jirásek a M. Pittnerová.

Knihovna je umístěna ve škole a vzorně vedena p. říd. učit. Balounem.

Sport. Oficiálního sportovního sdružení v obci t. č. není.

Časopisy. V obci odbírají nejvíce orgán rep. strany „Lidový deník", „Venkov", „Venkovan", několik výtisků „Nár. Politiky", „Sv. Vojtěch", „Kříž a Maria", „Neděle".

Obecní představenstvo. Sestává z 12-ti volených členů ze všech politických, ve zdejší obci zastoupených stran.

Při posledních obecních volbách v r. 1933 byli zvoleni do obecního zastupitelstva a dosud v něm zasedají:

Kejl Josef	č. 1	v sv. domu	za stranu rep.	I. radní
Kumpál Bedřich	„ 3		„ „ „	
Charvát František	„ 1		„ „ „	
Charvát Josef	„ 50		„ „ „	starosta
Jirnš František	„ 35		„ „ lid.	
Jirnš Jan	„ 46	Pazderna	„ „ „	
Kříž Jan	„ 7		„ „ rep.	
Novák Václav	„ ~~41~~ 38	Pazderna	„ „ „	
Procházka Josef	„ 32		„ „ „	starosty náměstek
Pták Josef	„ 29	červená n. Vlt.	„ „ čs. soc.	II. radní
Pták Karel	„ 40		„ „ „ „	
Stanček Josef	„ 26	červená n. Vlt.	„ „ živn.	

Čestní občané.

Říd. učitel Karel Prchlík, zemř. 1933, za zásluhy o obec a školu.

Docent prof. dr. Josef Kazimour, přísedící čes. zemského výboru, ředitel Zeměděl. musea, vedoucí člen mnoha důležitých kulturních a hospodář. institucí, historický spisovatel, atd. atd, zdejší rodák, zemřel 5. září 1933, za své zásluhy o obec a povznesení životní a kulturní úrovně venkovského lidu.

Th. Dr P. Martin Říha, biskup. českobudějovický,

† 30./4. 1937 Antonín Rozsypal, president Podkarp. Rusi, za jeho zásluhy o obec, v době, když byl činným v okres. hejtmanství v Písku a za jeho všestrannou pomoc vůči zdejším občanům.

Vynikající rodáci.

Z místních rodáků, vynikajících ve svém oboru nebo vynikl. a zaujímajících vyšší veřejné postavení, uvádíme:

Přiloha čís. 27.

Th. Dra P. Martina Říhu, biskupa českobudějského, nar. 1839, zemř. 1907, duchovního spisovatele,

Prof. Jana Říhu, jeho bratra, ředitele gymnasia v Písku, nar. 1845, zemř. r. 1910, filologického spisovatele,

Doc. Prof. Dra Josefa Kazimoura, přísedícího čes. zemského výboru atd. atd.; nar. 1881, zemřel 1933.

M.U. Dr František Hejla, lékaře v Milevsku, nar. 1865, zemřel 1936.

Legionáři.

Do zahraničního vojska vstoupili a domů se jako čeští legionáři vrátili:

Brož Karel	č. 57	ital. leg.	nyní četn. př. ptáčkov. v Hlinsku od r. 1939 v Písku
Brož Václav	„ 65	rus. „	zemřel 20. července 1927 v Oslově
Humpál František	„ 3	„ „	obchodník v Jistebnici
Humpál Josef	„ 3	franc. „	řezník a uzenář v Nezamyslicích
Humpál Václav	„ 3	rus. „	„ „ „ „ „
Charvát František	„ 1	ital. „	nyní rolník v Oslově
*) Charvát František	„ 18	„ „	„ „ „ „
Kaisr Václav	„ 23	franc. „	
Kiška Ferdinand	učit.	rus. „	nyní v Praze XI.
Pavlíček Jan	učit.	„	„Krásné Heřmani“

*) Vstoupil do ital. legií, ale zase vystoupil; domů se však jako legionář nevrátil.

Padlí ve válce svět. 1914-1918.

Z naší obce nespatřilo více svobodné půdy 18 občanů, nalezli po velkých válečných útrapách hrob v cizině. Jsou to:

	u sv. Anny	nar.	zemřel	v	pochován
Černý Václav	č. 7				
Tišer František	" 1				
Hašek Václav (Stožák)	" 40				
Chmela Čeněk	" 34				
Jirno Václav	" 35				
Kára Josef	" 22				
Kaisr František	" 23				
Mladý Matěj	u sv. Anny " 8	2. II. 1872	9. VIII. 1917	v Rumunsku	
Novák František	" 59	1891	1915	Miskolci (uher.)	Miskolc, Maďar.
Novák Karel	" 59	1894	1915	nezvěstný	—
Oktábec Antonín	učitel				
Průša František	Saxoferna č. 20 u Otavy				
Průša Vincenc	" 19				
Streje Josef	" 34				
Streje Václav	" 34				
Strosner Václav	" 23				
Švarc Emil	" 39				
Zach Josef	" 14				

Zajatci z naší obce.

Charvát Vojtěch čís. 18, zajat r. v t. č. železn. úředník v Praze
Novák Václav č. 42, zajat r. 1915 u Mezilaborce (Karpaty), vrátil se v prosinci 1918,
Hašek Josef, syn † Tomáše Hašíka, č. 2, zajat r. 1914, v Rusku
Gottlieb Emil, č. 33, zajat r. 1915 u Gródka (rus. zajatec), vrátil se v prosinci 1918,
Cink Matěj č. 48, zajat r. 1916 " "
Průša Karel č. 47, " r. " "
Vlk Karel č. 41, " r.

Invalidé.

Fila Josef, rolník čís. 41

Malý Michal, čís. 14, zemědělský zaměstnanec

Picka Jan, čís. 58, rolník a majitel trafiky +

Krajané v cizině.

Novák Karel, Novák Jiří } synové † Josefa Nováka čís. 38 } v Kewanee, Stát Illinois, Sev. Amerika

Obchodníci. Obchod potravinami a domácími potřebami mají t. č.
Berger Jan (v čís. 39), dříve Ludvík Könitz
Pták Karel (v čís. 2), " " Konsumní družstvo, od 1.6.1936 v Třeboni
Trčka Josef (v " 43), zároveň pekařství; odešel 31. prosince 1934 do Písku.

Hostince. Hrach čeněk, č. 52, zároveň řeznictví, dříve u Humbů (od 21.7.28).
Mašek František, č. 2, první zájezdní hospoda v Oslově, o níž je zmínka již v 16. století.
Staněk Josef, č. 26 na Červené, dříve u Valentů,
Vášová Marie, č. 34 na Červené u Vlt. u železn. mostu (jen letní jídelna.)

Řemeslníci. Chmelík Josef, kovář a podkovář, v obec. kovárně čís. 28,
Trčka Josef, pekař v č. 43, kde provozoval dříve čeněk Hrach řeznictví; odstěhoval se 31. prosince 1934 do Písku.
Vlk Matěj, kolář čís. 25 na Spazderách.

Továrny nebo větších dílen t. č. v obci není.

Mlýn. Mlýnu na katastru osloovském není. Sousedé vozili dříve do mlýna pod Zvíkovem (u přívozu, kde byl posledním nájemcem arnošt Pulc, jenž r. 1918 zemřel. R. 1920 byl tento mlýn zbořen, zbytky jeho možno dodnes viděti a nyní vozí všichni do mlýna k Šejharům na Červené, u železničního mostu, na pravém břehu Vltavy, vzdáleného od obce 3 km. V poslední době zpravil bývalý stodáním mlýn p. Rudolf Štědrý, jenž všeobecnou živnost mlynářskou 1. ledna 1935.

Význačnější letní hosté, na Červené. Z letních hostů na Červené, již navštěvují již dlouhá léta každoročně toto zdravé letoviska, uvádíme:
Pana arch. Rozsypala, zemského presidenta Podkarpatské Rusi,
" Josefa Prokopa, společníka firmy Prokop a Láp v Praze,
" Dra Jana Petruse, insp. menšin. školství a spisovatele v Praze,
" Fraut. Nováka, pokladního šéfa Stát. pozemkov. úřadu v Praze,

Příloha čís. 28.

Domě — platí občané dosti pořádně. Obec nemá již 13 roků přírážek.

Stavební ruch. — Nastal v obci teprve v l. 1920/1. v letech poválečných. Nově postavené budovy jsou vidny z historie jednotlivých čísel (str. 139-178.)

Radiopřístroje — v obci mají (v pořadí, jak si je majitelé pořizovali.)

(+ Antonín Šinc č. 14)	p. Bedřich Humpál č. 3
p. František Charvát č. 1	" Jan Kříž " 7
" Josef Fila č. 41 (vlastní výrobky)	" Václav Novák " 38
" učit. Antonín Hevý	" Jan Berger " 39
" Karel Knížera č. 30	" Josef Škvor " na červené
" Vladislav Kazimour č. 4	" Josef Staněk " 26 " "
" Václav Hubáček č. 15	" Jan Řežábek " 25 " "
" úd. učit. Jan Balcar	" Čeněk Hrach " 52

Jízdních kol je v obci koncem r. 1934 celkem 25, od r. 1950 v každém domě (na samotách na baterie).

Motocykl má p. František Charvát čís. 1.

Osobní auto nemá z občanů nikdo.

Nákladní auta má obchodník Karel Fiák dvě pro svoji potřebu.

Autobus — projíždí v letních měsících obcí, ale nestaví zde. Patří pensionu „Vedamov" na Podhradí.

Vodovod — postavila obec vlastní nákladem 31.400 Kč v r. 1907. Čerpadla a nádrž vodní jsou pod „Chesíkem" směrem k obci.

Kanalisace obce byla provedena r. 1926.

K jejímu provedení přispěl hlavně + prof. dr. Kazimour.

Dobytek. — V obci chová se (průměrně) 31. prosince 1934 ... 32 tažných koní
31 volů
228 krav
36 jalovic
15 býčků
34 vepřů (1 kanec)
3 kozy

Koně jsou většinou párem těžšího (jsou zde p. František Charvát č. 1 a p. Vladislav Kazimour č. 4 mají zapůjčeny od vojenského eráru po 1 páru výrazných reversních lehkých koní.)

Hovězí skot chováme bernsko-kanácký, vepř je druhu starého českého a sem tam některý yorkshire.

Drůbež-chováme domácí: Husy, kachny, slepice, někde i krůty. Dříve chované páry na velkostatcích, zná dnešní mládež již jen z obrázků nebo výstav.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

Požáry. 15. prosince 1907 zasažena bleskem „pastoušku" čís. 23.
16. září 1934 zapálil Josefu Filovi č. 41 tulák Václav Alexandr z Nebušic, stodolu naplněnou sklizní. Vše shořelo přes obětavou námahu hasičů. Škoda činí okrouhle 14800 Kčs.
Žhář byl dopaden a 23. září t. r. přiznání. Úř. Pol. zprávu, že mu dokázány 32 požáry s celkovou škodou několika milionů Kč, (na Strakonicku, Prachaticku, Písecku, Blatensku a Vimperska)

Povodně. R. 1890 v létě stihla obyvatele červené velká povodeň (str. 63)
Krupobití. R. 1852 zničilo zhoubné krupobití téměř všechnu úrodu.
„ 1883 - 14. července - poškodilo krupobití celý kraj a cely obilí tak stouply, že nemajetní mnoho hladu trpěli. (1 hl pšenice stál 8·50 zl, ječmene 5 zl, žita 6·25 zl, bečka brambor 1 zl.)

„ 1903 - 19. července - postihlo celý český jih katastrofální krupobití. Obec utrpěla ohromné škody jak na úrodě, tak na stavením. Kroupy byly velikosti ořechu. Mnoho lidí, dobytka a zvěře přišlo k úrazu. Při pamětním kříži byl na křižovatce k Červené a k Požárům stojící těžký kamenný kříž přelomen a několik metrů do polí odhozen. (Tento kříž postavili předkové rodu Hubáčkova čís. 15.)
Podpora na tuto pohromu byla nepatrná, mnoho občanů se zadlužilo.

1930 - 4. července - stihlo naši obec krupobití, při čemž padaly kroupy velikosti holubího vejce. Úroda poškozena na polovic, ukazovala se velmi slibnou.

1932 - 2. července - o 5½ hod. odpol. přesla se přudká bouře s krupobitím na náš kraj. Strašnou pohromou krup a velkým přívalem vod postižen byl celý kraj od Táborá až k Písku. Úroda téměř na 100% zničena. Poškození nemůžeme ani na chléb, tím méně na krmivo a osivo. Škoda dnes způsobená zasáhla hluboko do hospodářských poměrů kraje.-

Nakažlivé nemoci.

R. 1680 zuřil v našem kraji mor, jemuž ve farnosti záhořské, kam tehdy Oslov patřil, podlehlo 161 lidí.

„ 1850 řádila v obci cholera; kolik obětí si vyžádala, není možno zjistiti.

„ 1912 řádil v obci záškrt po 2 měsíce; podlehlo mu 42 dětí (i p Podhradíma).

„ 1918 jako všude jinde, rozšířila se i u nás „španělská chřipka"; v obci zemřelo 49 lidí a možno říci, že většinou následkem této epidemie.

„ 1927 panovala zde opět chřipková epidemie po jeden týden;

„ 1928 - v dubnu objevily se spalničky u velkého počtu dětí.

„ 1933 - v říjnu a listopadu - rozšířil se zde záškrt u dětí, zánět příušnic a spála (žádný mrtvý.)

Velká horka u nás- mající za oběť lidi i dobytek byla r. 627, 879, 1394, 1556, 1715, 1724, 1746, 1756, 1811 a 1815.-

Příloha čís. 29. 29a

Nemoci dobytka.

R. 1926/7 řádila mezi dobytkem „mololice" následkem velkého mokra v r. 1926. Mnoho dobytka při tom zahynulo a následky této nemoci se jeví u krav ještě dodnes.

Příloha čís. 30.

Hospodářská krise.

V poslední době, kdy celý svět zachvátila hospodářská krise a s ní velká nezaměstnanost pro nadvýrobu v průmyslu, ale nedostatek odbytišť, nedaří se zlatem rolnickému době. Daňové zatížení je velké a ještě hůř, kde si musil hospodář vypůjčit peníze a platí vysoké úroky. Výnos hospodářství i při úrodné žni je nepatrný; sotva kryje výlohy s udržováním hospodářství spojené, o nějaké odměně za namáhavou práci polní a ošetřování dobytka ani nemluvě. Klesne zrovna tolik, co je pro živobytí rodiny zapotřebí. Jak to živobytí v mnoha rodinách vypadá, snadno si představíme, uvážíme-li, že zhotovení řemeslnických výrobků není v přiměřeném poměru k práci, jíž vyžaduje polepšení chov dobytka, celoroční krmení jeho, občasné nehody a ztráty ani nepočítaje. Co se v posledních letech platilo za obilí, možno viděti z přehledu cen na str. 103/104 uvedeného. V r. 1934 zaveden obilní monopol - viz str. 131 - a poměry na trhu obilním se

Prodejní ceny dobytka.

poněkud zlepšily. Ale za dobytek platí se stále málo.

Za hovězí na živou váhu za 1 kg 3⁵⁰ - 3⁸⁰ Kč
" telata . . . . . " 1 " 3 - 4 Kč
" vepřové na živou váhu " 1 " 3⁵⁰ - 4⁵⁰ Kč
" " " mrtvou " " 1 " 5 - 5⁵⁰ Kč.

Nákupní ceny.

Oproti těmto cenám, jež rolník za své produkty dostane, musí platit za denní potřeby částky (na str. 103/104) vzhledem na bídné finanční poměry a vysoké platy čeledínů příliš značné.

Čeledín obdrží (mimo poloviny pojistného, jíž za něho zaměstnavatel platí svého přísaha a jednech šatů ročně) roční smluvenou mzdu . . . . . Kč 1600 - 2000.-
(ve větších statcích i více.)

Služka (mimo pojistného, šatů, zástěr a šátků, jakož i různých „památek", jako vánoček, vandrovnic a pod.) ročně . . . . . Kč 1600 - 2000.-
ano i více.

(V poslední době dávají se zde do služeb slovenští synkové a děvčata, jež jsou pokrokovější a poběžtvačnější.)

Zaměstnání občanů.

Občané zdejší zaměstnávají se vesměs polním hospodářstvím a chovem dobytka. V zimní době nachází chudší obyvatelstvo zaměstnání v lesích při pracích dřevorubských.

Větších usedlostí s polní výměrou nad 100 strychů je zde: 4
od 50 - 100 " 3
" 20 - 50 " 20
do 20 " 37
Bezzemků je t. č. v obci . . . . . 13.

Pole i louka jsou na normálních povětrnostních poměrů úrodná. Dle přirozenosti jsou zařazena pole do IV.-VII. jakostní třídy.

Sejí se obiliny, luštěniny, okopaniny a pícniny. Cukrovice a cukrovce se zde pro nevhodnou půdu a chladnější podnebí nedaří.

Ku svému rolnickému stavu lnou občané a snaží se půdu co nejlépe obdělati.

Čeledí je jen ve větších hospodářstvích. Jinak přijímají

se pracovní síly jen v době mutných prací.

Ženám připadá starost o domácnost, ošetřování dobytka a skotu. Starci a stařeny, pokud nepomáhají ještě na poli a při hospodářství, opatrují děti a chodí do kostela.

Výnos hospodářství slouží ku krytí výloh, spojených s udržováním jeho a na větší výlohy; potřeby menší pro domácnost opatřuje hospodyně z utržených peněz za máslo, mléko a vajíčka, jež prodávají obchodníkům, překupníkům a měšťanům. Chudší vyměňují vajíčka za zboží - platí vajíčky.

Sadařství - v naší obci se nevěnuje tolik pozornosti, jak by dle svého hospodářského významu naslouchovalo. Snad je toho příčinou nevhodnost půdy pro některé druhy plodin, snad jsou to ale také následky krutých mrazů v zimě 1928/9 (až — 28° C), jež zničily většinu ovocného stromoví a co nezničily mrazy, zničila mšice a piklice švestková. Katastrofa tato postihla celou republiku, tak že odstraňování zničených stromů bylo r. 1930 nakonec nařízeno.

Mladí hospodáři začínají se více zajímati o sadařství, ošetřují pilně a postřikují stromy proti škůdcům a nahrazují pokusně zničené druhy jinými. Sady jsou při domech; pěstuje se ovoce jaderniaté a peckovité.

Včelařství je sice vedlejším odvětvím zemědělské činnosti, ale národo- i sousedohospodářsky velmi důležito. Kdyby nebylo včel, nebylo by ovoce, ani semen různých hospodářských plodin; včely vydělají každoročně hromadným medu hodnoty milionové. Jsou důležity pro každého občana. V naší obci nejeví se zájem o včely, třebaže květena i okolní lesy dodávaly by včelám dosti nektaru ku tvoření medu.

V č. č. mají včely jen: P. příd. učit. Balonn 7 včelstev,
p. učit. Lexý 3 včelstva,
p. Kazimour 1 včelstvo,
p. Tvořák 1 " a
pí. Polcarová-Přibylová 4 včelstva. —

r. 1936 přibyl p. Josef Procházka 1 včelstvo.

Život na vsi.

Příloha čís. 31.

Situace venkovského lidu ve všech jeho sociálních složkách nebyla v předválečných dobách závidění hodná. Synkové přejímali obyčejně značnou část tíživých břemen, smířili pak zápasili obyčejně pro celý život. Byl-li hospodář nedbalý, přicházela usedlost na buben.

Rolníci si obstarávali polní práce s rodinou. Kde nestačili a nebylo peněz na čeledína, nechaly se některé pozemky ležet ladem. S generace na příští bylo obyčejně trochu lépe a těsně před válkou teprve začalo se hospodářství zvelebovati; bylo to i vlivem zlepšeného stavu dobytka. V tomto odvětví byl hlavní zdroj hospodářské a finanční síly venkova. Dlouho trvající válka zhoubná zničila všechny zemědělské prostředky, a těsně po válce vedle chov dobytka byly obilniny dobrým zdrojem příjmů. V této době si rolníci zařizovali stavení, pobízeni jednak hospodářskou nutností, jednak z obavy před ztrátou ceny peněz, z kolkování jich, dávkami z majetku a pod. Předválečné dluhy zmizely.

Hlavní stavební ruch nastal tu v dobách poválečných, kdy při pozemkové reformě i bezzemci obdrželi příděl půdy a tím se hospodářsky poněkud pozvedli.

Popis usedlostí.

Původní domy nepřestavěné jsou buď přičelím nebo štíty k silnici; někde je nahrádkami před domem.

Rázu jejich je nyní vždy účelem, protože obyvatelstvo obce bylo vždy zemědělským. Liší se dle rozsahu pozemků k nim patřících na statky selské nebo grunty (celolánící, pozdější sedláci t.j. usedlí), půllánící (gruntovní chalupy), čtvrtlánící a zahradníci (1/8 lánu). Bezzemci byli podruzi a čeledínové.

Základem statku je dvůr, kolem něhož na třech stranách stojí budovy (obydlí, chlévy, stodoly), se čtvrté strany na ulici vjezd, za stodolou sad a humna.

Statky jsou ohrazeny zdí nebo plotem, chalupy a domky bez ohrady a nemají také tolik hospodářských stavení.

Pro celou obec byla kdysi společná „pazderna“

na snížení hmot (nyní čís. 20), jež však byla zrušena, když se zde přestal pěstovat len (kol r. 1890), ale jméno „Pazdeřná" tomu místu zůstalo a dáno i skupině vedle postavených domů.

Většina domů starého typu je v základech z kamene, výše z nepálených cihel (vejčovic), některá ze dřeva; teprve od 18. stol. jsou domy také zděné.

Do 18. stol. stavěl si sedlák celé stavení sám, pozvolji však stavby stále více prováděli zedníci a tesaři, podle vzorů staveb, jež viděli ve městě, ovšem jen přibližně a doplňovali dle vlastních nápadů výzdobami, zejména na komenících. Stavěli bez plánů - teprve od r. 1835 je nutno i na vsi před stavbou předložiti plány - tak že materiál nebyl dosti trvanlivý a proto bylo nutno domy brzo přestavovati.

Z nejstarší domy na vesnici nejsou starší 200-250 let.

Také byly různé typy stavení, dle toho, jak a z čeho byly stavěny. Zdejší domy (zděné i kamenné z 19. stol.) jsou typu blatského.

Na některých průčelích byly ve výklencích zasazeny pošky patronů budovy; jsou ještě na domech čís. 2, 7, 11, 12, 13, 18, 15, 16, 26, 29, 35, 19, 37, 50, 51).

Než - vejděme dovnitř.

Napřed přijdeme do předsíňky s cihlovou podlahou a odtud do kuchyně, kde nám ve většině domů padne do oka pec; někdejí mají ve světnici. Naše hospodyně pekou při chléb pany, více bochníků najednou a musí upéct tak chutný chléb, že by se jim na pekařské výstavě nemusely stydět.

Ale ještě jeden důležitý úkol má pec: Je to domácí lékař venkova. Jakmile někoho něco pobolívá, šup na pec! A jest-li mu to pec nezažene, pak je již třeba skutečného doktora! Pec je universální lék na všechno a rolník, který je vázán svým povoláním na pobyt venku, potřebuje často takový ohřívač na celé tělo.

Babičky naše míval y k uschování cennějších věcí malované truhly (tenkráte se šatníků na venkově ještě tolik neponěvalo. Dnes odpočívají mnohdy tyto

původní kousky jejich výbavy na půdě nebo v komoře. Bylo by záhodno, vytáhnouti je z těchto zákoutí, jakož i jiné podobné předměty sbírati a uschovati je jako památka věcím budoucím. Zaslouží toho i ty stonchnivělé hlavy našich babiček a dědečků, aby památkám po nich dostalo se čestnějšího umístění.

Na stěnách jsou obrázky svatých, růžky a „Boží požehnání", zvětšené podobizny rodinných příslušníků a krvadlové hostiny. V prádelnicích je celá výstava různých pošek, zdobených víček a „obtýkaných růženců", památek rodinných a z pouti na Sv. Horu u Příbrami, na Bechyni a na Šepekov (za Milevskem.)

V oknech plno květin, podlaha vydrhnuta jako stříbro. Kde jsou dcerky, vidíme vysoko vystlané postele peřinami a polštáři až do stropu, do výbavy budoucích nevěst. Na skříních seřazeno ovoce, zdobené hvězdičky atd. Ve starších domech vidíme ještě trámové stropy, za něž se kdysi uschovávaly modlitební, spořitelní a jiné knížky a listiny, ano i peníze.

Komora je skladištěm odložených šatů, nádobí a nářadí a spíží hospodyně.

Nad obytnými místnostmi je na půdě obyčejně sýpka anebo pícě k vůli teplu v zimě.

Výměnkáři mají obyčejně postavenu světničku vedle obydlí hospodářo.

Chlévy jsou postaveny vedle obytného stavení. Mají nabíjenou podlahu (utlučený jíl), stropy klenuté a hladké; v novější postavených jsou již zavedena napajedla.

Před chlévy je hnojiště. Ve větších usedlostech používají k čerpání jíchy čerpadel, jinak dle starého způsobu nabírá se močůvka „krotkem" do voznice.

Vepřový dobytek má střevěné chlévy někde v koutku na větrem, někde je chován ve stáji.

Nad vepřovým chlévkem jsou komínky pro slepice, aby jim bylo teplej.

Kůlna na dříví je vedle chlévků.

Na zadní straně dvora bylo dříve „humno" na obilí.

Bylo to vyvýšené místo, dobře upěchované, aby se tam mohlo skládat a mlátit obilí. V nejstarších dobách byla humna nekrytá, později dostala plamnatou střechu, postavenou na kůlech. Obilí bylo na humnech složeno do stohu a na volné části mlácено. Ve 13. stol. přibyly ke kůlům dřevěné stěny a tak z humna vznikla stodola. Za ní byl travník se přepnicí, od polí ji dělila hradba nebo příkop. Dnes se ukládá obilí napřed do stodol, při dobré úrodě do stohů, než se vymlátí; rovněž tak se ukládá sláma, ale pro nebezpečí požáru dále od stavení do polí.

Dřívější dřevěné stodoly s došková střechami si stáří hospodáři velmi chválili, hlavně proto, že obilí do nich složené dobře se vyparuje a vysýchá. Stodoly takové se již nestaví, jednak pro vysoké mzdy se stavbou takových stodol spojené, jednak pro nedostatek silného dřeva na tyto stavby a protože jejich trvanlivost není tak dlouhá, jako u stavel zděných. Ct snad i proto, že nejsou tak vzhledné, jako takové stodoly zděné a červenou nebo šedou střechou pokryté.

Voda je zavedena do domácností a stájí ve vsi z obecního vodovodu, jehož nádrž stojí na návrší u „Kosíka". Skoro v každé domácnosti je mimo to i pumpa nebo studna, jichž se však již málo užívá.

Střechy budov jsou pokryty pálenými taškami, v novější době cementovými taškami, a nejnověji eternitem. Došková nebo šindelová střech brzo již vůbec nebude.

Hospodářské stroje.

Hospodářské stroje na všechny druhy práce usnadňují a urychlují zpracování jejich. Dříve, dokud těchto strojů nebylo, pole se obdělávala jednoduchým nářadím a vymlátat ručně, protáhly se tyto práce daleko do zimy. Již žentoury přinesly mnoho výhod. Dnes jsou polní práce v první půli října na skončeny a po vymlátu je do posečení (začátkem listopadu).

V k. ú. nachází se v obci čtyři družstevní parní mlátičky a družstevní protouníky, stroj na řezání slámy (u Kazimourů) a krouhačka na řepu s motorickým pohonem.

Řezačka na krmivo (často s motorickým pohonem) nalézá se v každém domě.

Elektrický proud.

Rovněž elektřina koná velice platné služby v hospodářství a v domácnostech. Jaká úspora síly a času je docílena tím, že se zapne motor k řezačce a za chvíli je řezanka na kolik dní připravena. To tu bylo dříve dřiny při mačkání řezání!

Mlácení, protřásání, řezačky na řepu atd. poháněji již motory a výlohy s tím spojené, nejsou v poměru k dřívějším dření nikterak vysoké.

Osvětlení budov, dvorů, stájí, půd a studní je skoro bezpečnější a praktičtější.

Elektrický proud je zaveden v naší obci od r. 1925 z elektrárny Jihočeského svazu elektrárenského v Lechošticích (přes Zbonín.)

Osvětlení soukromé je zavedeno skoro do všech domů ve osi (vyjma na Pazderníách a na samotách), osvětlení veřejné obstarává 6 lamp, umístěných na náměstí a v hlavních ulicích.

Osvětlení veřejné je placeno paušálně obcí, soukromě stojí 1 Kwh světelného proudu 3·20 Kč, pohonného 1·90 Kč.-

OKRESNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Ptačk.

Neděle.

Po celotýdenní práci každý si rád odpočine.

V neděli dopoledne jde skoro celá ves do kostela; po kostele sejdou se občané na návsi a probírají o svých záležitostech polních a politice, v hospodářské nálaďě vyřizují se záležitosti finanční.

Na polích se pracuje jen ve všední dny, mimo ně a senoseče, kdy je obava před zhoršením počasí, a tak na neděli zůstává jen péče o dobytek.

Oběd bývá bohatší, než ve všední den. Po obědě po krátkém odpočinku sejdou se muži v hostinci na besedu, promluví si nejdříve o svých záležitostech a pak si zahrají některou mariáš. Při tom popíjejí protivínské nebo písecké pivo; vína a koňaku naši sousedé nemilují, v karty hrají jen o malé obnosy, jsou dobří, šetrní hospodáři.

V létě obcházejí v neděli pole, aby si rozdělili práce na příští týden.

Ženy besedují v létě před domy, jsou „na hrádkách," v zimě opravují doma oděv a prádlo. Práce mají vždycky dost. Jsou první ráno na nohách a poslední jdou spát; jejich životní údělu není právě závidění hodný.

Hlídek se baví na ulicích; dříve při hrávali „kačou", na „slepou bábu", honili se všelijak - dnes kopou po vzoru větších míč a v zimě na rybníku v kovbuty hockey; zajímají se všem o výsledky sportovního utkání různých větších klubů a sportovních velikánů, a tak vidíme, jak dychtivě čtou někde na rohu odložené časopisy v jejich sportovní části.

Děvčata odrostlá procházejí se v létě, někdy s milými, po vsi a okolí nebo se účastní pouti a posvícení v sousedních vesnicích.

K večeru schází se domů, popravovat.

V divadelním kinohovně čte se více, hlavně v zimě a v neděli.

V neděli se také odbývají schůze, přednášky, divadelní představení a taneční zábavy, tak že neděle je skutečně dnem slavnostním.

Nový rok. Na nový rok jde každý do kostela, prosit o štěstí a boží požehnání v novém roce. Jeden druhému přeje vše nejlepší. Čeledínové a služky mění místa a odnášejí si ze starého místa „výslužku" / velkou buchtu nebo velký bochník lepšího chlebaříčka se tomu „vandrovnice."

Večer v hospodě proberou se zvláštní události uplynulého roku.

Sylvestr se u nás nesvětí nijak okázale; hlavním dnem hospodských návštěv jsou u nás neděle a svátky.

Na tři krále. Před „třemi králi" chodí po vsi hoši nemajetných rodin ze sousedních obcí, přestrojení za „Svaté tři krále", z nichž jeden je v obličeji načerněn, a zpívají obvyklé od domu vánoční a tříkrálové písně. Jejich „královský úbor" tvoří obyčejně stará tatínkova košile a papírová čepice. Bývají obdarováni pečivem a penězi.

Na dveřní rámy napíše hospodář toho dne v kostele posvěceným křídou na čáteční písmena sv. tří králů a letopočet: K+M+B-1935

Až do války chodili v tento den koledníci a vykřádali známožnějším sousedům; ve válce tento zvyk přestal.

Hromnice. V kostele pečtí se svíce „hromničky", jež se rozžehují při hromolití a bouřích, „aby nevhodilo" a odnášejí se jejími umírajícími, „aby měli lehkou hodinku."

Hrkání. Na květnou neděli při cestě z kostela „hrkají" hoši děvčata vrbovými pruty, „aby byla čerstvá"; za to dostávají od nich na velikonoční pondělí vajíčka. Zde se velikonoční vajíčka nemalují, jen barví jednou barvou. Malovaná vajíčka prodávají zde Slovačky, jež v této době procházejí všechny kraje a jejich „lidové malérečky" umí vajíčka velmi vkusně ozdobit.

Velikonoce. Na Velký čtvrtek, Velký pátek a Bílou sobotu, kdy zvony mlčí, chodí hoši chudších rodičů po vsi s „řehtačkami", jimiž nahrazují obyčejné zvonění. Jsou za to odměňováni vajíčky.

V pondělí chodí děti na pomlázku, zpívají písničky a dostanou na to vařená vajíčka.

Příloha čís. 32.

Pouť

Koná se u nás na svátek „Nanebevstoupení Páně.“ Po slavnostních bohoslužbách šumí to jarmarečním ruchem na návsi, zaplněné krámy s různými pamlsky a kraličkami. Hospodyně mají příležitost v tento den doplnit si od krameře zásobu trubek a krajíčků.

Zápasníci a kopačky oživují pouťový ruch, jenž odpoledne pokračuje taneční zábavou v hostinci, přátelským posezením domácích i hostů.

Štědrý večer, koleda.

Na štědrý den se zachovává přísný půst. Ten den se neobědvá. Kdo vydrží celý den o hladu, ten „uvidí večer zlaté prasátko“ - slibuje se dětem.

Přes den se vše čistí a připravuje kmení na svátky. Hospodyně mají plno práce s přípravami večeře a pečením vánoček. Stromek vánoční strojí obyčejně odrostlejší děti a dětem je ukázán teprve večer, ozářen svíčičkami a prskavkami.

Příloha čís. 32a

Při večeři panují zdědičné zvyky. Lije se olovo do vody a děvčata hledají v povstalých figurkách podobu svého příštího manžílka. Chodí též na zahradu, třesou bezovým křem s přísloviem: „Třesu, třesu bez, ozvi se mi pes, kolik mých milých večeří dnes.“ a z které strany zaštěká nejdříve pes, z té strany přijde její ženich.

Bylo ještě mnoho jiných zvyků na štědrý večer, ale pomíjely; nyní se soustředí všechna pozornost na dary „od Ježíška.“

Po večeři se povídá, vaří čaj a hrají karty a o půlnoci se jde do kostela „na půlnoční“ (mši.)

Dříve střílívalo z pušek a pastýř vytrubroval, ale tyto zvyky se již pravidelně nedodržují.

Děti, chumelných rosliček jdou na koledu, dům od domu, zpívají vánoční písně „koledy“, načež bývají odměňovány jablky, ořechy, vánočkami a drobnými penězi.

Křtiny.

Narození dítě má u křtu jednoho nebo dva kmotry. Ti vkládají dítěti po křtu pod hlavičku nějaký peněžitý dárek nebo spořitelní knížku „do vínku.“ Křestní jména byla dříve volena mezi nejznámějšími svatými: Josef, Jan, František, Václav, Petr, Marie, Anna, Barbora.

Jména tato vlekou se rodokmenem několik pokolení nazpět. Vyní jsou mimo těchto jmen volena nejčastěji jména jsou ze českých světců.

Svatba.

Vdané ženy nosí matkám „do kouta" nejčastěji slepičí polívka, slepici, cukrovinky, víno a nejakou tu „rosolku".

Svatby konají se nejvíce v masopustu; málo se jich odbývá v jiné roční době.

Příloha čís. 33/34

Dříve namlouvali rodiče dceři ženicha a naopak synovi nevěstu - nyní se namlouvají obyčejně mladí lidé sami.

Po námluvách v rolnických rodinách, když se rodiče o „přínosku" oboustranně dohovořili, jede se k notáři, který sepíše svatební smlouvu. Což je toho třeba! Kolik tahání bývá často po zdeji, zvláště o výměnek!

Po sepsání smlouvy vyjednávají se na faře „ohlášky", buď na 3 krát nebo na jednu neděli tři najednou.

Po ohláškách jdou snoubenci zvát hosty nebo je dají zvát „družbou". Družbové, slavnostně oblečeni, obcházejí příbuzné a dlouhou rýmovanou, náboženskými motivy propletenou povídačkou, zvou na svatbu. Takových starých družeb je již poskrovnu; mladí zvou jednoduše a nestojí je to mnoho povídání, protože na svatbu jde každý rád. (Poslední družba Fr. Komín z Vlastce.)

V den svatby přijde ženich do domu nevěsty, kde se shromáždili hosté. Po malém občerstvení - co zatím v jiné místnosti ustrojují nevěstu - připraveno klekátko, bíle prostřeno a naproti němu židle. Na tyto usednou rodiče, aby udělili přes ně klečícím snoubencům své požehnání. Všecky prosí o požehnání zrovna, jinak to za ně obstará družba nebo svědek. Po uděleném požehnání křížkem na čele, jde svatební průvod do kostela. Před nevěstu vede družba, ženich jde s družičkou, za nimi svědci a ostatní hosté.

Ženich je oblečen černě s bílou kravatou, rovněž tak družba, nevěsta buď po venkovsku nebo v zámožnějších rodinách v bílém rouchu se závojem a s kyticí; v tomto případě je družička oblečena také v podobné roucho lehké. Všichni svatebčané jsou za dobení

rozmarýnkou s bílou pentličkou.

U oltáře obdrží ženich i nevěsta od družičky a družby po myrtovém nebo rozmarýnovém věnečku na hlavu.

Po skončených církevních obřadech jdou novomanželé na faru i se svědky, a zapíší se všichni do farní matriky.

Na vsi pobíhá hoštiště nevěsty plno zvědavců okukuje svatební průvod, zvláště ženský svět nevěstu, „jak jí to sluší."

Při návratu z kostela se na počest snoubenců střílí; při vchodu do domu svatebního postavili zatím místní chudší slavobrány z chvojí a pod., kde dávají při návratu svatebčanům připíjet a jsou za to odměněni penězi, jež pak rukou společnou v nedělním proměn v nějaký ten „trunk" a kuřivo.

Svatebčané zasednou nyní ke svatební tabuli. Oběd bývá vybraný, vždyť se o něm bude mluvit ještě kolik let!

Večeře hraje při obědě i hudba a družba se snaží, aby hosty co nejlépe pobavil.

Venku rozohává matka nevěsty před domem pobíhající mládeži koláče, aby také něco ze svatby okusila.

Je-li ženich přespolní, pak zaplatí mládencům nějaký ten „trunk" v hospodě, aby mohli zapít žalost, že ztratili opět jednu pannu z obce.

K večeru se rozloučí nevěsta s rodiči, kteří jí dají opět na cestu s obou požehnání. Nyní si ji ženich odvádí ke svým rodičům. Zde ve světnici je již připravena stolička, na niž hned po vstupu poklekne novomanželé a prosí ženichovy rodiče o požehnání, a aby nevěstu přijali za dceru. Pak zasednou všichni ke svatební hostině (večeři), že i matka ženichova si dává na jídlech záležet, je pochopitelno.

Zábavou trvá dlouho při dobré „kapce". Večeře vzlétají svatebčané do hostince, kde při hudbě a taneční zábavě je pokračováno, třeba až do rána.

Druhý den se sejdou nejbližší příbuzní na malé občerstvení a s výslužkou (koláče a pod.) opouštějí novomanželé.

Nevěsta zůstane buď hned s manželem nebo se ke

ženou přistěhuje za několik dní; zrovna tak je to u ženicha, „přiženil-li se" do domu nevěstina.

Je-li ženich či nevěsta přespolní, dovezou výbavu na voze do nového obydlí přiženěného či přivdané; za vozem veden je dobytek, jenž „přistěhovalec" dostal. Že i při této příležitosti se najde dosti okukovačů, je samozřejmo.

Dříve udržoval se zvyk „čepení nevěsty". Starší ženy odvedly nevěstu po večeři do vedlejší místnosti, odebraly jí věneček a ozdobily ji naparáděným čepcem, odznakem vdané ženy. Při jejím návratu do svatební místnosti bývaly obyčejem pronášeny různé průpovídky a podáván hostům „očpák", koláč to okrouhlých rozměrů. Kousek tohoto „očpáku" okusiti, bylo vždy přáním zvaných i nezvaných.

Pohřby. Bývají malé, a velké, někdy i s hudbou (dle zámožnosti.)

Nebožtík je navštěvován příbuznými a známými, již přicházejí se s ním rozloučit, pomodlí se za něho a položí naň obrázek nějakého světce „na památku do hrobu", jakož i pokropí ho svěcenou vodou, z kostela přinesenou. U hlavy nebožtíkovy hoří ve velkých stojanech více po celou dobu pobytu nebožtíkova v domě.

Rakev mívají svobodní bílou, ostatní černou, vždy zdobenou; na víku rakve je připevněn kříž.

Na pohřeb jsou zváni vedlejšími písemně, oznámí se účastní pohřbů bez pozvání, a váženějších občanů celá obec.

Mezi tím, co příbuzní a známí se loučí s nebožtíkem, modlí se předkřičávač modlitby za zemřelého. Po konečném rozloučení se rakev na vozíku a vynese před dům na máry a přikryje přikrovem v církevních barvách.

Po církevních obřadech sejdou se zvaní hosté do domu smutku k malému pohoštění. Příštího dne je pak pozvána „zádušní mše", ku které se dostaví nejbližší příbuzní.

Masopust. Vejvíce tanečních zábav je v masopustě. Práce polní nejsou, tak je možno po zábavě vyspávat. Vejvíce je navštíven „hasičský ples", jsa pro zvané, jenž bývá každoročně velmi navštíven.

Zima je zásoba zabíječky nebo mraženého, což s konečkem

a zelím tvoří naše nejoblíbenější jídlo. Hospodyně mají nasmažený halušky kobliho, čili „pišek" a ty s kafíčkem nebo čajem jsou jim nejmilejší pochoutkou.

Ostatky. Na konci masopustu bývají slavený „ostatky." Je to taneční nábava na poslončenou s masopustem a prodlouží se proto obyčejně až do rána, tak že mnohý zaměšká i „popelec", jenž se udílí na „škaredou středu" časně ráno v kostele.

Zabíječky. V zimě bývají „domácí zabíječky." Vykrmené vepříky odpravuje na onen svět buď místní řezník Hrach anebo některý z hospodářů, z nichž mnohý nabyl v zabíjení „našiků" a zpracování masa z nich, značné dovednosti.

Sousedům a přátelům posílá se (na oplátku) ovarová polívka a nějaká jitrnička jako toho.

Některý bývají i k večerní hostině pozváni známí, při čemž proti přejezení podávám nějaký „silnější nápoj."

Posvícení. Nejoká zaleji se ovšem v obci slaví posvícení, začátkem listopadu (v neděli po sv. Linharta.)

Sejdíce prvního mají s ním hospodyně. Již několik dní před posvícením vymazují, líčí a opravují, co třeba, pekou koláče, buchty, housky a vepřové, děvčata pomáhají hospodyním. Vše se uklidí a chystá krmivo na neděli.

Ráno přijíždějí hosté. Dopoledne je již na návsi živo. Krámáři mají plné krámy, obléhané dětmi i dospělými, všude je ruch a jásot.

Po obědě jde chasa do hospody, kamž za nimi přijdou brzo děvčata a k večeru hospodáři a hospodyně.

Tančí se valčík, polka, mazurka, třasák, kápsérková. Před válkou tančila se mnoho beseda a čtverylka, velmi líbivé figurální tance, jak skotská (šotyš) a před ní oholák; poválečná mládež tyto tance již nezná. V posledních letech pronikly z měst na venkov moderní tance (foxtrott, shimmy, tango), které však tančí každý v nich necvičený tanečník dle svého; jak potom takový tance vypadá, lze si snadno představiti.

V tanečním sále jsou podél zdí postaveny lavice, na nichž sedí matky tančících a pozorují své ratolesti, jak jim to sluší a na koho synek či dcerka „bere".

jim se dává připít, čím častěji, tím lépe. Scházejí oni na „pondělní ptolici" a záleží mnoc na jejich pondělku a rozhodnutí. „Stejčkové" se zatím baví pohromadě u stolu a nezapomínají pilně prázdnit sklenice, aby „prý se jim oblíbená nenapráškovala."

O posvícení hraje výhradně dechová hudba.

Budík podle vzpomínek v r. 1931 zemřelého kapelníka Václava Šťibyla z Karlova (Zvík. Podhradí), jehož hudba byla po několik desítiletí oblíbena v celém okolí a jenž sám si mnohé hudební kusy složil, které se ještě dnes s oblibou hrají. Vyrůstal v dechové i smyčcové hudbě, celý svůj hudební dorostu, jenž působí v okolí v různých kapelách, hlavně však v dosud nazývané „Šťibylově kapele", jejíž vedení převzal a s nemenším úspěchem vede nyní vnuk jeho, Václav Chalupka ze Zvík. Podhradí. Je též varhaníkem a ředitelem kůru v Oslově.

Posvícenská zábava trvá do rána. V pondělí večer je „pěkná hodinka" ženatých, jež je již méně hlučná, ale přes to družná a veselá.

Večer před sv. Janem (24. června)

Hlásek nabere do starých hrnců kolomaz s petrolejem, zápálí to a běhá s plamenem po polích, aby „zahnala a pálila" tím zlé duchy, čarodějky, mátohy, bosorky, blouznivičky a ohnivě muže i pod. havěť.

Oslavy jménem p. presidenta.

Večer před 7. březnem vyvěsí občané prapory, na ulicích děti pametají, aby bylo všude čisto. V ten den bývá dětem vysvětlen význam jeho. Dospělí nepracují na poli, v obci je klid. Večerních oslav si pan president nepřeje.

Husovy oslavy.

Před pamětným 6. červencem večer pálí se na památku kostnického mučedlníka ohně na „hůrce". Po vhodném proslovu zpívají se slavnostní odpovídající písně („Hranice vzplála na břehu Rýna" a pod.) a účastníci se v klidu rozejdou.

Dožínková.

Když se odvážejí poslední fůra obilí s pole, ozdobí se jeden snop „zeleným" a za zpěvu a jásotu ženců vjíždí se do stodoly. Chasa obdrží v ten den výdatnější stravu, zvláště, je-li žeň dobrá, a „něco na žížeň."

Dožínky se slaví obyčejně až první neděli po skončené sklizni. Hospodyně napekou pečivo, každý z chasy obdrží velký koláč „měchuru", a večer je taneční zábava v hostinci,

Příloha čís. 35

již se přičastěji jak hospodáři, tak chasa a je tím veselejší, čím vydatnější byly žně.

Dračky. V zimě, když jsou dlouhé večery na vsi, odbývají se dračky peří, jež hospodyně od minulé zimy nashromáždila. Děvčata sbírají a pomáhají jim na oplátku i z jiných dlouhých zimních večerů a děvčata. Při dračce proberou se všechny novinky v obci, zpívají se písně, vypravují pověsti, pohádky a promele se celá obec.

Po skončeném draní vystrojí hospodyně „obdarunou". Podává se čaj, kolo, co drali, káva „posílený čaj" a pečivo. Někdy i harmonika přispěje k obveselení a ku krátkému tanečku.

Stavění máje. V noci na svatodušní neděli staví mládenci „máje", jedním největší pro obec na náves, a mimo ni mládenci pojmou vyvolenými menší před dům. Jsou to smrky, ozdobené fábory na vrcholku. Která z děvčat má největší máji, pyšní se tím před jinými. Některým děvčatům postavené máje bývají ještě téže noci vytrženy a postaveny před okno nebo do komína - dílo mládenců, jimž dcerka není nakloněna.

Pyšným děvčatům stavějí před dům v noci sousky.

Při stavění máji zpívají hoši na návsi pod májí a zapíjejí pak tu „dívku" nějakou chmelovinou.

Škádlívají se také tím, že posypou cestičku od domu některého hocha pilinami nebo plevami až k domu jeho milé. To je potom časně ráno spěchu s umetáním těchto zrádných cestiček!

Obecní máji pokácí a prodají až při posvícení.-

Odvody. Jsou odbývány obyčejně v březnu; k odvodům u okresního doplňovacího velitelství v Písku vede branec, sta-rosta obce. Bývá jich ročně průměrně (i se Slováky, zde plon žáčími.)

Dříve se takové odvody odbývaly s velkým hlukem a pitkami. Nyní oslavují více mládenci také tuto důležitou událost jejich života, ale ve větší tichosti.

Odvedeném koní nedvedení kytička za klobouk - odvedenci jsou hrdiny dne.

Mikuláš. 5. prosince každého roku, obchází domy, kde jsou menší děti, „Mikuláš" s čertem. Nabádá děti k poslušnosti a mravnosti a dává jim dárky t.j. fíky, jablíčka, ořechy a pod., a hrozí jim, nebudou-li

poslušny, čertem, jenž činěním nezbytného přeležu dodává této hrozbě patřičný důraz.

Dětky si zavěšují na noc za okno košíčky a punčochy, v nichž ráno nějaké to „mikulášské" nadělení naleznou.

Přísloví a pořekadla. Venkovský lid vytvořil si pozorováním přírody a života vůbec, hojně pořekadel, jimiž velmi rád koření prostou mluvu a výstižně několika slovy zachycuje smysl toho, co by musil pozvádět dlouhou řečí. Značí se v nich filosofie vesnického lidu.

Příloha čís. 36

Užívá se pořekadel znárodnělých, vážících se k nějakému povětří nebo k ročnímu období.

Dle smyslu lze je rozděliti na pořekadla, týkající se
a) přírodních změn a
b) způsobu života jednotlivců.

Příklady ku a) Na nový rok o slepičí krok.
Únor bílý, pole pilí.
Studený máj, v stodole ráj.
Medardova kápě, 40 dní kape.
Světlé vánoce, temné stodoly, atd.

Je jich na sta, jsou každoročně opakovány v kalendářích.

Příklady ku b) Jde mu to, jak když bičem mrská.
Hospodaří od jedné k nule.
Nestojí za fajfku tabáku.
Na ulici huj, v truhle fuj.
Svědčí mu to, jak psu sedlo.
Padl do toho, jako vůl do otýpky slámy atd.

Písně. Mimo obvyklých všenárodních, zpívají se zde staré původní jihočeské písně, jako vínolo, jednající o lásce, vojenské písně a přijácké.

Nějaké místní písně Oslovo nemá. Zpívají se:
„Při slavnostních příležitostech nám hymna „Kde domov můj",
Příloha čís. 37. Ještě Slované, ještě naše slovanská řeč žije.

Zjevák ve společnosti

Černé oči jdete spát, však musíte ráno vstát.
Pásla ovečky v zeleném háječku –
Když jsem já sloužil to první léto –

OBECNÍ ÚŘAD V OBLOVĚ
pol. okr. Mnich.

Já mám koně, orané koně, to jsou koně má -
Pec nám spadla, pec nám spadla -
Vyletěla holubička ze skály -
Zajíček běží po pšenici, myslivec čihá na silnici -
Okolo Křečovic, pavon se tam honí -
Já do lesa nepojedu, já do lesa nepřijdu -
Ach synku, synku, doma-li jsi -
Že zvoníčko, kde jsi byla, že's tak dlouho nekukala -
Pod naším okny teče vodička -
Kdybych já věděla, čí jsou ty koníčky -
Proč jsi k nám nepřišel - já sem tě čekala - (slovenská)
Já jsem vinšikant a přicházím k vám z české země -
Červený šátečku kolem se točí -
Běžela vodička vzhůru do kopečka -
Dobrú noc, má milá, dobrú noc - (slovenská)
Na rozloučení, mé potěšení, postavím pod okny máj -
Kdybych byla stříbrným, tím malým sokolem - (moravská)
Na platinových lávkách, našel jsem tam dukát - (mor.)
Pod tím naším okénečkem, bývá velký mráz - (slov.)
Jenom ty mně má panenko pověz -
Ještě já se podívám, k těm osloveným zahradám -
Kunchovy písně
Janíčku náš, copak děláš -
Kočka leze dírou - pes oknem -
Pod naším okýnkem, rostou tam dvě. růže -
Padla vločky v zeleném háječku -
Jedna, dvě, tři, čtyři, pět, co to Honzo, co to svět -
Pěkně na chodníček, svítil mně měsíček -
Kačena divoká, letěla z vysoka -
Třeba bubeníčku, třeba na buben -
a jak pořád, vidíš, že nám nedá pokoje -
Když jsem já šel tou Putimskou branou -
Až nám bude sedmdesát sedm -
Pěj mi písně dokola, okolo stola-la-la -
Šly dívčátka silnicí - potkali je myslivci -

Pamětihodné události do roku 1914.

R. 1330 byla taková láce v Čechách, že strych žita stál 12 krejcarů (dle pozdější měny)
" ovsa " 2¼ kr
" ječmene " 9 "
" pšenice " 8¾ "
" hrachu " 6¾ "
kopa vajec ¼ "

R. 1362 byla opět velká neúroda v zemi a při tom všeobecný hlad. V této době založil císař Karel IV největší obilnici v zemi v Písku, jež pojmula 4200 strychů žita. Následkem hladu vznikla v zemi velká drahota, různé nemoci a pád dobytka. Zemřelo prý v té době v Čechách asi 45.000 lidí a zhynulo na 2,000.000 kusů hovězího dobytka.

R. 1618-1648 trvala 30ti letá válka, jež přinesla zhoubu našemu národu. Jak vznikla, co zkusil náš lid, zvláště po bitvě na Bílé hoře r. 1620 a v následujících létech od cizáckých vojsk, o tom obšírně psáno v „Dějinách národa českého" a mnoha významných oblech našich předních spisovatelů.

V náš kraj trpěl nesmírně. Rolníci byli nuceni jezdit na přípřeže jednou tomu, potom zas onomu vojsku, opustit svůj dům a svoji rodinu a většinou se domů nevrátili.

R. 1771-3 byla taková neúroda, že mnoho lidí z hladu pomřelo; trávu, lebedu, kopřivy a jiné byliny musil chudý lid požívat, ba i koním se stromů olupovali, strouhali a požívali, z čehož mnohé nemoci a mor mezi lidem povstaly. Toto zlo trvalo skoro 4 léta. Myši se tak rozplemenily, že zasetě obilí úplně zničily a sežraly.

Strych žita stál 10 zl 20 kr, pšenice 12-15 zl, ječmen 9 zl, oves 5 zl., hrách 15 zl, míra prosa 16 zl, bochník komisního (vojenského) chleba 20 kr.

R. 1869 20. listopadu byla zahájena jízda nově postavenou drahou z Tábora do Rožic; stavbu provedla fa. Redlich a Berger.

R. 1878/9 byly velmi kruté mrazy, takže mnoho ptactva a zvířectva zhynulo. Zajíci byli až ve vsi, dovedla na starém hřbitově u kostela. Jakékoli lovení zvěře bylo zakázáno.

Polární záře.

Příloha čís. 38.

Silné polární záření bylo pozorováno 25. ledna 1938, jak popsáno na str. 137 p. Podle záznamů bylo tak silné polární záření pozorováno v říjnu 1836, v říjnu 1870, v únoru 1872 a v září 1898. Tehdy – jako tentokráte – bylo to projevem zvýšené sluneční činnosti.

Světová válka 1914-1918.

Již dlouho před vypuknutím světové války připravovali se Němci k válce proti Slovanstvu a ku ovládnutí cest na východ Evropy. Vražda v Sarajevě, kde padl rukou Principičovou arcivévoda František Ferdinand d'Este a jeho choť, uspíšila jen vznik války.

Příloha čís. 39.

Není nutno, v této knize rozepisovati se o průběhu a ukončení války; je možno dočísti se o tom v mnoha knihách, učebnicích a příručkách. Zde zmíníme se ponze o tom, jaký vliv měla válka na poměry našeho lidu a naší osady.

26. července 1914 vyhlášena černožlutými úředními vyhláškami částečná mobilisace do 36 let vojenskou službou povinných mužů; 20. srpna 1914 vyhlášena pak všeobecná mobilisace všech mužů do 42 let a hned na to pak začaly odvody od 17-50 let starých.

Den vyhlášky mobilisační byl dnem zděšení, nářku a překotné práce. Mobilisovaní musili do 24 hodin odejet. Ze všech nádraží byly vypraveny zvláštní vlaky. Stanicí Vlastec projížděl téměř každou hodinu vlak, odvážel ženám muže, rodičům syny a dětem otce. Bolestno bylo přihlížeti na nádraží scénám, odehrávajícím se při loučení s odjíždějícími, o nichž nikdo nevěděl, zda se kdy ku svým milým vrátí. Odjeli a jakoby se hrob za nimi zavřel. Z naší obce odešlo jich hned 20.

V nejpilnější práci osiřely statky a chalupky.

Starost o hospodářství musili opět převzíti stařeš a opuštěné ženy, jimž byly ku pomoci jen neobsplé děti. Obtížnou práci polní zastřčovaly ještě starosti o vzdálené, od nichž v první době zmatků a stálých přesunů vojska, jakož i příčinečním cenzury dopisův nedocházelo dlouho po jejich odjezdu nějakých zpráv. Konečně po několika týdnech obdrželi příbuzní tištěný lístek polní pošty („feldpostkarty"), na němž stálo v několika jazycích:

1914-1918: Dělostřelectvo na pochodu.

Polní pošta ve světové válce 1914-1918.

„Jsem zdráv a mám se dobře." Teprve později bylo možno poslat krátká sdělení domů, ale bez udání, kde se odesílatel nalézá. Přece však jsme se brzy dověděli, že náš 11. pěší pluk z Písku odejel na srbské bojiště. Tam mnoho synů našeho kraje vykrvácelo, anebo našlo smrt v rozvodněné Drině nebo Sávě.

Nálada byla stísněná a mnoho žen, dětí a rodičů žalem skrápělo opuštěná poličíka.

V chudých rodinách zaklepala bída na okno nouze. Ve 1914. a 1915. roce to ještě nešlo se zásobami potravin a jiných potřeb denního života. Ale ponenáhlu začal být všude nedostatek těchto potřeb citelný a vláda vzala rozdělení jich sama do rukou, poněvadž ceny jejich přísně stoupaly a nemajetné obyvatelstvo by si mnohé z nich, jako petrolej, mýdlo, cukr, kuřivo, nemohlo koupiti. Byly tyto druhy proto lidem poskytovány obchodníky jen na poukázky (říkalo se jim „enky" - byly to cukřenky, petrolenky, tabáčenky atd.) Jejich vydávání trvalo ještě po převratu do r. 1920. - Vydával je obecní úřad a bez nich byl nákup za normální ceny nepřípustný, aby se na všechny dostalo. Avšak potřeby denního života byly vydávány ve velmi skrovných dávkách, cukr zprvu 1½ kg na osobu na měsíc, později ¾ kg na tutéž dobu, kávy ¼ kg na 8 týdnů, petroleje 1 l na celou domácnost na měsíc. Při kupování těchto potřeb za drahý peníz

stalo se nutností, ježto i tyto malé dávky často zde na venkově nebylo možno obstarati. Před obchody stály od časného rána řady čekajících na vydávání zboží; tomu se říkalo „frontа".

Hned po vypuknutí války začali mnozí obchodníci zdražovat zboží. Lidé zámožní se zásobili, zboží tím ubývalo z obchodů a ceny rychle stoupaly. Vláda vydala sice zákon proti lichvě a stanovila nejvyšší ceny zboží, ale přes to drahota stoupala. Obchodníci zboží schovávali, nechtíce za maximální ceny prodávati, prodávajíce je však pod rukou s mnohonásobným výdělkem.

I lidé venkovští naučili se od obchodníků svoje výrobky zapírati, schovávali je a pod rukou tajně, za vyšší, než maximální ceny, prodávali.

Vesnice zavalely peníze. Problém selského zadlužení zázrakem rozluštěn.

Z měst přijížděli na venkov překupníci, již přeplácejíce cenám opatřovali si na venkově potraviny, které pak v městech s velkým výdělkem prodávali. Přezdívali je „kečaři" - z něm. Kettenhandel t.j. řetězový obchod.

Peněz bylo dosti. Nedostatek drobných peněz nikdo nepociťoval, žádný jich nepotřeboval, protože bylo možno vše dostat, výměnou za jiné zboží nebo za velké peníze; a kolik jich nebylo, stát natiskl nové a razil železné. Bylo-li přece třeba drobných, přetrhávaly se větší na půlky.

Jedni „kečařili", jiní dostávali dosti vysoké podpory. Drahota sice stoupala, ale pololumní obchod rostl.

Taneční zábavy stihaly jedna za druhou. Byly sice všeobecně zakázány, ale úřady je povolovaly, byly-li tyto zábavy pořádány ve prospěch Červeného kříže, válečné půjčky a pod.

Hlad začal v městech. Jako procesí putovali lidé městští s batůžky a kovíčkami na venkov; vlaky byly jimi přeplněny a o místa v nich prodlužovány závěrky.

Měšťané - úředníci, živnostníci a dělníci - skupovali na venkově vše, co se dalo. Ale na vesnicích peněz přibývalo; požadovaly tedy venkovské za potraviny

1914-1918: Kulometný oddíl v zálohe.

potřeby, jež bylo lze těžko dostati, platstvo a přádlo. Některá rodina vysokého úředníka musila dáti i celou výbavu svých dcer za potraviny, aby netrpěla rodina hladem a tak se staly ty věci pak majetkem dcer polských (i se u nosí obci nestalo:). Když vše dvaze zakoupili, nebyli jisti při návratu, zda jim to četníci cestou domů nezabaví.

V r. 1915 nařízeny maximální ceny na všechno obilí a to: 1q pšenice 42 Korun, žita 34 K, ječmene 29 K.

Přejímací ceny, jež platil stát za zemědělské plodiny, byly: za 1q pšenice 38·35 K, žita 31·29 K, ječmene 32·29 K, ovsa 30·28 K, hrachu 55 K, brambor 20 K.

Ve mlýnech mlelo se na mlecí výkazy a to pro 1 osobu 200 gramů denně v r. 1915 a 300 g v r. 1916. V dalších letech se tyto dávky zmenšovaly. Kdo neměl u mlynáře „protekci" bídně se živobytím vystačil.

R. 1916 byl již počátek nedostatek. Potahů bylo následkem stálých rekvisic málo; kdo potah měl, pomáhal mimo své práce jiným. Ale tak málo potahů nestačilo, aby všechna pole byla obdělána tak, jako za doby normální; proto pole málo rodila. Bída a hlad se rozestřely nad úrodnými jinak kraji, pomalu, ale jistě. Vinou vadného ubytka a obilí vyprázdnilo zásoby do dna. Vařízeno péci jednotné pečivo ze snížené mouky.

Vláda převzala do svých rukou zásobování lidu, přidělila ústředny a rekvirovala výrobcům jejich výrobky a zemědělcům obilí, brambory, omastek, dobytek atd. Přejímací ceny 15. prosince 1916 byly: 1q pšenice 38-35 K, žita 31-29 K, ječmene 32-29 K, brambory 20-12 K, vepřové maso 7 K, hovězí 6 K, telecí 4·60-7 K, slepičky 32 K, jedlová kůra 36 K, kopřivy 6 K.

Vláda nařídila též založiti podrobné seznamy dobytka a orné půdy, aby dle nich prováděla ustanovenými komisaři rekvisice, často za asistence ozbrojené moci, vojáků a četníků. Tyto rekvisice byly postrachem venkovského lidu; jedna stíhala druhou a drancovaly sýpky i stáje. Výměry o množství rekvirovaného vydávalo

okresní hejtmanství (nyní okresní úřady).

Ustanovení komisionáři. Dokud lid měl, vozil bez výhrůžek, bez pobízení. Čím dále, tím větší dávky byly požadovány. Lid začal obilí, mouku, brambory, schovávati do stodol i do zvláštních skrýší. Ale těžko bylo nalézt skrýši, která by unikla slídivým zrakům obilních komisařů a jejich pomocníků. Volena k tomu i místa nevhodná, v nichž se uschované potraviny zkazily.

Komisionáři se starostou k tomu úředně určeným a četnickou nebo vojenskou asistencí prohlédávali celý dům. Sklínem přecházeli, na půdách seno rozhazeli. Někde to vypadalo, jako kdyby zloději. Běda, kdo něco našli! Za obilí a mouku nedostal nic - to propadalo státu. Ku všemu ještě cesta na okresní úřad, záznam do „černé knihy" na úřadě a na takovém zapsaném žádání pak vzoly větší kontingent, ať měl nebo neměl.

Kůře bylo s dobytkem - ten se nedal uschovati. Volný prodej dobytka byl zakázán; ostatně nebyla ani poptávka. Aukcionáři dobytka, splnomocněni okresním hejtmanstvím, vybírali v stájích nejlepší dobytek, dali mu do ucha značku a nařídili, kdy má býti dobytek odveden do Píska. Tam byl zvážen, za 1 kg zaplacen 2·- až 2·25 K a dobytek odveden na drážní. Odvolání nebylo; po zhodnění byli komisionáři, starosta a četnictvo.

Tak byly rolnické živnosti - hlavně v r. 1916 a 1917 přímo drancovány. Byla to zkouška perzekuce českého lidu rolnického.

Ustanoveny také žňové komise, jež obhlížely, aby všechna pole byla řádně obdělána a sklizeň řádně do stodol odvezena.

Sluší podotknouti, že v naší obci za války stanovené komise se k poměrům chovaly dle možnosti obvivavě.

Za důvěrníka k rekvisicím byl úředně určen řídící učitel Karel Prchlík.

V II. polovici r. 1916 omezen prodej petroleje, uhlí, brambor, piva, zavedeny bezmasé dny, omezeno osvětlování oltářů a hrobů. Zlaté, stříbrné a niklové peníze staženy; raženy peníze železné a tišťěny sp. ousty papírových.

Tabák připravován z bukového listí a přeší; kouřilo se pero i plavca. Pivo se vařilo z ovsa, později z jetele a pýru. Pravá zrnková káva nebyla, ani cikorka, jen náhražky; moka bukučičná, látky papírové a ku konci války kopřivové.

Nutno zmíniti se ještě, jaký vliv měla válka na vzdělání a mravnost.

V době válečné bylo dovoleno vyžíbiti mládež k domácím a polním pracím a zameškávání školy nebylo trestáno. Následek byl, že děti odvykaly škole a výsledky ve vyučování byly čím dál horší. Ztrpěly i na mravech. Mnoho školou povinných dětí nejen ve městě, ale i po venkově toulalo se bez účelu, bez dozoru a oddávalo se různým nepřístojnostem, ano i krádežím. Pustlo.-

Lehko nabyté jmění dávalo příležitost květům po žitkům a tak vzmáhalo se manonstvíctví, přepych, bujření. Zábava stihala zábavu; ve městech byly zábavní místnosti, divadla, biografy atd. přeplněny. Počet válečných zbohatlíků rostl. (Povídá se, že i v Písku je několik milionářů z doby válečné.) Chudí na jedné rychle chudli, na druhé straně rychle bohatli.

Vzdělání a všechny duševní hodnoty, které na venkově nikdy nebyly ceněny, klesly v očích venkova nátobro.

Válka tu a tam posvátila i příslovečnou selskou pracovitost. -

Během války se oči našeho lidu čím dále, tím více otvíraly. Vojáci, přicházející na dovolenou z pole, líčili události na frontě docela jinak, než jsme četli v článcích, nadiktovaných rakouskou vládou novinářům.

Na poli válečném odehrávali se zatím strašlivé boje. Naše vojska, vědomce, že slouží v cizích službách, za cizí zájmy a že vítězství Němců a Rakouska bylo by hrobem českého národa, přebíhali, jak jen mohli, k Rusům, Italům a Francouzům a tam z popudu prof. T. G. Masaryka tvořily legie, které jako nové formace bojovaly pak proti nenáviděnému Rakousku a Německu.

Přílohu čís. 40.

Těmto legiím, jejich zakladateli a jeho spolupracovníkům máme a musíme plně děkovati, že jsme byli prohlášeni národem svobodným.

Porážkou Němců, rozvratem rakousko-uherské armády na frontách a cílevědomou prací doma, podtrhnutou zvláště manifestem českých spisovatelů k národu, byla ukončena světová válka, která trvala plné čtyři roky a 3 měsíce, v níž padly na oběť miliony nevinných lidí, jež učinila mrzáky z milionů zdravých lidí, způsobila neštěstí v milionech rodin a ochudila svět o miliardy.

Potoky slz vytekly, krev českých synů smáčela půdu všech bojišť světové války.

Neobyčejně názorně nám vyvstane obraz válečného běsnění, když jej převedeme na číslice, jež nám čas od času podávají statistikové, nabývající se rozvojem války v tom směru, že se snaží dopočítati ztrát a škod válkou způsobených.

Přílohu čís. 41.

Zúčastnilo se jí 31 států se 70 miliony mobilisovaných.

O tom, kolik lidí padlo ve světové válce, se výpočty statistiků rozcházejí. Stálým pátráním po dosud „nezvěstných" mění se i výpočty a potrvá ještě dlouhý čas, než bude možno udati konečnou číslici ztrát na životech lidí a škod finančních.

1914-1918: Hořící obilí.

Italští zajatci.

1. ledna 1917 bylo pem úřady zasláno na zemědělské práce 14 italských válečných zajatců a byli rozdějšm pohůkům na práci přidělení. Všichni se hlásili jako zemědělci, ač to na mnohých pozorovat nebylo. Činili tak asi proto, aby se dostali ze zajateckých táborů.

V obci, chovali se k nim přátelsky, což oni vděčně oplácelí. Byli to:

	čís. zajatce	
Markesini Giuseppe	20702	byl u Pinoň čís. 14
Forni Giuseppe	20703	" " Hubáčků čís 15
Bocaretto Augusto	20704	" " " " 15
Traco Giulio	20706	" " Kazimourů č. 4
Rosa Giovanni	20707	" " Charváta Matěje č. 17
Negri Giovanni	20708	" " Pinoň čís. 14
Totoro Giuseppe	20709	" " Křižů č. 7
Defranco Michael	20710	" " Charvátů č. 18
Rosanie Vincenzo	20711	" " Hejlů č. 6
Danieli Demetrio	20712	" " Kazimourů čís. 4
Fontanelli Aristodemo	20713	" " Humpálů č. 3
Sunna Rafaelo	20721	(v čís. 7) Křižů, oženil se v Růženou Pouskovou " (čís. 13) a odejel sní r. 1919 do Brindisi
Pino Salvatore	20729	" " Hejlů č. 6
Albani Alberto	20590	" " Humpálů čís. 3

S těmito zajatci byl zde jako dozorčí vojín Friedrich, rodem z Brunnova, povoláním úředník v přádelně v Nové Kolyni.

Zajatci vráceli se 18. listopadu 1918 do své vlasti.

Válečné půjčky.

Kým	Upsáno v roce - na půjčku			Poznámka
	1915	1916	1917	
	III.	IV.	V.	
Učitelským sborem	900.-	-	3000.-	x)
Žáky	100.-	100.-	-	
obecnstvem	-		22.700	
obchodníkem Königem	200.-	-	-	

x) Tyto půjčky žáků byly 19. ledna 1921 darovány Ústřed. Hlat. Škol.

Zásoby obilí nalezené ve vsi při rekvisicích.

Druh		1915 5./III. x)	1915 25./V.	1915 15./X.	1916 8./II. xx)
Pšenice	Červ.	175	–	520	–
	Oslov	8403	1520	37.480	21.060
	sv. Anna	–	–	–	–
Žito	Červ.	1600	210	2200	–
	Oslov	34.919	6311	37.266	27.904
	sv. Anna	3905	300	2390	–
Oves	Červ.	1900	50	1.510	–
	Oslov	43.765	4895	38.145	32.306
	sv. Anna	956	100	945	–
Ječmen	Červ.	830	25	718	–
	Oslov	43.449	3399	52.125	48.410
	sv. Anna	2315	50	1068	–
Mouka pšeničná	Červ.	100	40	–	–
	Oslov	3509	1787	493	552
	sv. Anna	50	–	–	–
Mouka žitná	Červ.	235	146	–	–
	Oslov	5541	528	1990	2410
	sv. Anna	282	342	–	–
Mouka ječná	Červ.	20	45	–	–
	Oslov	2037	1714	519	286
	sv. Anna	120	181	–	–
Krupky	Červ.	5	2	–	–
	Oslov	389	316	–	–
	sv. Anna	9	21	–	–
Hrách	Červ.	–	–	5	–
	Oslov	–	–	289	–
	sv. Anna	–	–	15	–

x) Na jednu osobu počítáno denně 200 g mouky a na koně 3 kg ovsa.
xx) " " " " " 300 " " " " 3 " "

1914-1918: Opuštěné zákopy.

Ceny potravin a různých potřeb ve válce a poté

Předmět		1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
		K					Kč																			
Pšenice	q	20-32	54-	38-	42-	55-	55-	480-	450-		175-	220-	180-	220-	190/200	180-	165-	140-	130/150	135/145	125-	158-	169.-/170.-	164-/176		
Žito	"	16-34	42-	34-	42-	55-	50-	420-	400-		115-160		140-	180-	160/180	170-	120-	80-	130-	90-93	60-	118-	137-/130.-	125-/136		
Ječmen	"	14-25	36-	36-	38-	50-	50-	350-	320-		130-150/170		120-	150-	150/180	170-	130-	110-130	120-	80-82	80-90	126-	115/131.-	125/109		
Oves	"	12-20	32-	32-	36-	50-	50-	250-	230-		120-	130-	110-	130-	160/190	155-	100-	80-90	100-	65-70	50-	110-	124-/117.-	112-		
Hrách	"	32-	150-	55-	nebyl			1200-			200-	400/500	280-	400-	180/220							190až265-	175.-/250.-			
Jetel	kg								30-		20-	19-21	12-	19-21	8-12	16.-/78-	45-	30-				10-15				
Mouka k vaření	"		-46			2·40															2·80	2·80	2·80			
" žitná	"		-79																		2-	2·05	2·05			
" pšeničná	"	-42	-52 až -72																		2·40	2·80	2·70			
Brambory	q	6-8	9-	20-	22-			220-	200-		32-	70-85	25-	70-90	25-	30-	18-	15-20	25-	25-32	30-	20-25		10-13	30-35	
Jablka	kg				2·80															1-2-	1.-	3-4		2-3	2-4	
Maso telecí	"		3·20	5·40	5·40	12-														10:-/12.-	11-12	10-12				
" hovězí	"	1·70	4·40	7·40	7·40	12-					16-					živ.v. 4-5-	č.v. 6.-	č.v. 6.-		10-	9-12	8-18				
" vepřové	"		4·80	8-	8-	40-										č.v. 8-9	č.v. 10-11	č.v. 6-6·50		12-	11-14	8-10/10-15				
Sádlo	"		5·80	9·60							22-										12-13	12-14	12-16			
Kráva	kus	400.-	800.-	2000-					7000-		3000-	800-3000	800-2500	1400-2500	1000-3000						kg 3·15	kg 3·04 X)				
Voly statnější	pár		3800-	6000-																	kg 4·59	kg 4·78				
Koně	ks	1000-	4000-						25.000		3000-	2000-6000	3000-7000	4000-10.000												
Hříbě	kus								20.000		cucáče 4000-	600-2000	300-1500	300-1800	400-1800							900-1500				
Prase 80-100 kg	"			400-500																	kg 7·04	kg 5·26		kg 6-7		
Podsvinče 4-5 nedělní	pár		80.-	80-100					450.-		160-200	80-100	180-200	90-110	210/240	175/250							200/240	kg 8-9	150-200	
Husa nekrmená	kus		10-11	14-	24-	60-			50.-							40-50				20-		22-27	25-30-	30-36	20-27	
Kachna "	"		4.-	9.-	10-	30.-																13-15	15.-20.-		12-16	
Kuře	"		2-	4·50	6-	14-																7-9	8-12.-	12-16	6-8	
Slepice	"																					10-14		9-11	9-12-	
Kohouti	"																					12-16		14	12-14	
Holoubata	pár																					7-9		3.-	3.-	
Vejce	kus	0·07	-16	-30	-60	1-			1·20											-25/-30		-30/60	35/-70	0·65	0·55	
Cukr	kg	-84	-96		1·80															6·30	6·30	6·30	6·30			
Káva	"		4·40	8-																			40-60			
Máslo	"	2-	5·90	16.-	30-	60-			70.-											20-		9.-až 19.-	10.-až 20.-	17-18	16-17	
Mléko	l	-24	-30	-30	-40	1·20																1·20	1·20			
Pivo obyčejné	"		-24			1·40 2-															2·80	2·80	2·80			
Mýdlo	kg	-75	2-	4-	20-																	4.-10.	4.-10.-			
Šaty pánské	-	60-				1200-			1000-		600-										400-	400-	400-			
Klobouk pánský obyč.	kus	5-			25-	100-																	50.-			
Boty mužské (perka)	pár	10-	30-		100-	350-			300-														50.-			
" " vysoké	"	24-	70-		250-	400-																				
Petrolej	l	1·12																				1·80	1·80			
Kolo přední/zadní	kus																					150/160				
Kůň s kolečkem, úplný	"																					180/200				
Okování koně na 4 nohách	-																					35/40				
Růž fazuňkový na 15 q	kus																					1800/2000				
Sláma	q				70-																	44.-	41.-			
Seno	"				80-																	50.-	46.-			
Cibule	kg				5-																	65.-	54.-			
Zelí	kg				1·40																	73.-	63.-			
Šiška	"	-26																				1.-	1.-	1.-	1·10	
Zápalky	krab.	-02		-04																		25.-30.- až 30.-		-30	-35	
Králíci	ks.																					2.-	2.-	2-		
Špalek	kg																					-30	-30	-30		
Hrušky	"																					8-12		7.-	6-10	
Švestky	"																					4-5		6.-	4-5	
																						0·30-2·80			2-4	
																						1·80-3.-			2·50-3	

Zemědělství přiřkání do krise a cenové disparity mezi produkty prů myslovými a zemědělskými.

X) průměr cen za celý rok

1914-1918: Těžce zranění.

Převrat 28. října 1918.

Přetrhána veškera pouta s říší rakouskou. Rozpadla se a německý císař Vilém musil uprchnouti do neutrálního Holandska.

Dějinná spravedlnost vykonala veliké dílo. Jho Habsburků zvrátilo se ve svých vlastních kořenech a pokolení národové rakouští vstávali k novému životu.

Přílohač.čís. 42

Bylo to v pondělí.

Státní převrat provedli silnou rukou Dr. Alois Rašín, Dr. František Soukup, Dr. Vavro Šrobár (Slovák), Antonín Švehla a Jiří Stříbrný.

Pramen radostných událostí přicházel z nádraží. Vojáci vraceli z různých front a nemocnic domů. Nádraží byli všichni jakási: Slepí viděli, hluší slyšeli, kulhavci šli zpříma, třesavka přestala a nemocnice se vyprázdnily. A ten pocit: Nemocní se hlásili k vojenské službě osvobozené vlasti!

Opájeli jsme se všichni radostí. Všude zářící obličeje, bez rozdílu stavu, všechno jásalo v bratrské pospolitosti.

Vojáci ztihli si již na frontě s čepic „císařská jablíčka" a nahradili je červenobílými páskami nebo trikolorami. Nenáviděné rakouské odznaky (dvojitý orel s říšským jablkem v jednom a žezlem v druhém pařátu) mizely se čepic a trafik resp. ve městě s úřadů a nahrazeny českým lvem. (Odznaky tyto byly již dříve, tajně uschované, připraveny.) Obrazy císařů a členů jejich rodin zničeny. V Oslově si zřídila mládež 11. listopadu 1918 figuru Viléma a za asistence italských zajatců (viz str. 100) při veselých ceremoniích ji v rybníku u kovárny utopila.

Z vojínů, konajících vojenskou službu v rakouské armádě nevrátili se všichni do osvobozené vlasti. Z naší obce jich tam 18 zůstalo.

Rovněž z legionářů, těchto národních hrdinů, zůstal v cizině — z naší obce.

Budiž jim všem čest a věčná památka!

Prvním presidentem čs. republiky zvolen

prof. Tomáš Garrigue Masaryk

a prvním ministrem zahraničním Dr Edvard Beneš.

Oslava převratu v Oslově.

Příloha čís. 43

Správa státu dána do rukou Národního výboru, jenž pozdrženy všechny úřady, i vojenské.

Národní toto vítězství oslaveno v Oslově 8. listopadu 1918, kdy po slavných bohoslužbách vyložen dítkám význam této národní události a dítky vyzvány k věrnosti, oddanosti a poslušnosti naší republice.

V neděli na to, 10. listopadu 1918 bylo oslaveno toto národní probuzení následovně:

O 10. hodině dopoledne seřadili se všichni z celé školní obce (Oslov, Podhradí, Jinkleky, čkvr. Újezdec, Konky a od sv. Anny) u kapličky u 14 pomocníků (křižovatka, cest u Filů). Napřed školní děti, za nimi dívky v národních krojích, hudba, spolky hospodářský a hasičský a ostatní občanstvo v počtu přes 1000 lidí. Průvod se pak ubíral ku škole, kde místní farář, dp. P. Antonín Konvička, osvětlil vlasteneckou řečí význam národního obrození, po níž zazpívána hymna „Kde Slované!" Po následujících bohoslužbách zastavil se průvod opět před vyzdobenou školou, kde řídící učitel Karel Prchlík pronesl závěrečnou slavnostní řeč a provolána sláva pres. Masarykovi, presidentu Spojených států severoamerických, Woodrow Wilsonovi, předsedničtvu Národní rady a všem, kdo se o znovuzbudování našeho státu zasloužili. Občané složili zároveň přísahu věrnosti, oddanosti a poslušnosti čs. republice.

V pondělí 11. listopadu 1918 přijeli z Písku Sokolové a zabrali u obchodníka Ludvíka Königa (byl na č. 39) různé zboží a potřeby denního života jménem Národního výboru a odvezli je v krytých vojenských vozech do Písku. Jmenovaný obchodník toto nahromaděné zboží zatajoval a nechtěl za normální ceny prodávati.

14. října 1918. - Již před převratem - 14. října 1918 - konaly se v Praze a větších městech, i v Písku, tábory klidného lidu, manifestujícího proti vyvážení potravin ze země beztoho vyhladovělé a proti vládaření panovníka „z boží milosti". Přes to však vojsko nezakročilo a nedošlo k různým výjevům. Vládnoucí cítila smrtelnou agonii staré říše a předzvěst dokonalé porážky. Byla to předzvěst velkého dne, jenž za 14 dní také přišel. Zprávu o tomto „malém převratě" přinesl z Písku posel Jan Polívka č. 37.

Příjezd pres Masaryka do vlasti.

21. prosince 1918 vítala osvobozená Praha opět celý národ vůdce legionářů a tvůrce naší republiky, prof. T. G. Masaryka. Národ připravil tomuto velkému synu uvítání, jakého Praha ještě nezažila. S ním přijeli i naší první legionáři. Po nich vraceli se další v r. 1919 a 1920.

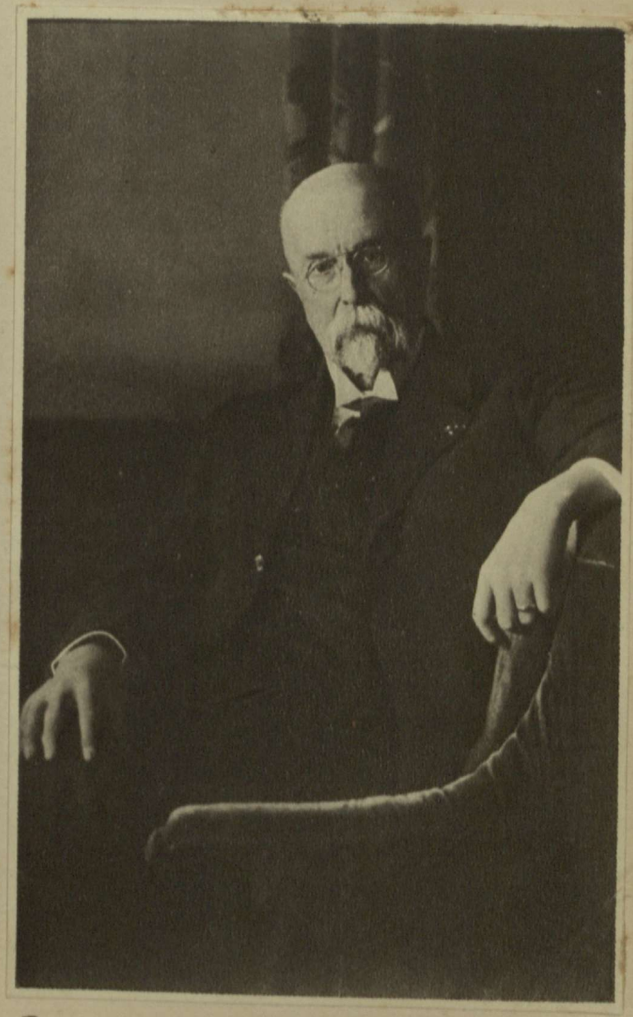

První president čsl. republiky
prof. dr. T. G. Masaryk.

Španělská chřipka.

V tomto roce zemřelo na osadě 49 osob; řádila zde t. zv. „španělská chřipka“ a možno říci, že většinou na tuto epidemickou nemoc. V tom roce narostlo se 25 dítek, tak že v tomto roce byl na osadě úbytek 24 duší.

První volby v Oslově.

Byla zde sestavena kandidátka za republikánskou stranu (i se Žvík. Podkradilem) kompromisem všech volebních skupin a k volbám nedošlo.

1919.

Slovensko a Těšínsko.

Mírovou konferencí v Paříži 19. ledna 1919 bylo nám přiřčeno Slovensko a Podkarpatská Rus. Komunistická vláda Maďarů - Béla Kuhn - nechtěla však přiřčené nám území vyklidit. Nad Slovenskem vyhlášeno proto stanné právo, k okupaci země použito právě se vrátivších italských legionářů a Sokolstva a nařízena mobilisace ~~pěti~~ nejmladších čtyř ročníků. Vrchní velení nad naší armádou svěřeno ital. gen. Piccionemu; italské velení bylo však brzo vystřídáno projevy přílišné sympatie a vřelosti Italů vůči našim nepřátelům, Maďarům, francouzským generálem Pellé, Mittelhauserem a Henocquem; po několika bojích se střídavým výsledkem vyklidili Maďaři na rozkaz Mírové konference 24. června 1919 Slovensko a Podkarpatskou Rus, jež potom naše vojsko pod francouzským vedením obsadilo.

Co se týče Těšínska, bylo rozhodnuto v Paříži, aby všeobecným hlasováním (plebiscitem) bylo rozhodnuto o příští příslušnosti Těšínska, jakož i stolice spišské a oravské v horním Slovensku, na něž si dělali nárok zase Poláci.

28. července 1920 podařilo se mocnostem, obcházeti mezi stranami dorozumění v tom smyslu, že s pominutím plebiscitu bylo Těšínsko rozděleno mezi nás a Poláky, Spiš a Orava nám přiděleny rovněž, ale o něco zmenšeny.

Rovněž obsazeno Hlučínsko (4. února 1920), jež bylo od zemí koruny české r. 1742 Prusům postoupeno, a nyní nám dle mírových smluv bylo přiřčeno.

Z naší obce súčastnilo se těchto prvních československých bojů na půdě vlasti 12 mužů.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Plzeň

Prvý rok republiky.

Prvý rok svého trvání, za neklidných a nevyjasněných poměrů, jimiž zmítána byla Evropa, přežila naše mladá republika šťastně v poměrném klidu a rychlém vývoji k upevnění. Za základ tohoto upevnění považována nová definitivní ústava, jež je pokládána za jednu z nejlepších ústav světa. Je to demokratická republika s presidentem, voleným předsednictvem sněmovny, v čele. Stanoví se forma a kompetence sněmovny poslanecké a senátu, volených všeobecným, rovným a přímým hlasovacím právem mužů a žen.

Kolkování peněz. Dávka z přírůstku na majetku.

Světová válka zasáhla do hospodářských poměrů. Každý, kdo měl co prodávat, prodával a bohatnul, neboť ceny všech potřeb i dobytka stouply neobyčejně.

Po světové válce přichází zejí pozvolna poměry hospodářské do starých kolejí, ač ceny všech potřeb jsou 7-10 krát větší, než před válkou r. 1914.

Příloha čís. 44

Nařízeno kolkování papírových peněz rakouských (jež tím ztratily polovičku ceny a nekolkované byly neplatné) a přihlášení záloženských vkladů ke okolkování. Sepsán i stav dobytka za r. 1914 a pak z r. 1919, které stroje kdo koupil za války, kdo co postavil a pod. Pak z toho vyměřena dávka z majetku a z přírůstku hodnoty, tak vysoká, že ještě r. 1925 někdo ji neměl zaplacenu. Začal opět nedostatek peněz. Obilí, dobytek ztrácely na ceně, daně při tom nesnesitelné.

1920.

Volby do sněmu a senátu, výsledek.

Na základě nového volebního řádu konány 18. dubna 1920 první volby do poslanecké sněmovny a 25. dubna 1920 do senátu:

Strany	Do poslanecké sněmovny: Počet hlasů	Počet mandátů	Do senátu: Počet hlasů	Počet mandátů
Československé	4,253.509	199		
německé	1,577.692	72		
maďar. a maď. něm.	279.410	10		
Židovské sdružené	79.908	-	60.016	-
celkem	6,190.519	281	5,187.925	142

Roku 1920 odevzdáno celkem 6,200.03[illegible] platných hlasů a z toho dostaly hlavní politické strany a skupiny:

Republikáni 9.7% (603.618), soc. demokrat[illegible] 25.7% (1,590.520), nár. soc. 8.1% (500.821), [illegible] dem. 6.3% (387.552), lidovci 11.3% (699.728), [illegible] nostníci 2% (122.813), něm. soc. dem. 11.[illegible] (689.589), něm. zemědělci 3.9% (241.747), [illegible] nacionálové 5.3% (328.735), něm. maďarské str[illegible] ny 4.5% (278.635) a sdružené strany židovs[illegible] 1.3% (79.714) a něm. křesť. soc. 2.5% (156.7[illegible]

První ústavní vláda jmenována 23. května 1920.

Volba presidenta republiky.

27. května t.r. vykonána volba presidenta republiky obě[illegible] sněmovnami. Zvolen prof. dr. T.G. Masaryk 284 hlasy ze 411 odevzdaných hlasů. („Trnka kandidátů" - něm. senátor dr. Riegle obdržel 61 hlasů, kommunista Alois Mlina 4, Jan Janoušek (bývalý samozvaný president slovenské republiky) 2 hlasy; 60 lístků bylo prázdných.

Příloha čís. 45

Branný zákon

nový - vydán 27. dubna; staví naši branno[illegible] moc na různou základnu

Výměna republiky.

143.508 kč a má dle sčítání v r. 1910, celkem 13,916.336 obyvatel.

Narozeniny p. presidenta.

Jeté narozeniny pana presidenta oslaveny slavnostmi, při nichž promluveno o velikosti práce pánově presidentovy.

Návštěva p. presidenta v naší obci.

5. června při své návštěvě Zvíkova projel odpoledne o 5. hod. pan president Masaryk naší obcí. Ačkoli okresní úřad upozornil obce, že pan president v žádné obci nezastaví, přece, jako v jiných, tak i v naší obci utvořilo obecenstvo špalír a pana presidenta pozdravil starosta obce Václav Novák a řídící uč. Karel Prchlík.

Roku 1920 odevzdáno celkem 6,200.032 platných hlasů a z toho dostaly hlavní politické strany a skupiny:

Republikáni 9.7% (603.618), soc. demokrati 25.7% (1,590.520), nár. soc. 8.1% (500.821), nár. dem. 6.3% (387.552), lidovci 11.3% (699.728), živnostníci 2% (122.813), něm. soc. dem. 11.1% (689.589), něm. zemědělci 3.9% (241.747), něm. nacionálové 5.3% (328.735), něm. maďarské strany 4.5% (278.635) a sdružené strany židovské 1.3% (79.714) a něm. křesť. soc. 2.5% (156.751).

1921.

Narození pr. presidenta. 7. března vzpomínáno narození pana presidenta s velkým nepokojem a obavou o jeho zdraví a život; byl právě těžce nemocen.

Lípa svobody. 2. dubna zasazena na rohu školy lípa a proto že byla sázena o týdnu, kdy „Červený kříž" hlásal světový mír, nazvána „lípou svobody."

Přídel pozemků. V tomto roce proveden nynější přídel pozemků, kde chudším občanům přiděleno po kousku pole do nájmu.

Sčítání lidu. od 16.–18. února prováděno ve zdejší obci (i se sousedními, sv. Simon a Červenou) sčítání lidu.

V naší obci napočteno celkem 440 obyvatel.

Vrahota. V obilí i dobytka stoupá vrahota. Vláda zřídila proti tomuto nešvaru lichevní soudy. Z nich odsouzení nebo obviněni musili peníze vrátit nebo byli zavřeni.

Mobilisace proti Maďarsku. 27. října byly mobilisovány 4 první ročníky ke obraně hranic proti Maďarsku. (Viz i str. 110.)

Z naší obce nastoupili ihned ochotně 12 mužů.

1922.

Bouře

8. srpna o 11 hod. noční rozpoutala se strašná vichřice v okolí, provázena děsnou bouří a ponstami vod. Bolestný byl ráno pohled na kraj. Dobrá polovina ovocných stromů vyvrácena; silné stromy jako stébla pokoseny; v lese samý vývrat, že nebylo po 5 let třeba dělati pasek. Mladší stromky, které vydržely, zohýbány jako stébla, pomníky na hřbitovech pováleny, střechy všech domů poškozeny. Voda lila se do obydlí, nářadí a ovoce, vše velmi slibné, zničeny úplně.

1923.

Básník Heydrich - 6. února zemřel v Písku a pochován na Vyšehradě.

Nové školní předměty. 1. září zavedeny na obecných školách nové vyučovací předměty: občanská nauka a ruční výchovné práce.

1924.

Pozemkový příděl.

Z poválečných zákonů měl největší důležitost pro náš venkov zákon, zvaný „Pozemková reforma".

U nás v obci přišla v úvahu část zákona o t. zv. drobných pachtýřích, majících nejméně 18 roků v nájmu pole z velkostatku rodu Schwarzenbergů.

Příloha čís. 13. 13a

Přídělí Státního pozemkového úřadu z 23. května 1932, čj. 50.110/31-I/1 181/A, § 26., 27. a 28. zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb. zák. a nař., z 13. července 1922, č. 220 Sb. zák. a nař. a ze 16. dubna 1919, č. 215 Sb. z. a n. §1. –

Č. d. 181/33

okres. soudu v Písku ~~13. března~~ 23. února 1934.

Přiděleno bylo	Čís. domu	Přidělené nemovitosti parc. č.	Výměra
Brožovi Janu	57	7/6 louka, 35/4, 888/8 louky	
Brožovým Václavu a Josefě	65	7/7 "	
Dvořákovým Frt. a Františce	12	887/2 role	
Filovým Frt. a Josefě	41	7/12 louka, 35/3, 888/10 role	
Hejlovým Karlu a Marii	6	242/1, 298/7 role	
Hrubcové Františce	52	298/8 "	
Humpálovým Janu a Josefce	3	853/4 "	
Hubáčkovým Václ. a Marii	15	3/8 " , 7/20, 7/23 louky, 853/1 role	
Hynoušovým Jos. a Alžbětě	44	242/5, 853/7 "	
Hynoušovým Karlu a Barboře	32	3/4 "	
Chavátovým Frt. a Ludmile	1	3/1 role, 4/1 pt. parc. dům čp. 1, 7/29, 7/33, 7/44 louky	
Chavátovým Frt. a Marii	18	3/7 " , 7/19, 7/24 louky, 242/2, 852 role	
Chavátovým Jos. a Alžbětě	50	242/3 role	
Chavátovým Jo. a Marii	60	7/8 louka, 888/7 role	
Jirušovým Janu a Anežce	46	35/2 role	
Kaisrovým Janu a Marii	34	7/9 louka, 8/13, 887/1 role	
Károvi Františku	22	7/28 "	
Královým Frt. a Anně	11	7/32 "	
Krejčovým Janu a Barboře	11	853/2 role	
Křížovi Janu	7	35/1 "	
Křížovým Josefu a Marii	45(63)	4/3 stav. parc., 3/3, 8/11, 853/3 role, 7/3 louka	
Kinčerovým Karlu a Marii	30	8/12, 888/11 " , 7/14 "	
Maškovi Janu	2	7/30, 239/1 "	
Novákovým Aloisu a Anežce	59	242/4 " , 7/18 "	
Novákovým Josefu a Josefce	38	83/8 " , 7/10 "	
Novákovým Václ. a Anně	42	8/9 " , 7/15 "	
Oslov-obci	–	83/1 "	
Oslov-obci (do veřej. statku)	cesty	7/43, 7/45, 8/15, 83/10, 256/16, 296/5, 296/6, 996, 1039/2, 1035, 1036,	
Pleckovým Janu a Barboře	58	3/5 role, 7/27 louka	
Polívkovým Janu a Marii	37	3/6 " , 7/16 " , 853/5 role	
Průšovým Jo. a Marii	20	83/7 "	
Průšovým Matěji a Anně	?	888/9 " , 7/13 "	
Ptákovým Jarosl. a Rozálii	61	3/9 " , 7/17 " , 872/1 role	
Rybářkovým Matěji a Josefě	29	8/14 " , 7/31 " , 298/6 "	
Říhovým Josefu a Alžbětě	45	83/9 " , 7/2 " ,	
Říhovi Prokopu	26	8/10 " , 7/26 " 853/6 role	
Stáňkovým Jo. a Anastázii	26 červ.	7/25 "	
Starým Ant. a Marii	16	298/1 a 298/9 role	
Šantorovým Václ. a Bohumile	64	4/2 stav., 3/2 role, 7/1 louka	
Vlkovi Matěji	25	7/11 "	
Vlkovým Matěji a Marii	62	83/6 "	
Zborníkovi Josefu	?	7/4 louka, 888/1 x) a 888/13 role x) sloučen s p. p. č. K. 1034/1, cesta	
Klikorovým Václ. a Anežce	.	936/16 "	
43 přídělcům	celkem	50 parc. rolí, 34 parcel luk dům čp. 1 a stav. parc. čís. 4/1, 4/2 a 4/3.	
obci Oslovu		1 parc. roli a 11 parcel cesty.	

1925.

Volby do národního shromáždění.

Druhé volby do nár. shromáždění rozrušily hlasitým tichého života občanského. Politické řady uspořádaly schůzi za schůzí. Bohudík, že lhůta od vypsání do voleb byla krátká. Politika umělá i u nás rozeštvat lidi, žijící dosud v přátelství.

15. listopadu provedeny u nás v obci volby do nár. shromáždění.

Roku 1925 odevzdáno celkem 7,107.1[illegible] platných hlasů a z toho:

Republikáni 13.7% (970.940), soc. dem. 8.9[illegible] (631.403), po roztržce s komunisty, kteří dosta[illegible] 13.1% (934.223), nár. str. práce 1.4% (97.98[illegible] nár. soc. 8.6% (609.153), nár. dem. 4% (284.60[illegible] lidovci 9.7% (691.095), Hlinka 6.9% (489.111), Ev[illegible] nostníci 4% (286.058), něm. soc. dem. 5.8[illegible] (411.365), něm. křesť. soc. 4.4% (314.438), něm[illegible] zeměděl. a maďar. str. 8% (571.765), něm. ná[illegible] str. děl. 2.4% (168.854), něm. nacionálové 3.4[illegible] (240.918) a židovská str. 1.4% (98.845).

Počasí a sklízeň.

Zima v lednu i únoru mírná; v půl února se začalo oteplovat; 13. března začaly však mrazy (až -10° R.) Duben vlhčí, v pořádku se zaselo. Máj pěkný, ale suchý. Senoseč od 8. června. Ale v půl června začaly tak ztuhlené větry severní, že pasáci nosili rukavice a náušenky (trvalo do 25. června. Úroda byla uspokojivá, ale sklízelo se při nastalých přeháňkách dosti špatně. Otavy dostatek, sklízely se dobře. Brambor velká úroda. Setí od 15. září, selo se dobře. V říjnu již mrazy, jež se stupňovaly, takže počátkem prosince bylo -17° C.

1926.

Dr. August Sedláček †. 15. ledna odešel na věčnost velký muž, archivář města Písku, a vzácný historik, prof. dr. August Sedláček, jehož díla budou vždy připomínati nevšední jeho zásluhy o osvětlení našich dávných časů.

Vichřice. 25. dubna strhla se prudká vichřice, jenž vítr od jihovýchodu spálil tak křehká květonosná stromy a květiny a způsobil mnoho vývratů na ovocných stromech a škod na střechách.

Kanalisace. V tomto roce provedena v naší vsi zásluhou našeho rodáka, prof. dra. Josefa Kazimoura (viz též str. 70).

Počasí, úroda. Zima mírná, jaro mokré, studené (ku konci března -5°C), jarní práce zdrženy. Zaseto se s pozdržením koncem dubna. Senosec špatná, stálé deště. Trvala 4 týdny, seno na loukách shnilo. Žně deštivé; začalo se kosit 20. června, trvaly až do 15. srpna. Potom teplo. Oziminé setí 15. září; jelo se s počátku těžko pro velká sucha.

Úroda na slámu dobrá, zrno malé. Brambor málo.

16. října začalo mrznout; do konce listopadu střídavě krásně a mrazy, v prosinci sníh a krutá zima.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ, pol. okr. Písek

1927.

Zemětřesení. 25. července o 21h 37 min. bylo cítit směrem od Čížové 5ti-vteřinový otřes země, jenž se 8. října o 20h 50m opětoval (5 vt.)

Počasí, úroda. Silné mrazy začátkem roku. Chřipka u dětí i dospělých. Setí se kol 15. března. V půl dubna ještě sněžilo, po 2 dny v květnu 14. a 15. sněží, tři dny na to mrzne. Květy na stromech, raná žita spálena. Senosce dobrá. Pak úporná vedra a sucha až do září.

Úroda prostřední, brambor více, než loni.

Mrazy začaly 13. prosince, 21. prosince −28° C!

Bouře. 6. dubna a 30. dubna, ale nenadělly škod.

17. července přihnala se hrozná bouře s blesky a hromobitím; úrodě však valně poškozena nebyla.

Československé strany tehdy dostaly v Čechách x)

2,014.723: republikáni 466.559, soc. dem. 420.298, nár. soc. 519.259, lidovci 246.768, nár. dem. 199.692, živnostníci 162.147. **Německé strany 1,055.038:** něm. soc. dem. 308.668, něm. zemědělci 197.174, něm. křesť. soc. 152.575, něm lid. svaz 118.325, něm. nár. soc. 113.513, něm. prac a hosp. souručenství 95.684 a něm. živnost. 69.099. — Komunisti dostali 422.922.

1928.

10ti leté trvání čs. republiky.

28. října oslaveno 10ti leté trvání naší republiky všemi zdejšími korporacemi, jednak ve škole (prolovem p. nč. Ant. Ševčíka a přednesem vhodných básní a zpěvů), jednak holdem občanstva u pomníku padlých (zapěním nár. hymny, vzpomínkou na padlé rodáky a položením kytic u pomníku padlých.

Okresní správ. komise.

1. prosince zrušeny okresní a zemské výbory a volení členové do okresních a zemských správních komisí.

Počasí, úroda.

Krutá mrazy až do 18. ledna, pak slabší, ale ještě 10. března -9° C, na to stále trvající mráz a sněhy do 14. dubna, 9. května opět sníh; v půl květnu mrazivé větry se sněhem a deštěm. Máj celý studený a suchý. Bída o krmivo. Žitná sklizeň stála 50-60 Kč za 1 q. Tráva na lukách i jetel řídké. Léto nesmírně suché a horké, na slunci 30° C, ve stínu 35° C. Krmivo se nesekło; pásl se na něm dobytek. Rybníky vyschaly. Brambory kvetly až do sv. Václava. Sklo se v polovici září dobře. Začátkem října mrazíky, že nebylo ani možno prat. Lidé se obávali, že brambory budou mladé a nedobývali je; kdo je přece dobyl, učinil dobře. Kdo je dobýval po oněch mrazících, tomu jich většina shnila. Podzim pak teplý, honby rostly až do půl prosince, včelky létaly jako v létě. Ozimy však příliš vzrostly. V prosinci sněhu, vánoce na mrazu a sněhu tolik, že se pod ním stromy lámaly.

20. července převzal hostinec na čís. 52 od pí. Františky Hrubcové pan Čeněk Hrach, řezník (rodem z Varvažova) a zařídil při něm stejně řeznictví. —

1929.

Bouře. 4. července přihnal se v 7 hod. večer náhle větrný orkán s lijavcem a kroupami. Vichřice lámala stromy jako sirky.

6. července o 5. hod. večer prudkým krupobitím vytlučeno obilí, sláma zpřeráčena na řezanku.

Téhož dne o 7. hod. večerní přihnal se hrozný vichr s neustále bijícími blesky a hromy; při tom bylo nebe tak hustě zataženo černými mraky, že byla úplná tma. Lidé se strachy třásli a plakávali. Děsť s kroupami jako lískové ořechy zničil téměř všechnu úrodu. Stoleté stromy vyvrácený, přelomený nebo zkroucený. V píseckých lesích škody na 15 miliónů Kč; tři léta se vyvrácené stromy pořádávaly.

Co tyto pohromy nezničily, dokončilo krupobití 25. července - o 5. hod. odpolední. V několika minutách byla celá krajina pod kroupami, které zničily úrodu na 80%. Bylo po výmlatu. Sekla se obrchanka; na zemi plno zrní, které se na vzdálenějších polích nedalo využitkovat drůbeží. Těžká práce a píle marná; naděje na kus chleba vzata za pár minut. Kdo byl méně potlučen, pomohl si jím. I na budovách mnoho škod naděláno, střechy mnoha domů úplně obnaženy.

Počasí, úroda. Počátkem ledna začaly tuhé mrazy, jež se stupňovaly až na -37°C. Vlaky zamrzly na kolejích, doprava nepravidelná. Všeobecný nedostatek paliva, protože na tak velkou zimu zimu připraveni. Při tom velké sucho, takže ani na jídlo nebylo dostatek vody a musili ji do domů vozit. Studně na noc zamykaly. I v školách 14 dní prázdno pro nedostatek paliva.

Zvěř musila být krmena. Mnoho jí pošlo zimou.

I na řece byl led až 1½ m silný. Sněhu místo až 2 m svrchu; silnice a cesty musily být prohazovány. Automobilová doprava na venek úplně pastavena. Rybníky až na dno promrzlé v mělkých místech, voda mrzla při prosekávání pod sekyrou. Zkáza na rybách se ukázala v jaru - sta a sta ryb leželo na vodě a na kraji rybníků.

Všecky ovocné stromy zmrzly.

Ještě 5. dubna byl mráz -7°C a sněhu 15 cm. Jako by sem jaro tohoto roku nemohlo trefit.

Polní práce začaly teprve v půli dubna, brambory

zasázeny v půli května. Krmení však byl dostatek; senosečí začala od 12. června, jetelů spousta; sekal se 3krát za léto. Žně ostav bylo mnoho a byly dobře sklizeny.

V létě byla nesnesitelná vedra. 27. srpna ve stínu 30°C, a tato vedra trvala až do 8. září, kdy bylo ještě 19°C a pak přišly ještě v říjnu tak teplé dny, že v půl října dosáhla teplota 23°C. Nemohlo se orat; po velké námaze dostalo se zrní do země, pro stálé sucho dlouho nevzcházelo. Šelo se až do 20. listopadu. Orało se často s 2 páry a to velmi mělce.

Sady a stromořadí skýtaly smutný pohled. Všude mrtvá těla mravy a suchem zničených stromů.

12. prosince byla ještě sněhová bouře s hřměním. Vánoce bez sněhu, teplota 3°C.

Divný byl tento rok a rozmarný na počasí!

Volby do posl. sněmovny a do senátu.

17. října konány volby do Národního shromáždění a do senátu.

Strany	Do poslan. sněmovny		Do senátu	
	Počet hlasů	Mandátů	Počet hlasů	Mandátů
Republikánská	1,105.492	46	978.291	23
Soc. dem. čs.	963.312	39	841.331	20
Pár. socialistická	767.571	32	666.607	16
Komunistická	753.444	30	644.899	15
Lidová	623.522	25	559.700	13
Něm. soc. dem.	506.750	21	446.940	12
Slovenská lidová	425.052	19	377.498	9
Svaz něm. zemědělců	396.383	16	359.002	12
Nár. demokratická ×	359.533	15	× 376.640	9
Něm. křesť. sociální	348.097	14	313.544	8
Živnostenská	291.238	12	274.085	6
Hladiar. křesť. soc. ×	204.096	8	× 233.772	6
Něm. nár. soc.	257.231	9	–	–
Něm. nacionální	189.071	7	–	–
Poláci a židé	104.539	4	–	–
Liga (Stříbrný) ×	70.857	3	× –	–
celkem	7,366.188	300	6,072.309	149

× Mad. kraj. Wahlblock.

1930.

Sčítání stromů.

20. září provedeno sčítání stromů a keřů po mrazové pohromě v r. 1929. Pohroma tato zanechala po sobě následky i v r. 1930, kdy ještě v zimě musily býti zmrzlé stromy káceny.

Sčítání lidu.

2. prosince provedeno sčítání lidu. V naší obci napočteno (i se samotami, po. Stimon a Červenou), celkem 466 osob, jest se tudíž oproti sčítání v r. 1921 přírůstek 26 osob.

Počasí, úroda.

Zima v lednu mírná, začátkem února – 14° C. Pak pěkné počasí se slabými přeháňkami. 9. května ještě napadlo málo sněhu. Senosečí provedena v půl června na horských dnů (ve stínu až 30° C.) od 10. máje do 14. června nepršelo; až o tento den vydatný déšť s bouří ovlažil vyprahlou půdu a pak se teprve mohli obdělávat brambory. 9. listopadu se přihnala náhlá zlá vichřice od severozápadu, která nadělala na obytných budovách a lesích mnoho škod.

Žně i seno byly dobré, jaře slabší, ozimy dobré.

Listopad a prosinec teplý (22. listopadu 13° C.

1931.

Počasí, úroda.

Zima mírná, sněhu málo. Jaro se opozdilo a tím i polní práce. Stálo sucho, obilí se řádně nevyvinulo, zvláště jaře. Proto bylo také letos málo slámy. Léto bylo bohaté na srážky, zvláště v srpnu, což prospělo okopaninám. Jíhů bylo velmi mnoho. Žně se následkem častých dešťů protáhly; úroda byla prostřední, zrno drobnější. Bramborů dosti.

1932.

Ceny dobytka na trhu v Písku: Voli 1 kg živé váhy 4-5 Kč,
býci 1 " " " 3-4 ",
kráv 1 " " " 2-2⁵⁰ ",
telata 1 " " " 3-4⁵⁰ ",
vepři 1 " " " 6-6⁵⁰ ".—

Narození, sňatky, úmrtí. V tomto roce se v naší obci narodily 3 děti,
byly uzavřeny církev. sňatky 3 a
zemřeli . . . . . 3 občané.

Počasí, úroda. V zimě málo sněhu, jaro sucho, ale jarní práce provedeny bez překážky. 29. května první bouře s vydatným deštěm, jenž trval přes noc do druhého dne. Proto byly všechny níže ležící pozemky vodou zaplaveny. Vláha však prospěla jařinám a lukám - trávy dostatek. Senoseč však poněkud opožděna. Žně začaly 12. července a trvaly do konce měsíce. Úroda pěkná, zrní i slámy dost. Bramborám schá-zela v době vzrůstu vláha, proto jsou drobné a jejich málo
Ovoce je na to letos poprvé od r. 1928 dostatek.

1933.

Ceny dobytka na trhu v Příšku: Voli 1 kg živé váhy 2,75–3,50 Kč,
býci 1 " " " 3 – 3,75 ",
krávy 1 " " " 1,50 – 2,75 ",
telata 1 " " " 4 – 6 "
vepři 1 " " " 6 – 7 ".–

Obecní volby. Provedeny 12. března. Výsledek na str. 66. –

Půjčka práce. Na půjčku práce, vypsanou vládou republiky, upsala naše obec Kč.

Počasí, úroda: V lednu mrazy a sníh. Největší mráz 24. ledna –15° C, pak obleva až do 12. února, kdy znovu mrazy až –12° C, sníh 20 cm. Začátkem března krásně slunečno, noční mrázky. Jarní práce začaly v půl března, do konce března vše raseto. Jaro pak studené a suché. 7. května vichřice s bouří, 20. května řádný noční mráz, jenž však nic nepoškodil, jen květy stromů částečně zmrzly. Senoseč v druhé polovici června a protáhla se následkem stálých přeháněk až do půl července. Trávy málo, krátká a řídká. Po senoseči trochu žně. Průběh dosti rychlý, úroda velmi pěkná.

Léto suché, tráva rascholá, jetele špatné, brambory drobné, ovoce málo a drobné.

Podzimní práce těžké, půda tvrdá, obilí špatně vzcházelo. 2. října večer poslední bouře s deštěm. Září chladno a deště až do začátku prosince. Pak sníh a mrazy až do svátků, kdy –20° C mrazu, ku konci obleva.

V r. 1933 se v naší obci		
narodilo 9 dětí	zemřelo 9 občanů	uzavřeny 4 sňatky církev.

1934.

Hospodářská krise.

Následky neutěšených hospodářských poměrů v evropských státech, i v naší republice, odráží se více, než v předešlých létech, i v naší obci. Rolníci spotřebovali všechny rezervy z obob příznivějších a kdo jich neměl, musil si vypůjčit. Nepoměrně vysoké daně a sociální dávky, neměrné ku stálo klesajícímu cenovému indexu hospodářských výrobků zemědělských, jakož i nikoly nevýslechané vysoké úroky z dluhů, táhnou rolníka níž a níže. Jelikož výnos hospodářství je nepatrný, hledí si hospodáři polní práce podělati sami. Tím vanikla i u chudého lidu na venkově nezaměstnanost, zejména v zimním období.

Stát páhl ke dalekosáhlým úsporným opatřením, předepsal nové a zvýšené daně, snížil dvakráte po sobě platy státních zaměstnanců, předpokládaje, že cenový index potravin a životních potřeb se sníží, což se však nestalo. Ceny nákupní jsou na těže výši, jako loni, prodejní ceny zemědělských výrobků menší a menší a na jejich zvýšení je malá naděje.

Oprava silnice. 1. dubna.

Okresní polit. správa provede během tohoto roku důkladnou opravu okresní silnice v úseku Hor. Žďáhů na Žvíkov. Káměn se vozí z lomu Fran. Chaváka č. 1 a Jiříka Rybáka č. 249 a s opravou silnice od Žvík. Podhradí směrem k Oslovu se již započalo.

Volba presidenta republiky.

24. května. Při volbě presidenta republiky bylo odevzdáno 418 platných hlasů, z nich 327 pro prof. T. G. Masaryka,
38 " komunistu Gottwalda a
53 prázdných.

Je našim přáním, aby pan president ještě dlouhá léta vytrval ve zdraví ve svém úřadě!

Bitva u Lipan 1434.

Vítězství spojených českých vojsk nad Tábority a Husity bylo 31. května, tedy za 500 let po onom bratrovražedném boji, jenž byl počátkem naší národní poroby, připomínáno pietními vzpomínkami a znázorněním bitvy u Lipan na bývalém bojišti, kde se tato tragedie odehrávala.

Sucho. 5. května.

Za posledního půlstoletí se přehnalo mnoho přes naše zemědělství, ale tak suchý rok, jako letos, nebyl již 60 let. Až do konce minulého století pamatujeme, že byla léta většinou mokrá a bylo třeba mnoho pozemků okopávat. Letos je léto tropických vedder a od 16. dubna nepršelo.

Ozimy byly hned na podzim řídké, nemastné, protože podzimní chladna brzy začala, a od hrabošů zničené. Zima byla sice tuhá, ale suchá, bez sněžek; nemohly proto ozimy dobře odnožit. Jařiny jsou jako podeschlé, že se vzpamatují jen po výdatných deštích. Jetele nízké, plny štovíku, louky vyhořelé žárem.

10. května. Konečně se snesla po poledni mírná sprška nad krajem. „Pane Bože, honšt'!"

1. června. Sucho trvá od 10. m. m. Studně, řeky a rybníky vysýchají, ovocné stromy se sotva proti hojně se vznášejícím škůdcům postřikovati a proti uschnutí zalévati. Z obavy před úplnou zkázou vozí se pena, ubohá. Kus louky posečen a na voze nic. Obilí hyne žárem. Na mnohých místech sekají se jaře na krmení, aby se zachoval nejnutnější dobytek. Pro nedostatek píce nutno jej částečně odprodat; ale nic se zase nedostane. Řezníci platí za 1 kg hovězího 2.50 - 2.80 Kč živé váhy.

20. června. Konečně zapršelo dopoledne i odpoledne po celém kraji. Namoklo asi 4 - 5 cm hluboko, pro obilí málo, ale přece něco!

9. října. zastřelen zákeřně chorvatským odbojníkem v Marseille ve Francii, náš přítel a spojenec srbský král Alexandr I. Sjednotitel na své cestě do Paříže, kam se ubíral k uzavření svazků a míru mezi evropskými státy. S ním zastřelen i franc. ministr zahraničí a náš příznivec, Louis Barthou, jenž přijel králi do Marseille naproti. Atentát podnícen a podporován i finančně Maďarskem. Mrtvola králova převezena do Jugoslavie a tam slavnostně pohřbena v rodinné hrobce Karadorděvičů. Pohřbu se účastnil i náš pěší pluk 48, „Jugoslávský" o. četné deputace civilních a vojenských hodnostářů. –

Jugoslávský král Alexandr I. Sjednotitel, byl zabit 9. října.

21. prosince – Výročí naší národní hymny „Kde domov můj". 2. Své výročí prvého provedení naší národní hymny, původně písně ze zpěvohry Josefa Kajetána Tyla, oslaveno důstojně. Prostá, ale citová píseň, rozšířena brzy nejen po celé vlasti, ale i mezi všemi našimi krajany v cizině, burcovala národně lhostejné z jejich lhostejnosti a udržovala národní vědomí

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Písek

přes všechnu nevraživost zákonských vládních kruhů k našemu českému.

Važme si jí proto - ona mnoho přispěla k našemu národnímu vzkříšení.

Obilní monopol.

Zákonem z 13. července 1934 č. 137 Sbr. zák. a nař. nařídila vláda výkupní ceny obilí na celý hospodářský rok t. j. od 1. července do 30. června. Je stanovena základní cena (franko Praha) u

pšenice červené o jakostní váze 79 kg na 1 hl za 1 q Kč 164.-
žita . . . - " " " 70 " " 1 " " 1 " " 125.-
ovsa . . . - " " " 50 " " 1 " " 1 " " 112.-

ječmene plackovického středního o jakostní váze nikoliv pod 67 kg na 1 hl za 1 q . . . . " 125.-
franko Praha, Brno a Olomouc.

Tyto ceny zvyšují se prvého dne každého kalendářního měsíce o měsíční příplatek, který činí na každý měsíc u pšenice Kč 1·80, u žita Kč 1·50 a u ovsa Kč 1·20; u ječmene počínajíc 1. září 1934 a naposledy 1. června 1935 Kč 1·50.

Obhospodařování sklizně bude prováděti Československá obilní společnost.

Zákon má dalekosáhlý význam pro naše hospodářství; zabezpečuje rolníku pevné ceny na celý rok a znemožňuje jakoukoli spekulaci s těmito výrobky. Bližší v přiložené vyhlášce.

Chov vepřů, omezení.

14. července t. r. vydala vláda nařízení, že držeti plemenné prasnice a používati jich k chovu jsou oprávněni jen zemědělci. Zemědělec může držeti podle počtu plemenných prasnic a vepřů, kolik jich v svém podniku vyrobenými krmivy může vyživiti; ale nejvýše 10 plemenných prasnic a vykrmovati současně nejvíce 50 vepřů. Nezemědělec smí současně držeti na výkrm nejvýše 2 vepře. Toto omezení musí býti provedeno do 31. prosince 1934.

Nařízení toto pozbude účinnosti 30. června 1936.

Bližší v přiložené vyhlášce.

V roku 1934 se v naší obci

narodily 3 děti	zemřelo 8 lidí	uzavřeny 3 církev. sňatky

Ceny obilí podle obilního monopolu

byly stanoveny takto (parita Praha):

pšenice	Kč 162.—
žito	„ 125.—
krmný ječmen a oves .	„ 112.—
kukuřice	„ 102.—

Tato cena se zvýší po 1. září t. r. a naposledy 1. června 1935 o pevnou měsíční přirážku, která činí u pšenice Kč 1.80, což znamená konečnou cenu pšenice Kč 180.—, u žita Kč 1.50, konečná cena Kč 140.—, u krmného ječmene, ovsa a kukuřice Kč 1.—, konečná cena krmného ječmene a ovsa Kč 122.— a kukuřice Kč 112.—.

Ceny pivovarského ječmene budou stanoveny, jakmile bude přehled o kvalitách letošní sklizně ječmene.

Ceny se rozumějí za zboží bez pytlů, naložené do vagonu v kterékoliv stanici ve vnitřní Praze nebo do lodi v pražském přístavišti anebo v jiném místě ve vnitřní Praze. Pro jednotlivé stanice mimo Prahu určí ceny Společnost ve výši dosavadního rozdílu mezi paritou Praha a toho kterého místa.

Uvedené výkupní ceny budou vyhlášeny v nejbližším vydání Úředního listu.

Ceny krmiv budou stanoveny od případu k případu podle situace na trhu obilí a krmiv.

Podle ustanovení smlouvy mezi Společností a státem obdrží Společnost jako odměnu za svoji práci a náhradu všech vydání, spojených s výkupem a prodejem domácího obilí, zejména pak za přejímání obilí, jeho skladování, odměnu výkupním organisacím a jejich zmocněncům, dále na interkalární úroky a za všechny ostatní výkony a výlohy smí připočítati Společnost **7 Kč za každý q žita, ovsa, kukuřice a krmného ječmene,** takže **počáteční prodejní cena** (parita Praha) u žita bude Kč 132.—, u ovsa a krmného ječmene Kč 119.—, u kukuřice Kč 109.—, **a 8 Kč za každý q pšenice a pivovarského ječmene k jeho výkupní ceně,** což značí počáteční prodejní cenu pšenice Kč 170.—. Jsou tedy prodejní ceny o tyto přirážky vyšší než ceny výkupní.

Prodejní cenu obilí určeného **k jinému zpracování než ve mlýnech,** jako slad (pivo), kávové náhražky, škrob a pod., budou stanoveny v dohodě s příslušnou organisací dotyčných podniků také s ohledem na podmínky vývozu. Nedocílí-li se dohody, rozhodne vláda. Vláda určí také po návrhu Společnosti **ceny, za jaké smí Společnost prodávati obilí pro vývoz.**

OBEC... pol. okr. Plzeň

Chov a výkrm vepřového dobytka.

Držení a chov plemenných prasnic vyhrazen jen zemědělcům. – Nezemědělci mohou držeti na výkrm jen 2 vepře. – Provedení omezení držení prasnic a výkrmu vepřů nejdéle do 30. XII. 1934.

Ministerská rada schválila dne 14. července t. r. vládní návrh o některých opatřeních, týkajících se chovu a výkrmu vepřového dobytka. Nařízení obsahuje tato ustanovení:

Oprávnění k chovu plemenných prasnic a výkrmu vepřů.

Držeti plemenné prasnice a používati jich k chovu jsou oprávněni **pouze zemědělci.** Zemědělec může držeti a chovati **pouze tolik plemenných prasnic a vepřů na výkrm, kolik jich sám ve svém podniku vyrobenými krmivy jako krmivy základními může vyživiti.** I za splnění této podmínky může zemědělec držeti a k chovu používati **nejvýše 10 plemenných prasnic** a vykrmovati současně **nejvíce 50 vepřů.**

Nezemědělec smí současně držeti na výkrm **nejvýše 2 vepře.** Mlékárny, mlýny, vojenská zátiší a podobné ústavy a podniky, kterým to bude přiznáno okresním úřadem po návrhu zemědělské rady, v zemi Podkarpatoruské po návrhu zemědělské komory v Užhorodě, mohou držeti takový počet vepřů na výkrm, **na kolik jim stačí jako základní krmivo odpadky v podnicích a ústavech těch získané, nejvýše však současně 20 vepřů;** ministerstvo zemědělství může v jednotlivých případech povoliti zvýšení tohoto počtu. Do počtu vepřů na výkrm **nezapočítávají se selata ve stáří do 12 týdnů.**

Výjimky z ustanovení, že zemědělec nesmí chovati více než 10 plemenných prasnic, povoluje po vyjádření příslušné zemědělské rady, v zemi Podkarpatoruské po vyjádření zemědělské komory v Užhorodě, **zemský úřad** podle směrnic vydaných ministerstvem zemědělství. Zemědělské rady a zemědělská komora v Užhorodě jsou povinny slyšeti zájmové chovatelské organisace a při svém vyjádření přihlížeti k hospodářským poměrům a k chovatelským potřebám.

Vyžadují-li toho hospodářské poměry, vydají zemské úřady nařízením všeobecné směrnice ku provedení ustanovení ohledně chovu 10 prasnic a výkrmu 50 vepřů podle pokynů, daných ministerstvem zemědělství. Stejným způsobem mohou býti stanoveny výjimky z ustanovení ohledně výkrmu vepřů nezemědělci a podniky.

Počet plemenných prasnic možno omeziti podle výrobních oblastí a v jednotlivých velikostních skupinách zemědělských podniků i pod stanovenou výši a určiti se zřetelem ke stavu plemenných prasnic, zjištěnému soupisem hospodářského zvířectva v předchozích letech, jaký počet plemenných prasnic smí býti v jednotlivém zemědělském podniku držen. Další omezení v držení vepřů na výkrm u nezemědělců jest však vyloučeno.

Zemědělci ve smyslu tohoto nařízení.

Zemědělci ve smyslu tohoto nařízení jsou **osoby, které se vůbec nebo převážně vyživují hospodařením na zemědělských pozemcích vlastních, zpachtovaných nebo daných do užívání.**

Zemědělcům podle tohoto nařízení jsou na roveň postaveny **zemědělské podniky právnických osob** nebo jiných majetkových podstat, nokud se nejméně 3 roky, počítajíc zpět od účinnosti tohoto nařízení, zabývaly chovem vepřového dobytka. Má-li zemědělec nebo právnické osoby nebo majetkové podstaty několik hospodářských jednotek samostatně obhospodařovaných (dvorů, statků), jest posuzovati **každou tuto jednotku podle tohoto nařízení samostatně;** při tom jest přípustno chov plemenných prasnic nebo výkrm vepřů z několika hospodářských jednotek téhož podnikatele soustřediti i v jednom místě.

Spolupůsobení obecních úřadů.

Obecní úřady a „Komise pro chov hospodářských zvířat", ustanovené podle § 2 zákona ze dne 2. července 1934, č. 16[illegible] Sb. z. a n., o plemenitbě hospodář[illegible]kých zvířat, a to koní, skotu, vepřů a ovcí, [illegible] povinny spolupůsobiti při provádění toho nařízení.

Státní úřady a podniky z nařízení vyjmuty.

Omezení v držení plemenných prasnic a vepřů na výkrm podle hořejších ustanovení musí býti v jednotlivých podnicích provedeno **nejpozději do 30. prosince 1934.**

Ustanovení tohoto nařízení **nevztahují se na státní a jiné humanitní a sociální ústavy a zařízení, pokud provozují chov nebo výkrm vepřů pro vlastní potřebu** a pokud při tom používají jako základního krmiva odpadků v ústavech a zařízeních těch získaných.

Nařízení toto nabývá účinnosti **dnem vyhlášení** a pozbývá ji dnem 30. června 1936; provedou je ministr zemědělství se zúčastněnými ministry.

Do Oslova a okolí. V domácnostech nalézá se někdy ožství starých předmětů, jako zemědělského a domácího ářadí, nádiní, nástrojů, nábytku, součástky lidových krojů, výrobky lidového průmyslu, míry a váhy, mince, šperky a různé ozdoby, odznaky, medaile, sošky, kříže, knihy církevní a světské listiny, obrazy, fotografie, rytiny, řezby, hračky, hudební nástroje, zbraně, kachle, krytiny a pod. Obracíme se na všechny občany, krajany a přátele Oslova s prosbou, aby takové staré předměty nedávali z domu, ale uschovali je pro naše příští museum, jež hodláme zříditi jakmile budou k tomu příznivější podmínky. Rovněž budou vítány jakékoliv staré listiny, obrazy a fotografie starých budov a vše, co by sloužilo k prohloubení a doplnění obecní kroniky. Zapůjčte nám je, opíšeme si je nebo obkreslíme a vrátíme vám je, budete-li si toho přáti. Zásilky adresujte na: Přípravný odbor musea v Oslově (k ruce npor. v. v. Josefa Lamiče), pošta Horní Záhoří u Písku. l.

Počasí a úroda.

Zima byla mírná, jaro teplé. V dubnu časté deště, ale konec jara suchý, jak na str. 129 vypsáno. A trvalo do půl podzimu. V druhé polovině podzimu mírné deště a teplé počasí. Do konce roku krásné teplé počasí; první sníh 16. října, jinak sněhu a mrazů málo až do prosince. Mlýni se tohoto roku příliš rozplenemily a nadělaly škody na polích a lukách. V následku nedostatku píce klesla velmi prodejní cena hovězího dobytka: za 1 kg živé váhy platilo se 1-3 Kč, vepřový za 1 kg živé váhy 3-4 50 Kč.

Museum v Oslově.

Do schůze obecního zastupitelstva dne 14. května 1934 podal nadporučík Jos. Kamrač písemný podnět ku zřízení obecního musea v Oslově, až k tomu budou vhodné místnosti.

Obecní zastupitelstvo vzalo jeho návrh na vědomí.

Zatím bylo vyzváno občanstvo plakátem a v novinách, aby starých památek z domu nedávalo, nýbrž je schraňovalo a sbíralo. (Představenstvo Kampeličky odepřelo propůjčit půdu prozatímně.)

Sociální pojištění zemědělců.

Přiloha č. 13 b

Novelisací sociálního pojištění nastaly v pojištění zemědělců změny. Okruh rodinných příslušníků se zužuje tak, že k nemoc. pojištění se vyžadují současně manželka, děti, bába, tchán a tchýně. Denní nemocenské vyplacené v peněžních po dobu 14 dnů se snižuje na 50% střední denní mzdy, je-li pojistné vyšší než 4·8%. Má-li pojišťovna pojistné vyšší než 5·5%, prodlužuje se doba snížení nemocenského na 90 dní. Rovněž se tak snižují dávky v těhotenství a šestinedělí, ale vyplácí se jen tehdy, byly-li za posledních 12 měsíců před porodem pojištěny aspoň 270 dní. Pojištěncům přísluší nemocenské teprve 8 dnů nemocnosti k práci. V roce starobním a invalidním zvyšuje se důchod započtením 1/3 nepojištěné doby. Starobní důchod se snižuje z 65 na 60 roků. Zlepšení důchodů je i u sirotčích důchodů. Na přechodnou dobu 2 let se omezuje pojištění proti invaliditě a stáří na nepřítomníky, hospodáře, čeledě a stálé zemědělníky na denní plat, ostatní osoby jsou ze starobního a invalidního pojištění vyloučeny.

1935.

Křištof, obchodník.

Dnem 1. ledna t.r. otevřel v domě čís. 43/ na místě odešlého pekaře Trčky obchod smíšeným zbožím p. Stanislav Křištof, obchodník z Písku. Obchod vede bratr jeho Rudolf Křištof.

Rozhlasový program 1. ledna 1935.

Praha I. (Liblice) dne 1. ledna

6.45 Vesele do nového dne. — **7.30** Hudba Malé dohody na deskách. — **8.00** Přenos bohoslužeb z kostela sv. Jakuba. — **9.00** Úvahy. **9.15** Zdar Novému roku. — **9.35** Dělnický rozhlas. **9.55** Gramofonová deska. — **10.00** Haló, Evropa volá! — **10.30** Z literárního světa. **11.00** Brno. Koncert. — **12.15** Koncert hudby ppl. 5. **13.30 - 13.45** Zemědělský rozhlas. — **16.00** Moravská Ostrava. Koncert. — **16.45** Legionářské vánoce a Nový rok 1920 na moři. — **17.40** Dr. H. Slouka: Nový svět se tvoří. — **17.55** Německé vysílání. — **19.05** Gramofonová deska. **19.10** Novoroční projev předsedy Radiojournalu dr. L. Šourka. — **19.20** Gramofonová deska. **19.25** Úvod k opeře. — **19.30** Přenos z Nár. divadla. B. Smetana: Tajemství. Opera. — **22.15** Gramofonová deska. — **22.25** Gramofonová deska. **22.30** Koncert Hermannova šramlu.

Praha II. (Strašnice) dne 1. ledna.

14.30 Německé vysílání. — **15.30** Prokop Hásek: Sebevrah. Groteskní aktovka.

Brno dne 1. ledna.

6.45 Praha. — **11.00** Koncert Moravského kvarteta. **12.00 - 13.45** Praha. **16.00** M. Ostrava. **16.45** Praha. **17.40** Dr. A. Padalík: Slavíme nový rok. **17.50** Gramofonová deska. **17.55** Německé vysílání. **18.55 - 23.15** Praha.

Bratislava dne 1. ledna.

6.45 Praha. — **8.00** Gramofonové dosky. **8.30** Starofrancúzské vánoční písně — **9.00** Katolícke služby božie. — **10.00** Katolícka kázeň. **10.15** Gramofonové desky. **10.30** Praha. **11.00** Brno. **12.00** Praha. — **16.00** Mor. Ostrava. **16.45** Košice. **17.20** Gramofonová deska. — **17.30** Dr. Ján Vilikovský: Stredoveké milostné listy. **17.40** B. Čerkaská spieva ruské piesne a romance. **18.00** Maďarské vysielanie. — **18.45** Recitácia zo slovenskej poezie. — **18.55** Praha. **22.30 - 23.00** Praha.

Košice dne 1. ledna.

6.45 Praha. — **8.00** Gramofonové dosky. **8.30** Novoročný vinš východoslovenských detí. **9.00** Bratislava. — **10.30** Praha. — **11.00** Brno. **12.00 - 13.45** Praha. — **16.00** Mor. Ostrava. **16.45** Rozhlas pre ľud. — **17.20** Bratislava. **17.40** Spevný koncert. — **18.00** Rozhlasová služba pre Podkarpatskú Rus. — **18.30** Gramofonová deska. — **18.35** Lad. Feldman: „Knock-out". Radiofeuilleton. — **18.50** Zprávy pre Podkarpatskú Rus. — **19.00** Praha. **22.15** Bratislava. — **22.30 - 23.00** Praha.

Moravská Ostrava dne 1. ledna.

6.45 Praha. — **11.00** Brno. — **12.00 - 13.45** Praha. **16.00** Koncert orchestru Rj. — **16.45** Novoroční směs českých veršů. — **17.00** Půlhodinka venkovské dechové hudby z Kunčiček n. O. **17.30** George Courteline: Pan Badin. Sketch. **17.50** Gramofonová deska. — **17.55 - 23.00** Praha.

Čtení kroniky. 3. března.

V neděli o 3 hod. odp. byla veřejně přečtena p. npor. Hamaščem v sále u Hrachů „Pamětní kniha Oslova" v přítomnosti 142 občanů a občanek.

Námitky proti způsobu sepsání knihy nebo dodatky k ní před občanstva nebyly žádné.

85. narozeniny p. presidenta.

V předvečer narození, 6. března o 19. hod. zapálena místním hasičským sborem u „Lesíka" hranice, načež následoval slavnostní projev hasičstva /p. nč. Hevý/ k tomuto památnému dni, za zazpívány národní hymny.

Takových projevů oddanosti hasičstva k p. presidentovi bylo u všech hasičských jednot v republice 10.576.

V neděli 10. března odp. pořádána míst. sborem žákovská besídka /v sále u Hrachů/, jejíž program - prolog p. říd. nčit. Balounna, básně a recitace - přizpůsobeny slavnostnímu dni. Všechny měly vše výborně nacvičeno, účast hojná, sál přeplněn.

Životní jubileum pres. Masaryka je jubileum velké a neúnavné práce pro národ a lidstvo. Tato jeho práce zavazuje nás pro budoucnost, abychom ze všech svých sil pracovali v jejím duchu na upevnění základů našeho státu.

Našeho p. presidenta pak ať velký génius národa zachová nám ještě řadu let ve zdraví!

Branost národa a obrana proti leteckým útokům.

V neděli 24. března o 3 hod. poslechlo 52 občanů a 10 školáků v sále u Hrachů přednášku p. npor. Hanače „Branost národa" a „Obrana proti leteckým útokům."

Vzhledem na jinak pokročilou obec návštěva malá.

chřipka.

V obci řádí od ledna (jako vůbec v celé střední Evropě) chřipka. Mnoho lidí ulehlo, ale smrtelné nebo s trvalými následky, nestihla chřipka nikoho u nás.

Odhalení pamětní desky † prof. dr. Kazimourovi.

Na podnět místní organisace Republikánské strany a „Jednoty" byla v neděli, 5. května 1935 odpoledne odhalena pamětní deska místním rodákem a čestným občanem, docentu prof. dr. Josefu Kazimourovi, přísedícím zem. výboru českého.

Mimo selské jízdy z okresu táborského, z Písku, Milevska, Blatenska, hasičů z celého okolí, cyklistického odboru okres. sdružení v Písku, hospodářských korporací a delegací, přilákal slunný májový den ke slavnosti tisícihlavý zástup občanstva ze širého kraje. Co Oslov stojí, neviděl tak velký počet lidí, jako při této slavnosti. Hosté přijížděli auty, autobusy, kočáry a drahou.

Po 14. hod. seřazen z návštěvnické průvod u hřbitovského skladiště a vedeni při hrobě chalupářské spolkem ze Žákoří kolem pomníku padlých, kostela a školy k rodnému domu (5. září 1933 zemřelého dra. Kazimoura-I čís. 4.) Před domem, na návsi a na pilířích rozestaveny korporace a za nimi ostatní obecenstvo.

S ověnčené a národními prapory ozdobené tribuny, před domem postavené, zahájena slavnost zapěním

Příloha čís. 46.

sboru „Sláva Tobě, velký Slávy zpěv" a „Rolnické" pěveckým spolkem „Hlahol" z Písku, načež uvítal diváky místní organisace republ. p. Josef Fila všecky představitele veřejných úřadů a hospodářských ústavů, p. poslance Rudolfa Berana (republ. poslance za náš kraj), jakož i všechny hosty a členy Kazimourovy rodiny a přečetl omluvné dopisy.

Slavnostní řečník p. posl. Beran zhodnotil výstižně velkou práci zemřelého, jíž tento jako přísedící zem. výboru českého pro jižní Čechy vykonal, hlavně v oboru elektrisačním a komunikačním, zdůraznil jeho organisační činnost a ocenil jeho práci musejnickou a dějepisnou.

Na konci své řeči odkryl p. poslanec Beran za zvuků národních hymen obsah zahaleného pamětního desku a odevzdal ji do ochrany starostovi obce p. Josefu Charvátovi, jenž jménem obce vzal desku v ochranu. (Obecní zastupitelstvo bylo zároveň protektorem slavnosti.)

Všem přítomným poděkoval za uctění památky zemřelého, jménem rodiny syn zesnulého, stud. práv. Josef Kazimour.

Hlavním pořadatelem byl p. nadporučík Josef Kamaš a jemu ochotně byli k ruce jako pořadatelé: pp. říd. uč. Jan Balonn, Jan Brož č. 57, František Charvát čís. 18, Emil Gottfried čís. 33, Václav Hubáček čís. 15, pp. uč. Josef Kovanda, František Král č. 17, František Kuccra ml. č. 30, uč. t. Antonín Leoš, Alois Novák č. 59, Václav Novák č. 42, a Jan Polívka č. 37.

5. 5. 35.

135a

Pamětní list

při odhalení pamětní desky doc. prof. dru. Josefu Kazimourovi na jeho rodném domě čís. 4/5 v Oslově.

Přítomni byli:

Ant. Kolísa

Za zemědělskou radu v Praze

Ing. Pícha
jednatel O. S. R. D. Ellinger

Vlč. vet. školství
za místní org. pyr. stráž

Alois Novák za míst. org. Oslavan.

Fr. Jindrák
správce První českomor. spořitelny

Dr Jng. Theodor Kozák
jng. generální ředitel

Josef Erhart

Dr. Zeller

Jaroš

Jos. Otto

Jarmila Kadnerová, Jos. Hlaváková, E. Formáková
za Okres. odbor venkov. žen ve V. Praze.

Za Okresní organisaci Republikánské strany v Velké Praze

Kindlmann

Thdr. J. Kříž
ředitel Masarova, 2. Dvořák O. S. R. D. Velká Praha

Jos. Schmid Stehlíne
Libeňské

Ing. Jindrášová
B. Otrocová

Hana Kratochvíl
obecní hajtman z Pitkovic

Ing. Štěpánek
míst. org. učitel Praha

Vrbová

Ant. Jaj. Praha

Za Masarykovo čes. reál. gymnas.
Hlavatá

Ing. Šach, Čeněk
Smetana

Dr Bohuslav Rada
zemský školní inspektor

Zamrazil Praha XI.

Vilém Otrocký

1356

Spolek Sokol, uč. ženských
za ženské zaměstnance
Václav Kolář, odb. uč.
Praha

Čes. svaz
za Krajskou org. stranu
v Táboře
Josef Kuchař
za Okr. jednotu úřed., uč. a kři.
v Mirovicích.

Rep. odbor Radotín
Bohumil Zájedla
Ing. Mach, Praha
Václav Černý za Čsl. Akademii zemědělskou
a za Čsl. svaz pro dějiny techniky

Za M.S.R.D. Lety
Jar. Skalák

OSRD Hradec Jar.
Armoš Bílý zplnil Vachoz.
čest. člen Č.S.K.D. Mirovice

Pozn. odbor Kutná
za okresní odbor N.S.Z. v Táboře
Jan Michalek - Dvořák
Josef Švec za Okres. samosprávný úřad, Tábor.
Fr. Barabas, prezident člen u
Československé. Praha.

Ing. V. Jirsa za Zemědělskou jednotu ČSR
a Ústř. odměn. úř., uč. a kněz. — Zájm. odměn. novin. zaměst.

Alfons Pulkrábek za Hradec Z.J. v Praze.
Václav Rika za Jihočeské hospodářské družstvo v Praze
Ing. Josef Melichar
Alfons Fiala } předseda okres. sdružení učitelů učitelů a
Ing. Ed. Patka } zástupců republ. strany v Praze.
Ant. Tom. Dvořák
Miroslav Karel
Hlaváčová Františka
Ludmila Klímová.
Halada Josef

Ing. Jaroslav Stehlík
Ing. Leopold Vyčichlo Ing. Jaroslav
Ivan Dostálek
Josef Hostička, starosta Mirovice

Prof. F. Machoněc, Vilém,

za stavební umístění lázní solenních
pozemků — Kaj. rebenb. obtaxy — Lázeň

Žižkovská

Dr. Šebrova, Praha I.

Ve shodě jest s původním předpisem majetkovým
Pavla Hrubcova

Dr. Hrudv. č. Dolní

Obecní úřad v Oblově
pol. okr. Plzeň

Chvarvát Josef
starosta

Čestný diplom p. Karlu Kučerovi (č. 30.)

V neděli, 12. května byl při valné schůzi hospodář. a záložen. spolku „Kampeličká“ předán p. Karlu Kučerovi (č. 30), čestný diplom této záložny za více, než 25 letou poctivou a nezištnou činnost jako účetní a pokladníka tohoto ústavu.

Volby do Národ. shromáždění a do senátu.

Příloha čís. 47/48

Dne 19. května konány volby do poslanecké sněmovny a do senátu.

V naší obci jevil se výsledek voleb následovně:

číslo kandidátky	Politické strany	Odevzdaný počet hlasů do	
		posl. sněmovny	senátu
1	Republikánská	150	136
2	Sociálně-demokratická	1	1
3	Národně-socialistická	31	26
5	Lidová	49	49
10	Živnostenská	10	10
13	Fašistická	4	4
16	Národní sjednocení	1	1
–	Neplatné lístky	7	3
–	celkem	253	230

Nové Národní shromáždění ČSR.

Teprve po II. a III. skrutiniu možno si učiniti úplný přehled o složení nově zvolených komor N. S. Zvolení poslanci a senátoři náležejí k 14 volebním skupinám poslaneckým a 12 senátorským, zastupují však 22 politických stran. Při porovnání s počtem mandátů v rozpuštěné sněmovně — v poslední době — jeví se tyto změny:

	Poslanců		Senátorů	
Republikáni (bez Čuříka)	44	— 2	23	— 1
Čsl. soc. demokraté (bez sionistů)	36	— 3	20	—
Čsl. nár. socialisté	28	— 4	14	— 2
Komunisté	30	—	16	+ 1
Lidovci	22	— 3	11	— 2
Slovenští lúdovci	19	+ 1	10	+ 1
Národní sjednocení (bez Fencíka)	16	+ 1	9	+ 1
Živnostníci	17	+ 5	8	+ 2
Fašisté	6	+ 6	—	—
Čsl. křesť. sociálové (Čuřík)	1	—	—	—
Sudetskoněmecká strana	44	+44	23	+23
Něm. soc. demokraté	11	—10	6	— 5
Něm. křesť. sociálové	6	— 5	3	— 3
Něm. zemědělci	5	— 7	—	— 8
Něm. prac. a hosp. souruč.	—	— 4	1	—
Spišští Němci	1	—	—	1
Maď.-něm. křesť. sociálové	5	—	2	—
Maď. nacionálové	3	—	3	—
Slovenští národniári (Rázus)	1	—	—	—
Polský blok	1	—	—	—
Ruský autonomní zem. sojuz	1	—	1	+ 1
Ruská aut. strana (Fencík)	1	+ 1	—	—
Sionisté	2	—	—	—
	300		150	

Přehled vlád v naší republice.

1. **Vláda Kramářova,** zvolená Revolučním Národním shromážděním, od 14. listopadu 1918 do 8. července 1919.
   Další vlády byly již jmenovány presidentem republiky:
2. **První vláda Tusarova** od 8. července 1919 do 25. května 1920.
3. **Druhá vláda Tusarova** od 25. května 1920 do 15. září 1920.
4. **První vláda Černého** od 15. září 1920 do 26. září 1921.
5. **Vláda Benešova** od 26. září 1921 do 7. října 1922.
6. **První vláda Švehlova** od 7. října 1922 do 9. prosince 1925.
7. **Druhá vláda Švehlova** od 9. prosince 1925 do 18. března 1926.
8. **Druhá vláda Černého** od 18. března 1926 do 12. října 1926.
9. **Třetí vláda Švehlova** od 12. října 1926 do 1. února 1929.
10. **První vláda Udržalova** od 1. února 1929 do 7. prosince 1929.
11. **Druhá vláda Udržalova** od 7. prosince 1929 do 29. října 1932.
12. **Vláda Malypetrova** od 29. října 1932 do 14. února 1934.
13. **Druhá vláda Malypetrova,** která byla v úřadě od 14. února 1934 a demisi podala 28. května 1935.
14. **Nynější třetí vláda Malypetrova.**

Volby do okresního a zemského zastupitelstva.

V neděli 26. května konány volby do okresních a zemských zastupitelstev.

V naší obci jeví se výsledek takto:

Číslo kandidátky	Politické strany	Počet odevzdaných hlasů do	
		okres. zastup.	zem. zastup.
1	Republikánská	133	135
3	Národně socialistická	26	27
4	Komunistická	2	–
5	Lidová	54	49
10	Živnostenská	12	12
21	Fašistická	4	–
24	dto.	–	5
–	Neplatné lístky	2	5
–	celkem	233	233.

Rozdělení mandátů v novém zemském zastupitelstvu v Čechách.

V budově zemského úřadu na Smíchově zasedala v úterý 28. května odpoledne zemská volební komise, aby zjistila výsledek volby do zemského zastupitelstva, jež se konala v neděli dne 26. května. Jednání byli přítomni zástupce předsedy zemské volební komise vrchní rada politické správy Čeněk Heinz a členové zemské volební komise, nebo jejich náhradníci a konečně zmocněnci stran, kteří nejsou členy zemské volební komise. Podle zápisů došlých od obvodních volebních komisí a podle úředních zpráv od okresních úřadů komise zjistila, že jednotlivým stranám dohromady

bylo odevzdáno 3,997.236 platných hlasů a po provedených skrutiniích přikázáno celkem 80 mandátů.

Jednotlivé strany obdržely:

	hlasů	mandátů
1. republikánská	542070	11
2. čs. soc. dem.	505.647	10
3. čs. nár. soc.	487.377	10
4. komunistická	355.989	7
5. čs. strana lidová	232.051	5
6. něm. soc. dem.	188.505	4
8. něm. zeměd. svaz	79.826	2
9. něm. křesť. soc.	72.949	1
10. živnost.-obchodnická	254.086	5
20. sudetoněmecká strana	891.232	18
21. něm. prac. a hosp. sour.	17.533	0
22. národní sjednocení	294.367	6
23. sud. něm. volební blok	7.124	0
24. nár. obec fašistická	68.480	1

Okres Písek.

Písek: r 770—759 P 776, sd 1399—987 P 1534, ns 1868—1748 P 2001, k 1225—1303 P 1242, l 887—487 P 888, nsd P 4, nz P 3, ž 1437—891 P 1337, sdp P 6, N 1436—1702 P 1686, f 455 P 509.

První číslice značí volby do zem. zastupitelstva v r. 1935, druhá r. 1928, P - do poslan. sněmovny letos (tedy 1935.)

r = republikánská strana,
sd = sociál. demokraté
ns. = národní socialisté
k = komunisti
l = lidovci,
nsd. = něm. soc. dem.
n.z. = něm. zemědělci
ž. = živnostníci
sdp. = pravdet. Němci (Henlein)
n. = nár. sjednocení (Kramář)
f. = fašisté. -

Branný výcvik mládeže.

K výzvě „Národní rady čs." a „Výboru pro zvýšení branné síly lidu" a z popudu p. npra. Kamače ustaven „Místní branný výbor" pro obce Oslov, a přiškolené obce Šinklety, Zvíkovské Podhradí a Červený Újezdec a zvolení předsedou p. řídícím uč: Jan Baloun,
jednatelem p. npra. Josef Kamač,
členy: Starosta obce p. Josef Chavát,

p. Josef Procházka č. 32	záložníci a členové obecního zastupitelstva,
„ Jan Kříž č. 7	
„ Bedřich Humpál č. 3	
„ Antonín Lesý, učitel,	
„ Josef Kříž č. 63	záložníci mladších ročníků a funkcionáři hasičského sboru.
„ Antonín Hubáček č. 15	

Přizváni i zástupcové sousedních obcí a hasič. sborů.
Mládež cvičena každou neděli a svátek p. npra. Kamačem s instruktory Jos. Křížem ml. a Antonínem Hubáčkem, po bohoslužbách dopoledna.
Započato se základním cvičením vojenským a přednáškami z vojenských předmětů a služebního řádu.

Přihlášeno z Oslova	29 žáků	ve stáří od 8-16 let
ze Zvík. Podhradí	7 „	
z Šinklet	10 „	
z Červ. Újezdce	3 „	
dohromady	49 žáků.	

Rekonstrukce silnice.

Okresní silnice od Zvíkova přes naši obec na Vlastec a Hor. Žákoři (viz str. 129) byla nákladem státu opravena. Stavbu řídil okresní úřad v Písku (p. inženýr Vaněk). Silnice za obcí byla vespod štěrkována, pak štěrkována, a na vrch polívána asfaltem (provedla firma. Petrolea a. s. v Praze), přes obec štěrkována, štěrkována a na vrch

OBECNÍ ÚŘAD V OBLOVĚ pol. okr. Písek

vyložena kamennými kostkami.

Ke regulaci silnice potřebné obecní pozemky u silnice dala obec k disposici zdarma; na soukromé pozemky, použité k úpravě silnice, naplatila obec jejich majitelům po 2 Kč za 1 m².

Oprava kostela.

Letos byla provedena důkladná oprava našeho kostela vně i uvnitř.

S opravou započato v červnu a dokončena v srpnu.

Zevní oprava chrámových zdí (štuk) provedla firma Frant. Vlk a Frant. Plach z Slivovic na 37.500 Kč, kteroužto částku uhradil patronátní úřad Karla Schwarzenberga na Orlíce n. Vlt. ke jmění kostela.

Vnitřek chrámu upravil a vymaloval dekorační malíř Karel Veselý a jeho syn, akad. malíř Karel Veselý, oba z Písku, za 6'500 Kč; na tuto částku věnoval patronát 3000 Kč, zbytek uhrazen sbírkou u osadníků.

Do kostela zavedeno elektrické osvětlení na hlavní oltář, dva postranní oltáře a na chór. Zavedení provedl Jihočeský elektrárenský svaz v Písku, za částku 1600 Kč. Zavedení elektrického osvětlení umožnila paní Anna Šincová, věnováním 1000 Kč na tento účel.

Také věžní hodiny byly opraveny; číselník natřen, čísla ozlacena a pořízeny nové příčky, vše 500 Kč a místní Hospodářská záložna 100 Kč.

Při této příležitosti vyzdvižen náhrobní kámen s nápisem a znakem Švanberků (viz str. 60, dole) pod Kazatelnou a zasazen u chrámové lodi u postranního oltáře v levo.

Také zeď kolem nového hřbitova částečně opravena za 1000 Kč, získaných za vykopaná místa pro hroby.

137d

Škola, nové záchody.

Ve škole zřízeny dole i v poschodí nové záchody přistavením do dvora, za částku 29.500.- Kč.

Práci provedla firma Jan Sonntrada z Bernartic, náklad nesly přiškolené obce s obcí naší (Trklety, Žvíkov. Podhradí a Vlastec za červený újezdec.

Zároveň odvodněn sklep pod školou nákladem 320.- Kč; práci tuto provedli místní řemeslníci.

Oslava 28. října.

17. výročí naší samostatnosti bylo oslaveno ve škole již 26. října dop., proslovem p. nč. Jílka ke schromážděným dětem, jež vhodnými deklamacemi a zpěvy zpestřily tuto oslavu. Ku konci promítány p. nč. Levým poučné filmové obrázky z jižního východu, kterými se vraceli domů naši legionáři.

Oslavě byli přítomni četní rodičové.

President T.G. Masaryk odstoupil.

14. prosince t. r. vzdal se náš první president, P. T.G. Masaryk, svého úřadu. Učinil tak dobrovolně, odůvodňuje svůj odchod z křesla presidentského tím, že pociťuje příznaky stáří a že se již necítí dosti silným, aby vedl nadále těžký a zodpovědný úřad presidenta.

Není divu, v 86. roce svého života, plného práce, jak před válkou, tak hlavně za světové války při tvoření naší republiky a od r. 1918 jako president její.

V národě je smutek. T.G. Masaryk nebyl národu jen presidentem, on nám byl také učitelem, rádcem a vůdcem v boji, který vedl k naší svobodě národní a politické. V jeho osobě odchází nám z nejvyššího místa silná mravní autorita, ale odchází v době, když již prokázal národu své nejhodnotnější státotvorné služby.

OBECNÍ ÚŘAD V DOBŘÍVI v. r. pol. okr. Plzeň

není slov, jimiž by se vyjádřily díky národa na dílo presidenta T.G. Masaryka. Na cestě do soukromí provází jej však naše nejupřímnější přání, aby ještě dlouho působil mezi námi zachován Tomáš Garrigue Masaryk, náš první president - Osvoboditel! ---

Vláda se usnesla na zákoně o platní pocty zakladateli a prvnímu presidentu čs. republiky, T.G. Masarykovi, kterým se mu ponechávají na dožití presidentský plat a sídlo na zámku v Lánech.

Do volby nového presidenta vede republiku předsednictvo vlády.

Volba nového presidenta. (Dr. Ed. Beneš.)

18. prosince t.r. provedena volba nového presidenta dle ustálené tradice vůlí většiny členů Národního shromáždění.

Volbě bylo přítomno 440 členů Nár. shromáždění. Z odevzdaných 440 platných lístků připadlo 340 hlasů na dr. Edvarda Beneše, čs. ministra zahraničí, 24 na jméno dra. Bohumila Němce, profesora Karlovy university v Praze a předsedu Národní rady čs., a 76 lístků bylo prázdných.

Přiloha čís. 49.

Nový president, dr. Edvard Beneš, se narodil 27. května 1885 jako syn malého zemědělce z Kožlan, okres Kralovice v Čechách, vystudoval v Praze, pak studoval v Paříži, Londýně a Berlíně. Po svém návratu z ciziny, odkud si přinesl dokonalé znalosti západní Evropy, stal se profesorem sociologie na pražské universitě a na technice a pracoval politicky mezi mládeží pokrokovou a státoprávní. Na počátcích světové války pracoval napřed doma s prof. T.G. Masarykem tajně s našimi zahraničními revolučními organisacemi; v září 1915 uprchl tajně do Paříže, kde se stal generálním sekretářem Národní rady čs. s T.G. Masarykem v čele.

V této činnosti měl příležitost vzdělat se přímo v diplomatickém oboru. Proto také byl

po utvoření naší republiky uveden našim zahraničním ministrem, v které funkci zůstal po 17 let. Jeho snahou bylo, ustálit poměry ve střední Evropě a udržet mír. Jeho spoluprací hlavně utvořena „Malá dohoda", tak důležitá pro udržení celistvosti naší republiky, přes velmi nepříznivou zeměpisnou polohu našeho státu ve střední Evropě.

President dr. Beneš má všechny předpoklady, aby pokračoval v díle Masarykově.

Přejeme mu, aby ku zdaru republiky řídil kormidlo státní politiky a bděl nad naší budoucností, jako byl spolutvůrcem naší nedávné minulosti.

Počasí a úroda r. 1935.

Jak konec r. 1934, tak i počátek letošního roku byl velmi mírný. Teprve v druhé polovici ledna přituhlo, sem a tam se sněhem, studeným severákem a mírnými mrazíky až do konce února, kde - mimo několika výchřic - při mírném počasí několikráte pršelo.

První jarní bouře s blesky dostavila se 29. března o 14 h se sněhem a deštěm. Hned na to nastává však příznivé počasí a začíná setba. Protože bylo na podzim hodně oseto pšenicí a žitem, má jarní setba rychlý spád. - Další bouře byly 8. ledna o 17 30 h od severozápadu, s blesky a vydatným deštěm, 12. dubna o 17 h rovněž s deštěm, 25. dubna o 16 15 h od západu s lijákem, 28. dubna o 13 20 h s deštěm a téhož dne o 17 h s krupami jako hrách velkými.

Počasí bylo po celou jarní dobu jinak příznivé, s občasnými dešťíky. Na 1. května do rána objevil se ještě sněhový poprašek, 2. května do rána mráz - 2° C a sněhová chumelenice; v dalších dnech mrazíků ubývalo, až 7. května přihnala se opět o 17 30 h bouře s blesky a vytrvalým deštěm až do druhého dne trvajícím.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVICÍCH pol. okr. Písek.

Loňská sucha způsobila, že píce a stelivo vystačily jen do jara. Zelené píce zatím není, dobytek se krmí řeřichou, stele se hrabanka a klestí.

Ještě 20. května byl mírný mrazík, ale obilí neuškodil; utrpěly však jetele, ranné brambory, raná zelenina a ovocné stromy; ovoce bude málo, schází i hmyz na opylení květů. Ozimy jsou dobré, netrpí ani škůdci, ani nemocemi; úroda bude však zkrácena, nenapraví-li to ještě počasí. Zelené krmivo se začíná sekat.

24. května o 14h a 25. května o 13h přitáhly opět bouřky od západu, obě s výdatným lijákem, takže na nedostatek vláhy nebylo možno naříkat. Podle toho také jařiny i jetel a tráva slibovaly, že se pěkně vydaří. Ale pak se počasí ustálilo, teplota se rapidně zvyšovala a počátkem června byla již vedra 30° C ve stínu, což se od r. 1778 dle různých zápisů nepřihodilo. Byla proto senoseč chudá. Teprve 2. července přihnala se večer bouře a konečně mírný déšť osvěžil vzchlou přírodu. Slabé deště se pak opakovaly v půl července, ale nestačily již, aby nesklizené obilí posílilo. Vedra panovala stále a dosáhla ve stínu 22. září 35° C. Všude se jevil i citelný nedostatek vody. Jetelové otavy shořely, na lukách otavy nenaroste, proto se nebude kosit; bude také nedostatek krmné slámy. Úporná vedra a nedostatek dešťů v létě způsobily, že řepa je nuboká a zvlášť brambory jsou malé a je jich velmi málo pod zmrzlou a nesklizenou. Důsledek toho bude, že nebude možno vykrmit tolik vepřů domácích, stoupne proto jejich cena a bude zapotřebí slovo i zahraničního vepřového masa.

Výnosy se ukázalo, že sklizeň bude asi o třetinu vyšší, jako loňského roku, jen že zrno je slabší

Ozimy dávají lepší výnosy, než jařiny, jež suchem velmi utrpěly. To platí zvláště o ječmeni.

Výkup obilí se letos značně opozdil, jednak že nebyly známy jeho ceny, jednak že mlýny až do konce srpna nesměly nakupovat obilí k nové sklizni, aby se ulehčilo skladištím s loňskými zásobami. Námezdním mlýnům jest t.zv. selské mletí dovoleno. Bylo však nařízeno, že pěstitel si musí odebrat všechny vadné moučky a otruby, při čemž se nesmí jednotlivé druhy obilé znečišťovat. Pro námezdní mlýny bylo stanoveno mělnění ne výši 12% váhy zrna při 4% promělku. –

Výkupní ceny 1935

v porovnání na str. 103 a 104. –

Ovocné stromy u silnice.

Letos byly staleté topoly, osyky a jilmy, stojící podél silnice ke Vlastci a ke Zvíkovu Podhradí vykáceny a veřejnou dražbou rozprodány.

Na jejich místě nasázeny jabloně a višně, dodané zahradníkem Janem Třebínem ze Smetan. Hory (za získanou částku 310 Kč).

V roku 1935 v naší obci		
se narodilo 7 dětí	zemřelo 27 lidí	uzavřeny 2 církev. sňatky

1936.

12. ledna Film. — předváděn místní „Kampeličkou" poučný film „O spořivosti a družstevnictví," v hostinci Hrachově.

2. února (ples) — Pořádán „hasičský ples" v hostinci Hrachově při hudbě p. Chaloupky ze Žák. Podbradí. Byl četně navštíven a dobře se vydařil – i finančně. –

7. února přednáška — p. agronoma Oty z Písku „O umělých hnojivech" spojená s filmy, propagujícími tato hnojiva.

16. února — prodány veřejnou dražbou stavé topoly kol rýžezolecího rybníka. –

28. června biřmování. — Biřmování provedeno J. E. nejdp. světícím biskupem Dr. Ant. Eltschknerem z Prahy (za onemocnělého biskupa čes. budějovického.) –

J. E. p. biskupa přivítal před farou za účasti hojného obecenstva místní duchovní správce, vdp. P. Antonín Konvička, osobní děkan v Oslově. Po krátkém občerstvení pokračovalo slavné bohoslužby v kostele a provedeno biřmování v kostelní zahradě, za asistence duchovních z okolních farností. –

14. prosince — zemřel v nemocnici v Písku, z dlejší řídící učitel Jan Balcar a pochován 17. prosince na starém hřbitově („u sv. Václava") v Písku. Pohřbu se od nás zúčastnilo mnoho občanů a dětí.

Za obec naši a všechny korporace rozloučil se s mrtvým p. uč. Ant. Hrový, jenž byl pověřen správou školy.

Zemřelý byl výborný učitel, vzorný otec a milý spoluobčan; jeho zálibou byly včeličky, děti a knihy.

Zanechal vdovu se 3 nezaopatřenými dítkami, (přestěhovali se 25. 8. t. r. do Písku.)

Čest budiž památce zesnulého! –

Naše tržní zpravodajství.

Tržní zpráva o cenách potravin v tržnici a na trzích Velké Prahy,

v týdnu od 20. do 26. září 1936.

Maso v drobném prodeji: Hovězí s přívaž. přední Ia 14—16 Kč, IIa 11—13, zadní Ia 17—18, IIa 13—16 Kč, bez přívažku přední Ia 15—18, IIa 13—16, zadní Ia 18—22, IIa 15—17 Kč, svíčková s přívaž. 18—24 Kč, bez přívaž. 20—28 Kč, telecí s přív. přední Ia 11—14, IIa 9—12, zadní Ia 14—20, IIa 10—16 Kč, bez přívaž. přední Ia 14—20, IIa 13—18, zadní Ia 20—28, IIa 18—24, vepřové s přívaž. přední Ia 12—14, IIa 10—12, zadní Ia 14—16, IIa 10—14, bez přívaž. přední Ia 14—18, IIa 12—15, zadní Ia 16—22, IIa 13 až 18 Kč, skopové s přívaž. přední Ia 10—12, IIa 8—11, zadní Ia 12—15,, IIa 10—13, bez přívažku přední Ia 12—14, IIa 9—13, zadní Ia 14—17, IIa 10—15 Kč, hovězí játra 12—16, hovězí jazyk syrový 11—14, mozeček: hovězí 16—18, telecí 18 až 24, vepřový 18—24 Kč, uzené: přední syrové 14—18 Kč, zadní 16—20, přední vařené 20—24, zadní 24—28 Kč za kg, uzený jazyk hovězí 16—18 Kč za kg, dršťky 6—8 Kč, klobásy 14—16 Kč, tlačenka 13—22 Kč za kg, šunka: syrová 16—20, vařená 22—26, krájená 30—32, salám: šunkový 22—28, obyčej. pražský 16—20, polský 16—20, vuřty 15.—, uzenky 18.— Kč za 1 kg, vuřty 0.60 za kus, uzenky 0.70 za kus.

Zvěřina a drůbež: Jelení maso: přední 8 až 12 Kč, zadní 14—16, srnčí maso: plec 12—14 Kč, hrudí 8—10, kýta 18—20, zajíc (v kůži) 8—10 Kč za kg, zaječí předek 6—8, zaječí hřbet 20 až 30 Kč, koroptev 5—8 Kč, bažanti 14—20 Kč za kus, kachna domácí 20—38 Kč, husa domácí krmná 40—100 Kč za kus, husa domácí zabitá krmná 12—14, husa zab. sádelná 15—16, husa osekaná 18 Kč, husí sádlo syr. 12—20 Kč za kg, kuře 12—24 Kč za kus, kuře včetně poulard 20—22 Kč za kg, slepice 15—28 Kč za kus, holoubata 10—16 Kč za 2 kusy, husí drobečky 10 až 11 Kč, husí játra: na dušení 3—6 Kč za kus paštiková 35—45 Kč za kg.

Mléko, vejce a tuky: Mléko past. Kč 1.50, v láhvi (past.) 1.80, smetana 7.20 Kč za 1 litr,

0.20—0.50 za kus v malém, špenát 0.60—1 za kg ve vel., 1—1.50 v malém, zelí hláv. 14—25 Kč za kopu, 0.40—0.80 za hlávku, hláv. červené 30—50 Kč za kopu, 1—1.50 K hlávku, zelí naložené 1.30—1.50 za kg, zele do polévky 0.50 za svazek, kopr 0.20—0.3 svazek ve velkém, 0.40—0.50 v malém.

Houby: Hříbky čerstvé 12—15 Kč za k vel., 14—20 Kč v mal., ryzce 6—10 Kč za k velkém, 8—14 Kč v malém, zelenky a václ 1.50—2.50 za kg ve velkém, 4—5 Kč v malé

Ovoce čerstvé: Broskve 11—13 Kč z ve velkém, 14—18 Kč v malém, brusinky 2.8 3.20 Kč za kg ve velkém, 3.50—4.50 v ma hrušky 0.80—2.20 za kg ve velkém, 1—4 v malém, jablka zdejší 1—2.50 Kč za kg ve kém, 1—3 Kč v malém, ořechy lískové 1—3 za kg ve velkém, 3—5 Kč v malém, ořechy v ské (zdejší) 4—10 Kč za kg ve velkém, 6—12 v malém, švestky české 0.60—1.50 za kg ve kém, 1.20—2.50 v mal., víno v hroznech sic 1.60—3.80 za kg ve velkém, 2.50—6 Kč v lém, víno cizí 2—6.50 Kč za kg ve velk 4—9 Kč v malém, citrony 0.30—0.40 za ku velkém, 0.40—0.60 v malém, banány 6.80— za kg ve velkém, 7—8 Kč v malém, melou obyčejný 0.20—0.60 za kg ve velkém, 0.60—1 v malém, ananasový 1.40—2.50 za kg ve kém, 2—4 Kč v malém.

Průměrné ceny obilí a luštěnin. Podle 6. vyhlášky ministra financí ze dne 31. kv 1932, č. 79 Sb. z. a n., vyhlašují českoslov plodinové bursy průměrné ceny obilí a luš za dobu od 1. září 1936 do 20. září 1936, pl pro **říjen 1936**, a to: Pšenice Kč 160.—, 120.—, ječmen 110.—, oves 110.—, kuku 120.—, hrách 160.—, fazole 130.—, pe 120.—, vikev letní 130.—, rýže 210.—, bob ský 120.—.

Žatecký chmel. V uplynulém týdnu trval zn něně dále zájem o žatecké chmele. Hledány prima a dobré střední chmele, jejichž ceny se jovaly, vlastníci jejich byli také zdrženlivější. deji, kdežto střední chmele byly stále ještě k dostání. Cenový rámec se rozšířil a pohybuje **550 do 950 Kč za 50 kg.** Za podřadné strakaté

Obchody. 1. VII. Dnem 1. června převzal obchod smíšeným zbožím v domě č. 2 p. František Chavrát, z dejší rodák. Dřívější majitel tohoto obchodu, p. Karel Pták, odešel do Třebonic.

1. VII. Obchodník Jan Berger (pekař) na čís. 39 se odstěhoval 1. července do Prahy.

Branná st. (24. května) Na základě zákona o obraně státu a ochraně protileteckéh, zahájen výcvik v branné výchově a CPO. úvodní přednáškou okrsk. bran. ref. p. nadporučíka Lamače o význam shora uvedených úkolů dle Směrnic, dodaných okres. úřadem.

Z účastníků se z naší obce 98 občanů (včetně mládeže).

Hasičské slavnosti. 11. října pořádal Hasičský sbor v Oslově slavnost 50letého trvání sboru, odevzdání diplomů čestného členství p. Fraint. Filovi, Janu Křížovi, ant. Staréhu a Alojz. Vlkovi, svěcení obecní, zakoupené nové motorové stříkačky a předání její obecním zastupitelstvem hasičskému sboru.

11. října.

Příloha čís. 50.

Stříkačka zakoupena u fy. Mára v Táboře, za Kč 15.000, úhrada z obecního rozpočtu.

Při slavnostní valné hromadě podal propracovaný přehled o činnosti sboru za uplynulých 50 let jednatel jeho p. ř. uč. Levý.

Počasí pěkné, návštěva (i z okolí) četná.

Schůze lidu 18/X. 18. října pořádána okres. organ. ref. strany veřejná schůze lidu (v hostinci p. Kracha) s programem „O aktuálních otázkách hospodářských a družstevních, osevním plánu a zpeněžení obilí". Referovali tajemník Výkrář, ředitel Jiřočas. hosp. druž. Říha a Fraint. Lidl, okres. dův. Domoviny. — Návštěva četná. —

137 k

Kampelička.

Dnem 1. ledna začala zdejší „Kampelička" hřadovat v nově postavené hřadovně (dům čís. 72) na části p. stav. parc. č. , koupené od manželů Františka a Marie Rybákových, č. 11, za . . . Kč. Náklad na Kampeličku i s novou vnitřní zařízením . . . . . Kč.

Počasí r. 1936.

Letošní rok byl na rozdíl od předchozích let méně výstřední. Velmi teplý byl leden, velmi chladný říjen. Ze povětrnostních zpráv státní hvězdárny byly tepla i mrazy mírnější, než v jiných letech. Znamením byl tento rok chudý. V půl března ukázal se ještě často sníh s větrem, ale zmizel brzo a poslední sněhové poprašky 11. a 12. dubna končily naši sněhovou sezonu.

Od 25. prosince 1935 do 5. února tr. trvalo teplé období, teplota na tuto dobu nadprůměrná, v lednu a březnu časté, krátké mrazy, vystřídané dešťem a sněhem, na jaře časté bouřlivé přeháňky bez vážnějších škod. Léto bylo dosti nevlídné, četnými dešti, takže katastrofálně mokré období dřívějších let nedlouho skončilo. Podzim byl chladný a opět nevlídný. Koncem září několik teplých dnů vystřídalo brzo nulkavými rány a v říjnu ranními mrazíky. Zima byla celkem mírná, ve vánočním období bohatá na sníh. Konec roku normální.

Obilí bylo bohatší na slámu, jež však častými dešti polehla; z ozimů byla lepší pšenice, z jařin oves, celkově bylo však obilí v zrnu slabší.

V roku 1936 v naší obci		
se narodily 4 děti	, zemřely 1	uzavřeny církevní sňatky: 2.

1937.

Ples 3/I. Místní odbor Jed. obce hasičské pořádal 3. ledna „u Hrachů" společenský ples s hudbou p. Stázy z Milevska.

Podnik byl velmi četně navštíven.-

Hasič. ples. 17./I. Hasičský sbor pořádal 17. ledna „u Hrachů" při hudbě p. Chalupky ples ve prospěch sborové pokladny.

Návštěva velmi hojná.-

† pres. Rozsypal - 30./IV. 1937. Čestný člen naší obce, p. ant. Rozsypal, býv. president Podkarp. Rusi v.o., zemřel v Praze 30. dubna. Prášil svoji letní dovolenou těžce po 40 let na Červené u Stříbra; jemu vděčí obec i jednotlivci za velmi mnoho, co svým úsilím pro dobro obce, zvláště za války, a až do poslední doby pro existenci jednotlivců vykonal.

Byl pochován 8. května na hřbitově na Červené; jeho pohřbu se účastnilo i mnoho našich občanů.

Čest budiž jeho památce.

Příloha čís. 51.

T. G. Masaryk (zemřel 14. IX. 1937.) V Lánech, zemřel dnes první president naší republiky, prof. dr. T. G. Masaryk ve stáří 87 let 2 roky.

Není již toho, jenž z potlačeného lidu učinil svobodný, svědomitý národ.

Bude to teprve historie, která po časovém odstupu bude moci zažít, ohromné dílo obnovitele našeho státu. Cítíme jen velikost, zkáty, kterou jsme utrpěli odchodem Osvoboditele, největšího muže národa našeho, k němuž jsme vzhlíželi jako k svému učiteli, ba s touž láskou, oddaností, úctou a hlubokou vděčností, jako k svému rodnému otci. Cítíme opuštěnost, cítíme, že jsme osiřeli, že jsme ztratili toho, jenž nás

zavedl z rozbouřeného poválečného moře do klidného přístavu a stvořil z vyhladovělé, ničivé zemi kvetoucí stát.

Třebaže se všude setkáváme s plačem pamětními znaky, třebaže smuteční prapory pokryly celou naši zemi, jeho duch, žijící v jeho odkazu, bude v našem národě věčný.

Tatíčku Masaryku - spěte klidně, my stojíme na stráži po Vás!

O životě presidenta-Osvoboditele a o jeho pohřbu, jenž mu jako prvnímu občanovi veliteli vystrojila čs. armáda vyšlo množství publikací (i obrázkových.)

Naše občanstvo v den pohřbu, 21. září, zanechalo práce a naslouchalo s pohnutím a vzdělenou vážností okamžiku, pohřební obřady, u mikrofonů. Taktéž děti, shromážděné k témuž účelu učitel. sborem.

---

25. IX. 1937 vatra.

25. září, v předvečer tryzny, zažehnuta u Lísku v 7. hod. večerní hasičským sborem „vatra", při níž pietní vzpomínku p. ř. uč. Levého a národní hymnami uctilo hasičstvo památku Velkého Zemřelého.

---

26. IX. 1937 tryzna.

K uctění památky Presidenta-Osvoboditele pořádán místním osvětovým odborem a obecní školou dne 26. září o 10 hod dop. v sále „u Kracha" smuteční tryzna.

O významu této slavnosti a o životě našeho zemřelého presidenta promluvili p. ř. uč. Levý a uč. Jílek, školní děti přednesli učit. sborem nacvičené písně a deklamace o zásluhách zemřelého Velikána a o vděčnosti a lásce národa k němu.

Účast občanstva z místa i přiškolených obcí byla četná. -

V roku 1937 se v naší obci

narodilo 7 dětí	zemřelo 10 osob	uzavřeny 3 sňatky.

Počasí a úroda 1937.

Počátek roku zvěčinal kulyjní mrazy (až -27°) s prudkými vánicemi; koncem ledna přišla obleva s denními sněhy a nočními mrazy. V únoru se teplota stupňuje, až přechází do deštivého jara, v němž se střídají bouřlivé přeháňky i s krupami, jež však u nás škod nenadělaly. První zakrnění 5. dubna o 15h (13h) odpol. Poslední mráz 20. dubna zničil již rozvité květy stromů a keřů. Léto bylo z počátku pro vzrůst obilnin i okopanin příznivé, později nastalé vedra (až 45° C na slunci - 32° C ve stínu) měla neblahý vliv na vzrůst obilnin, na louky i ovocné stromy. Podzim dosti chladný, pošmourný a většinou deštivý; první náběh na mráz 19. října a 11. listopadu první přísný mráz, odtud dny jasné, v noci mrazů přibývá, které trvají s častým sněžením až do nového roku.

Žita špatně vzešla pro studený podzim 1936, kdo přimrojil, měl žito na zimu dobré, klásky však bylo tento rok u všech druhů obilí málo a ještě polehlá a prorostlá plevelem; stejně bylo u pšenice. Jarní osivo se vydařilo pro příznivé jarní podmínky, výnosy dobré, ve špatné rovněž slabší. Sena bylo letos dost, otavy málo. Brambor je letos dost, jsou velké a zdravé, ale pro nízkou cenu jejich je hospodáři raději skrmují, krmné řepy je dostatek, zelí málo (bylo zničeno housenkami běláska), ovoce je průměrně, jablka většinou červivá; moc hub, zvláště hříbků nadnormální.

V tomto roce se nevídaným měrou rozšířily myši a hraboši; hromadné travení a podzimní deště zarazily jejich množení. S travením myší

přišla však také pohroma na kočky a vrány. K tomu ku všemu bylo pískavými nájemci honitby v Oslově otráveno mnoho psů, zatoulavších se do pole, tak že se jeví citelný nedostatek o tyto domácí pomocníky. —

1938.

Biog. sf. 16. I. 1938.

„Postavské hospodář. družstvo v Písku" promítalo v hostinci v Mlýšku propagační filmu o racionelním pěstění hospodář. plodin a umělých hnojivech.

Has. ples 29. I. 1938

při hudbě p. Chalupky se vydařil co do návštěvy i finančního úspěchu (u p. Hracka.)

Polární záře.

Příloha čís. 38.

Příštěrý večer, 25. ledna t. r. byla viditelna na celém území republiky polární záře a to v takové intensitě, že překonala všechny podobné úkazy u nás za posledních 12 let pozorované Štefaníkovou hvězdárnou v Praze.

Po 20. hod. rozestřela se po obloze od východu k západu rudá záplava jako velká clona. Prostupovaly ji zelenomodré pohybující se pruhy. Po 21. hod. zčižily mraky toto pozorování, po 22. hod. se záře zkrátila.

V první chvíli se lidé domnívali, že někde hoří a bylo svoláváno hasičstvo k pohotovosti. Zástupy občanů z celého okolí pozorovaly až do konce tento nádherný újev.

Postřa. 6. III. 1938

K uctění památky 88. výročí narození zesnulého prezidenta T. G. Masaryka, zahájeného hasič. sborem u „Kasíka" v Postřa. s pietním proslovem p. učitele Ledéka, deklamacemi a nár. hymnami. —

Připojení Rakouska k Německu
12. III. 1938.

V noci z 11. na 12. března 1938 o 5^30 hod. ranní vtrhlo říšskoněmecké vojsko poblíž Pasova přes hranici do Rakouska a zabralo ho bez odporu a bez ztráty jediného muže. Světový tisk sice ostře odsuzuje tuto politiku násilí národně-socialistické vlády německé, ale zdá se, že státy sousedící s Rakouskem a Německem nečinně přejdou přes tento odvážný čin, protože německý vůdce Adolf Hitler měl v Rakousku pro tuto akci půdu již připravenu.

Příloha čís. 52.

Československá republika nemobilisovala. Německá vojska se zdržovala 15 km od našich hranic. Německo prohlašuje, že se cítí vázáno locarnskou smlouvou a října 1925 uzavřenou s Československem.

Sudety
22. III. 1938

odvolal Svaz německého zemědělstva svého zástupce z naší vlády a přičlenil se k „Sudetoněmecké straně".

24. III. 1938

učinila totiž „Německá křesťanskosociální strana.

28. III. 1938

prohlašuje předseda vlády, dr. Milan Hodža, nadcházející mimořádných opatření republiky. Vláda objasnila ve dvou veřejných projevech své stanovisko k situaci. Toto prohlášení vlády byla přijata národem s nadšenou jednomyslností a v cizině vzbudila živé sympatie k naší republice.

23.III.1938 konáno v obcích cvičení v civilní protiletecké obraně. Večer bylo vše zatemněno od 18.-23 hod. okna úplně zastřena, na autech modrá světla, kapesní svítilny zastřeny modrým papírem, veřejná světla vypnuta, tak že obec byla ponořena v úplnou tmu.

10.IV. provedeno v Rakousku hlasování - pro připojení k Německu hlasovala 99.75% obyvatel Rakouska.

22.IV. rozhodnuto ve vládě, konat volby do obcí 22. května, 29. května a 12. června 1938.

24.IV. vyhlašuje vůdce sudetoněmecké strany, Konrád Henlein, na sjezdu této strany 8 požadavků sudetoněmecké strany.

Příloha čís. 53.

8.V. podáno 21 kandidátních listin do obecních voleb. —

21.V. povolání některých záložníci k mimořádnému vojenskému cvičení.

23.V. zahájeny rozhovory Konráda Henleina s předsedou vlády dr. Milanem Hodžou.

26.V. přijeli z Londýna do Prahy Jan Masaryk a z Paříže dr. Štefan Osuský, zahraniční ministři, kteří přinesli od britské a francouzské vlády vyjádření úplné solidarity s námi.

30.V. vykazuje sudetoněmecká strana 1,300.000 členů.

Povolání záložníků různých ročníků vzbudilo v obci dojem, že je povoláno více ročníků, zálohy a že bude, co nejdříve válka, zvláště když na nádraží ve Vlašimi bylo viděti projíždět vojenské vlaky. Obyvatelstvo nakupovalo značné zásoby potravin. Tato nákupní horečka byla ve městech ještě větší.

137 r

5. a 6. VII. konán v Bratislavě sjezd ludové strany, který vyzval pro autonomii Slovenska.

9. VII. předložili zástupci sudetoněmecké strany předsedovi vlády dr Hodžovi memorandum o požadavcích strany.

23. VII. první schůzka čs. ministrů se zástupci sudetoněmecké strany.

29. VII. přijal předseda vlády zástupce menšiny maďarské, polské a německé sociální demokracie.

2 VIII. se sešla „parlamentní šestka" ke jednání v Němci.

11. VIII. skončili odborní experti přípravy návrhu o řešení otázky národnostní samosprávy.

12. VIII. prohlásil francouzský předseda vlády Daladier, že „jejich spojenecké závazky vůči Československu jsou pro Francouze nesporné a posvátné." Současně však prohlašuje, že si Francie touží přeje, aby nemusila válečně zakročit.

19. VIII. Angličtí Královští manželé přijíždějí do Francie. Hitlerův důvěrník přijat lordem Halifaxem.

25 VIII. Konrád Henlein prohlašuje, že pro sudetoněmecké řešení je přijatelná jen úplná autonomie sudetoněmeckých zemí, že zahraniční Němci jsou nedílnou součástí německého národa a přináší Hitlerovi svou lásku a věrnost.

Slet. Všesokolského X. jubilejního sletu se účastnilo i mnoho občanů z okolí. Manifestováno na něm v odhodlání, bránit republiku po boku spojenců proti každému nepříteli. —

Ovoce. Ovocné stromy letos zklamaly; nejvíce škody způsobily mrazy v době květu. Mimo to je letos tolik chorob a škůdců ovocných stromů, že je nejvyšší čas, aby po několikaletém nedostatku ovoce, byla započato s cílevědomým potíráním potírání jejich. Chemických přípravků k hubení je dost a za přístupnou cenu - jen jednoho je zapotřebí - aby hubili všichni majitelé stromů (a obec) na svých stromořadích.

Opevnění. Kolem Ptaxy se budují betonové pevnůstky zadních sledů (3. obranná linie.)

PO. Nařízení vydaná vládou o civilní protileletecké obraně vyvěšena na obecní tabuli.

Doprava. V letních měsících je zdejší naší obcí autobusy Jihočeské akciové společnosti (JAS) na Zvíkov a zpět. V naší obci zastavují.

Sudety. 3. VIII. přijíždí britský státník lord Runciman do Prahy. Zástupci sudetoněmecké a německé sociální demokracie u předsedy vlády.

4. VIII. Zástupci sudetoněmecké strany u lorda Runcimana. Národnostní statut dokončen. Maďaři odevzdali memorandum lordu Runcimanovi. Jehož dne zahájena tisková kampaň proti ČSR. pro přelet tří čsl. letadel nad Kladskem.

10. VIII. odevzdává Sudetoněmecká strana lordu Runcimanovi stížnostní memorandum „o incidentech, které se množí".

12. VIII. zástupci Maďarů a němečtí sociální demokraté odevzdali lordu Runcimanovi memoranda s požadavky.

17. VIII. při poradě s vládou odmítá

svůj protest proti tomuto rozhodnutí, učiněnému jednostranně, bez naší účasti.

Téhož dne zaslala polská vláda československé vládě notu, v níž žádá ultimativně odstoupení části těšínského území.

Ve všech obcích je vzrušení, mnohých zdělavých i penosilů (mezi nimi i pisatel této kroniky) povoláno do zbraně.

Na celém území státu zakázány schůze a veřejná shromáždění.

Úřady kontrolují nakupují pro případ války. Jinak se však v nejtěžších chvílích projevuje odhodlání k možnému boji.

Národ ve zbrani.

V těchto těžkých dnech je pozornost občanstva obrácena hlavně k mezinárodním událostem, hlavně u radiopřijímačů, kde sledují celní pozoři událostí, již mají rozhodnout o válce nebo míru. Rovněž jsou zpráchtivě noviny očekávány a bedlivě čteny.

Zatemňování visí trvá stále jako ochrana proti možným leteckým útokům. Při jízdě v zatemněném prostoru se celní skla zvenčí obtáhly bílé pásy natřené na stranách kolem svítilen.

V obchodech se pociťuje nedostatek některých druhů zboží, již mnozí skupili do zásoby. Obchodníci nemohou náhradní zboží plynule obstarávat, protože vlaky jsou vyhrazeny vojsku a auta mobilisována. Později byla železniční doprava částečně uvolněna, ale vlaky jezdily nepravidelně.

Polní práce vykonávaly ženy, výměnkáři a děti, protože mnoho mladých mužů je ve vojenské službě a také mnoho koní bylo mobilisováno.

Zprávy. 1. října 1938 zahájeno německým vojskem obsazování odstoupeného území.

Příloha čís. 68 69, 70, 71 Čs. vláda přijala požadavky polské noty ze 30. září t.r. a 2. října započalo polské obsazování Těšínska.

4. X. vláda gen. Syrového podala demisi.

Příloha čís. 72 President dr. Beneš jmenoval novou vládu opět s gen. Syrovým v čele; zahraničním ministrem dr. Chvalkovský.

5. X. Příloha čís. 73 6. X. President dr. Edvard Beneš abdikoval. dohoda slovenských stran v Žilině. Dr. Tiso jmenován ministrem pro správu Slovenska.

Postupná demobilisace čs. branné moci.

9. X. zahájeno s ohledem na územní ústupcích.

Příloha čís. 74 74a 10. X. skončila okupace pohraničí historických zemí německým vojskem; rovněž polská okupace skončena.

11. X. jmenována vláda Podkarpatské Rusi.

14. X. dr. Chvalkovský přijat Hitlerem.

22. X. dr. Edvard Beneš opustil území republiky.

S nezměrnou bolestí byl přijat národem mnichovský diktát na okleštění naší vlasti. Ale národ, který byl odhodlán bojovat za celistvost své země, bude žít a vydrží. Každý napne své síly k přebudování státu za obtížných poměrů a utvoření druhé republiky, jež všechny své občany noživí.

28. říjen nebyl listo, a rozhodnutí vlády slaven jako svátek. Ve škole se nečilo, doma se pracovalo.

2. XI. padl rozhodčí výrok německo-italský ve Vídni o hranicích Československa s Maďarskem.

5. XI. Maďarsko zahájilo obsazování přičleněných území naší republiky.

8. XI. vzniklá slovenská strana „Národní jednoty" splynutím slovenských stran.

18. XI. uveřejněno provolání o vzniku české strany „Národní jednoty". Druhou českou stranou bude „Národní strana práce."

19. XI schválila poslanecká sněmovna ústavní zákony o autonomii Slovenska a Podkarpatské Rusi.

21. XI. schválila berlínská mezinárodní komise konečné hranice Československa s Německem.

28. XI. zvolen dr. Emil Hácha prezidentem republiky. Hned na to odstoupila vláda gen. Syrového.

Příloha čís. 75. Zatmění měsíce pozorováno v noci ze 7. na 8. listopadu, zatměného zemí. Obloha byla jasná, ale viditelnost byla pro mlhu velmi špatná. Úplné zatmění ve 22·45 hod., konec několik minut po půlnoci.

Vláda nová s Rudolfem Beranem, dosavadním předsedou Republikánské strany ustavena 1. prosince.

Příloha čís. 74 b

Předsedou vlády slovenské země jmenován msgre. dr. Josef Tiso a předsedou vlády Podkarpatské Rusi msgre. dr. A. Vološin.

Příloha čís. 74 c

3. XII. V prohlasovém projevu pravil ministerský předseda Beran mimo jiné: „Volám vás všechny k spolupráci, abychom rychle přebudovali svůj vnitřní politický, hospodářský a sociální řád."

Vláda vydala prohlášení o národní obrodě a nové výstavbě republiky.

137/y

Zdravotnictví.

Státním obvodním lékařem je dr. František Štěpánik, zubní lékařkou dr. Zdeňka Štěpánková-Petříková.

O děti do 6 let pečuje bezplatně Poradna pro matky a děti v Hor. Záhoří, která je otevřena vždy jednou za 14 dní; poradnu vedou mimo lékaře učitelky Terezie Hanbešová a Agata Skaláková.

Školní i mimoškolní mládež je pravidelně očkována proti neštovicím. Očkování je povinné, proti záškrtu dobrovolné. Zlomeniny léčí z celého kraje pí. Marie Cardová v Prahonicích, jež léčí pomocí mastí a cvičení i různé nedbalky.

Ceny obilí 1938.

Z letošní sklizně je základní výkupní cena pšenice 164 Kč při hektolitrové váze 79 kg, žita 139 Kč při hektolitrové váze 69 Kčs, ovsa 115 Kč při hektolitrové váze 48 kg, prodejní cena pšenice 183 Kč při téže váze od 1. července 1938 do 30. června 1939, prodejní cena žita 140 Kč v téže váze a době, prodejní cena ovsa je v téže době o 8 Kč vyšší než výkupní cena ovsa zvýšená o měsíční přirážky v době sklizně.

Příloha čís. 76

Ječmene na 68 kg hektolitrové váhy 130 Kč, kukuřice, krmný 109 Kčs, při váze nejméně 59 kg. Prodejní cena sladového o 9 Kč, ostatního o 8 Kč vyšší než výkupní cena.

Okresový hasičský sjezd.

Příloha čís. 77

10. VII. 38

Pořádán za příznivého počasí v prostorách na padlé a zemřelé, prospěch vzdělavatele k civilní protileteckké obraně, různými soutěžemi a tančky. Na zakončení taneční zábava.

Návštěva na cvičišti v Nejlově zahradě i večer značná.-

Pamětní deska přes. Rozsypalov

Příloha čís. 78.

odhalena 31. července 1938 na domku u Staňků na Červené, kde zemřelý po 38 let trávil svou dovolenou. Deska byla po zhodnocení životní práce a zásluh jmenovaného předsedata starostou Js. Chorvátem do schrany obce.-

Paušál daně z obratu.

Příloha čís. 79.

Místo daně z obratu u drobných zemědělců za r. 1938 stanoven paušál, kteří v r. 1938 hospodařili nejvýše na 50 ha a neprodají do 15. dubna 1939 řádné daňové přiznání.

Základem pro tento paušál je průměrný katastrální obecní výtěžek na 1 ha.

Při nezaviněných škodách v hospodářství může berní správa paušál snížit.-

Počasí v r. 1938.

Počátkem roku až do půl února abnormálně nepříznivé počasí, mrazivý vítr, pak střídavě mrazy se sněhy. Oteplení počátkem března, koncem měsíce až 20° C a bouřky, takže vegetace stromů a obilí rychle pokračovala. Ale tuhé mrazy ještě 24. a 25. dubna zničily květy, poškodily ozimy, půda zamrzla na 6 cm do hloubky, v noci -4° C. V polích nalezeno mnoho potrhaných „březňáčků". Koncem měsíce se oteplilo, ale bez deště; do půl května se nic nedaří, až koncem měsíce několik dešťů. V červnu časté bouře, střídavě chladno a teplo do konce měsíce. Následují deště do konce července střídavě s horky až 30° C ve stínu, později v půl srpna až 35° C ve stínu, takže všechno obilí téměř najednou dozrálo a bylo ho dost. Sklizeň je vůbec o 10% větší než jindy, takže na mezinárodním trhu třeba očekávat značné poklesy cen. V druhé polovici srpna deště, otavy kol. 28. 8. - V září počasí deštivé, obilí na polích černá. Po 15. září krásné podzimní počasí, polní práce vždy skončeny, až mobilisací v září hodně pracovních sil v obci nebylo. Příznivé počasí trvá i celý říjen až do listopadu, kdy někdy po poledni až 18° C, však stálé sucho. První mráz 4. XI., pak pěkné počasí do půl prosince, kdy bylo ráno -14° C a některý den až — 18° C mrazy. Pak nepřetržitě sněžení, ke konci roku mrazy až - 21° C, ale 3. prosince stoupla opět teplota až na - 2° C. —

Historie nemovitostí.

139 Kostel sv. Linharta

stav. parc. 13 knih. vlož. 1.

Dům čís. 1. „Ve dvoře."

Býv. Dvůr Schwarzenbergů:

V zemských deskách r.r. 1630 případů velkostatku Zvíkovského

23. VII. 1881	dle protokolu sepsaného dle zákona ze dne 5. XII. 1874 č. 92, vkládá se právo vlastnické		
		řím. kat. kostelu sv. Linharta v Oslově	
23. V. 1932	rozhodnutí Stát. pozemkového úřadu čj. 50.110/31-II/1-281/A a	František Charvát	1/2
		Ludmila Charvátová	1/2
16. 4. 1919	č. 215 Sbír. zák. a nař.		
8. 4. 1919	„ 329 „ „ „ „		
1935	opraven	(Str. 137 a)	

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
Pol. okr. Písek

Říkalo se „U Slabých".

Hospoda čís. 2.

5. X. 1871	smlouva svat.	Josef Hynouš 1/2 Barbora Hynoušová 1/2
12. VIII. 1880	odevzd. list	Barbora Hynoušová 1/2
9. IX. 1880	spis notář.	František Slabý 1/2
10. V. 1889	ev. listina	Tomáš Mašek 1/2 Barbora Mašková 1/2
21. II. 1906	odevzd. list.	Jan Mašek 1/2 (syn)

Říkalo se „U Menšíků".

Usedlost čís. 3.

31. XII. 1845	děd. přípis	Josef Hrubec
3. XI. 1857	svat. smlouva	Marie Hrubcová 1/2
25. VIII. 1881	odevzd. list.	Marie Hrubcová 1/2
11. I. 1886	smlouva a oddací list	Jan Humpál 1/2 Josefka Humpálová 1/2

1937 postaveny nová stáj a vepřín

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plasy

141

Říkalo se „U Zemků“.

Usedlost čís. 4.

Chalupa č. 5

(Kons. Kazimour)

9. X. 1879	svat. pozem.	Josef Kazimour ½ Marie Kazimourová ½
26. III. 1913	sml. postupní	Ladislav Kazimour ½
13. II. 1919 27. II. 1919	spis notář. a oddací list	Božena Kazimourová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Mšek.

Usedlost čís. 6.

7. VII. 1871	svat. smlouva	Čeněk Hejl 1/2 Anna Hejlová 1/2
4. T. 1910	spis notář. a	Karel Hejl 1/2
26. T. 1910	odstací list	Marie Hejlová 1/2

Usedlost čís. 7.

11. VIII. 1853	svat. smlouva	Jan Kříž 1/2 Rozálie Křížová 1/2
17. X. 1877	odevzd. list.	Rozálie Křížová 1/2
9. X. 1886	odevzd. list.	Jan Kříž
15. VIII. 1928 a 4. VII. 1928	odevzd. list. sml. postupní	Jan Kříž ml. 1/2 Marie Křížová 1/2

1936 přistavena stodola

ÚŘEDNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ, pol. okr. Plzeň

(se zahradou čís. kat. 71/1 a 71/2).

Usedlost čís. 8.

11. VIII. 1853	sml. svat.	Jan Kříž 1/2 Rozálie Křížová 1/2
17. X. 1877	odevzd. list.	Rozálie Křížová 1/2
9. X. 1886	odevzd. list.	Jan Kříž
15. VII. 1928 a 4. VIII. 1928	odevzd. list. sml. postupní	Jan Kříž ml. 1/2 Marie Křížová 1/2

Fara čís. 9.

28. VI. 1881	dle protokolu čís. 6, sepsaného za příčinou založení nové pozemkové knihy pro kataster obce Oslov dle zákona z 5. XII. 1874, č. 92, vkládá se vlastnické právo fary v Oslově.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek.

Říkalo se „U Fíla“.

Škola čís. 10.

Usedlost čís. 11.

13. března 1935.
Viděl: Jan Balouny
ř. uč.

18. T. 1818	odevzd. listina právomocnosti ve Valíce	Josef Bláha	2. XI. 1877	spis notář.	František Říha ½ anna Říhová ½
			7. VII. 1910	spis notář.	František Král ½ anna Králová ½
14. II. 1843	protokol		29. T. 1917	odevzd. list.	František Král ½
13. VIII. 1850	výnos čís. 11.518		1. VI. 1920	spis notář.	
17. IV. 1860	výnos čís. 503		12. VI. 1920	odevzd. list.	anna Králová ½
	vládní po právo vlastnické	školce Oblooské			

č. 17

OKRESNÍ ÚŘAD V OBLOVĚ
pol. okr. Písek

145

„U Vlčků."

Usedlost čís. 12.

28. VII. 1865	odevzd. list	František Dvořák
24./XII. 1865	postup. pml.	Marie Dvořáková 1/2
31. XII. 1902	odevzd. list	František Dvořák 1/2 Františka Dvořáková 1/2

„U Soukupů."

Usedlost čís. 13.

1862		Hrad desky
5. V. 1867	trková pml.	František Soukup 1/2 Kateřina Soukupová 1/2
22. IX. 1884	odevzd. list.	František Soukup 1/2
19. I. 1887	spis notář.	Jan Fousek 1/2 Barbora Fouskové 1/2
31. XII.	odevzd. list	Jan Fousek 1/2

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

Říkalo se „U Říhů", pak „U Pinců".

2 sedlost čís. 14.

10. X. 1865	svat. pml.	Josef Pinc 1/2 Marie Pincová 1/2
28. X. 1896	spis notář.	Antonín Pinc 1/2 Anna Pincová 1/2
3. X. 1926	spis notář.	Edvard Šedivý 1/2 Marie Šedivá 1/2

Říkávalo se „U Chlumáků".

2 sedlost čís. 15.

31. X. 1871	postup. pml.	Josef Hynouš 1/2 Marie Hynoušová 1/2
19. XII. 1875	odevzd. list.	Marie Hubáčková ovdov. Hynoušová 1/2
20. I. 1877	smlouva postup.	Josef Hubáček 1/2
1. X. 1909	odevzd. list.	Václav Hubáček 1/2
5. I. 1910	spis notář.	Marie Hubáčková roz. Suhrnová 1/2

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
Pol. okr. Plzeň

„U Charvátů".

Usedlost čís. 16.

8. VII. 1866	svat. smlouva	Josef Starý ½ Anna Stará ½
31. VIII. 1895	odevzd. list	Antonín Starý ½
8. X. 1902	" "	Antonín Starý ½
23. VI. 1906	spis notář.	Marie Stará ½

Usedlost čís. 17

29. II. 1852	svat. smlouva	Josef Charvát ½ Anna Charvátová ½
10. XII. 1892	smlouva post.	Matěj Charvát ½ Anna Charvátová ½
12. IX. 1921	spis notář.	František Charvát ½ Ludmila Charvátová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
Pol. okr. Plzeň

Usedlost čís. 18.

15. III. 1870	smlouva svat.	Josef Průša 1/2 Anna Průšová 1/2
23. II. 1888	sml. kšová	Matěj Charvát 1/2 Anna Charvátová 1/2
23. XI. 1891	odevzd. listina	Matěj Charvát 1/2
6. VI. 1911	spis notář.	František Charvát 1/2 Marie Charvátová 1/2

Usedlost čís. 19.

6. III. 1843	smlouva svat.	Anna Průšová 1/2
27. VI. 1851	odevzd. list.	Anna Průšová 1/2
31. X. 1852	smlouva svat.	František Klařík 1/2
11. XI. 1885	výměr okres. soudu v Písku (vyobrazila půlku Františka Klaříka)	Anna Klaříková 1/2
17. XI. 1885	smlouva svat.	Josef Průša 1/4 Anna Průšová 1/4
4. II. 1886	odevzd. list.	Josef Průša 1/4 Anna Průšová 1/4
12. II. 1896	spis notář.	Anna Průšová 1/2
4. VI. 1908	" "	František Průša 1/2 Anastazie Průšová 1/2
21. II. 1911	odevzd. list.	František Průša 1/2
26. IV. 1911	spis notář.	Barbora Průšová 1/2

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
p. Písek okr. Písek.

„U Pazderníků".

Usedlost čís. 20.

8. III. 1856	odevzd. list	Matěj Průša
17. XII. 1920	" "	Josef Průša
15. III. 1927	spis notář.	Marie Průšová 1/2

„Na Zběrově".

Dům čís. 21.

18/VI. 1819	smlouva postup.	František Poledne
15. IX. 1856	" svatb.	Matěj Poledne 1/2 Marie Polednová 1/2
13. I. 1890	odevzd. list.	František Poledne
8. V. 1892	spis notář.	Barbora Polednová 1/2
2. V. 1916	odevzd. list	Barbora Polednová 1/2

OBĚCNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek

„U Vojtíšků".

Chalupa čís. 22.

„V pastoušce."

Stavení čís. 23.

13. V. 1846	svateb. pmlv.	Josef Kára 1/2	
17. VIII. 1858	odevzd. list.	Josef Kára 1/2	
1. VIII. 1900	" "	František Kára	
21. VI. 1902	spis notář.	Anna Kárová 1/2	
6. V. 1910		František Kára 1/2	

28. VI. 1881 dle protokolu čís. 20 při zakládání nové pozemkové knihy pro kataster Oslovský přípočtno právo vlastnické obci Oslov.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ okr. Plzeň

„U Pekoču"

Dům čís. 24.

10.VIII. 1861	smlowa svat.	Josef Soukup ½ Barbora Soukupová ½
27.X. 1863	odevzd. list	Barbora Soukupová ½
22.V. 1865	svat. smlowa	Jan Charvát ½
15.III. 1886	smlowa kch.	Josef Hubáček ½ Marie Hubáčková ½
1.X. 1909	odevzd. list.	Václav Hubáček ½
5.I. 1910	spis notář.	Marie Hubáčková ½

Chalupa čís. 25.

7.XII. 1880	smlowa kch.	Matěj Vlk
3.II. 1885	spis notář.	Barbora Vlková ½
25.II. 1919	spis notář.	Matěj Vlk ½ Alžběta Vlková ½
24.I. 1925	odevzd. list	Matěj Vlk ½
28.VII. 1924	spis notář.	Barbora Vlková ½

OKRESNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

„U chalupáků"

Dům čís. 26.

Rejnov 152

27

20. II. 1851	smlouva prat.	František Říha	½
		Marie Říhová	½
14. III. 1876	odevzd. list	Marie Říhová	½
26. XI. 1887	smlouva prat.	František Říha	½
		Marie Říhová	½
24. VII. 1923	odevzd. list	Prokop Říha	½
19. V. 1927	odevzd. list	Prokop Říha	½
20. III. 1928	spis notář.	Smežka Říhová	½

OKRESNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pro okr. Plzeň

153

„Židovna."

Chalupa čís. 28.

8. VI. 1865	kup. smlouva	Josef Kohn
23. V. 1868	odevzd. list.	obec Oslov

„U Matoušů."

Usedlost čís. 29.

30. I. 1850	postup. sml.	Jan Rybák ½
30. I. 1850	svat. smlouva	Anna Rybáková ½
16. IV. 1890	spis notář.	Matěj Rybák ½
		Josefa Rybáková ½ roz. Kadlíčková

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek

Chalupa čís. 30.

31. VIII. 1868	smlowa kh.	Jan Kníčka ½ Josefa Kníčková ½
17. IX. 1902	spis notář.	Karel Kníčka ½ Marie Kníčková ½

Chalupa čís. 31.

14. V. 1858	odevzd. list.	Tomáš Vlk ½ Kateřina Vlková ½
31. I. 1896	odevzd. list	Tomáš Vlk
1. VI. 1896	spis notář.	Josefa Vlková ½
10. IV. 1929	spis notář.	Cyril Vališek ½ Ludmila Valíšková ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

„U kováře".

Chalupa čís. 32.

31. VII. 1854	svat. pmlowa	Josef Hynouš ½ Rozálie Hynoušová ½
20. XII. 1895	postup. pmlowa	Karel Hynouš ½ Barbora Hynoušová ½
31. I. 1929	trh. pmlowa	Augustin Hanus ½ Marie Hanus ½
4. III. 1931	trh. pmlowa	Josef Procházka ½ Josefka Procházková ½
1935	postavena stodola	

„U Chyšáků".

Usedlost čís. 33

13. I. 1875	spis notář.	Jan Maruna ½ Josefka Marunova ½
10. III. 1902	trh. pmlowa	Josef Jedlička ½ Anastazie Jedličková ½
27. VIII. 1910	trh. pmlowa	Emil Gottfried ½ Antonie Gottfriedová ½
23. VI. 1921	odevzd. list.	Emil Gottfried ½
7. IX. 1921	spis notář.	Růžena Gottfriedová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek

Říkalo se „U Šimanů," později „U kovářů."

Chalupa čís. 34.

10. III. 1869	trh. pmlouva	František Nezbeda
26. XII. 1880	odevzd. list	Petr Nezbeda ½
		Marie Nezbedová ½
26. IV. 1891	kup. pmlouva	Matěj Strejc ½
		Anna Strejcová ½
14. I. 1900	odevzd. list	Matěj Strejc ½
20. XII. 1905	" "	Josef Strejc ½
11. I. 1911	spis notář.	Marie Strejcová ½
3. VI. 1919	odevzd. list	Marie Strejcová ½ (nyní Kelišková)

„U Hanusů" 156

Chalupa čís. 35.

3. X. 1877	spis notář.	Tomáš Jirsů ½
		Rozálie Jirsůová ½
11. I. 1905	spis notář.	František Jirsů ½
		Rozálie Jirsůová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek

157

chalupa čís. 36.

30.IV. 1836	smlouva frh.	Jan Dušek
23.III. 1869	odevzd. list	Anna Dušková ½
7.XII. 1876	" "	Josef Dušek ½
17.IV. 1884	smlouva frh.	Václav Drdek
9.VIII. 1892	spis notář.	Marie Drdková ½
27.I. 1930	" "	Stanislav Jáchym ½ Marie Jáchymová ½

Říkalo se: „U Bláhů".

2 sedlost čís. 37.

6.IX. 1876	smlouva svat.	Matěj Charvát ½ Anna Charvátová ½
23.XI. 1891	odevzd. list.	Matěj Charvát ½

Tato vložka o pozem. knize 22./VI. 1911 uzavřena.

9.II. 1886	frh. smlouva	Jan Charvát ½ Barbora Charvátová ½
27.XII. 1916	odevzd. list.	Jan Polívka ½ Marie Polívková ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

Říkalo se „U Petrů", pak „U Kolářů".

Chalupa čís. 38.

23. III. 1850 smlouva post. Petr Novák ½
Josefa Nováková ½

1. II. 1882 spis notář. Jan Novák ½
Marie Novák ½

18. XI. 1885 spis notář. Josef Novák ½
Zdeňka Nováková ½

21. I. 1932 sml. postupní Václav Novák ½
Marie Nováková ½

Říkalo se „U Špiců". pak „U Švarců".

Dům čís. 39.

Werner

22. X. 1865 dle smlouvy tkb. Samson Spitz ½
Kateřina Spitzová ½

3. II. 1877 odlevz. d. list Otilie Spitzová, provd. Schwarzová

12. IX. 1929 sml. postup. Marta Štěrbová

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

Říkalo se „U Štecháků".

Dům čís. 40.

24. XII. 1862	svat. smlouva	František Průša ½ Josefa Průšová ½
27. VIII. 1891	smlouva kupní	František Hašek ½ Marie Hašková ½
3. II. 1911	odevzd. list	František Hašek ½
17. VII. 1912	postup. sml.	Marie Hašková ½
28. XII. 1923	odevzd. list.	Marie Ptáková ½
21. XII. 1923	spis notář.	Karel Pták ½

Říkalo se „U Křižíků".

Usedlost čís. 41.

10. IX. 1879	smlouva fch.	Čeněk Hejl ½ Anna Hejlová ½
3. V. 1898	smlouva postup.	František Fila ½ Josefa Filová ½
12. I. 1932	dekret a sml. postupní	Josef Fila ½ Marie Filová ½
1935	vyhořela	shodila a znova postavena

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

Chalupa čís. 42.

11. IV. 1880	smlouva trh.	Petr Štědronský
30. VIII. 1884	odevzd. list.	Jan Hovorka
27. V. 1885	smlouva trh.	Karel Müller 1/2 Barbora Müllerová 1/2
24. IV. 1907	odevzd. list	Barbora Müllerová 1/2
6. VI. 1913	sml. postupní	Václav Novák 1/2 Anna Nováková 1/2
1937	postavena	stodola

Chalupa čís. 43.

9. III. 1870	trh. smlouva	František Pekař 1/2 Anna Pekař 1/2
12. IX. 1883	odevzd. list.	František Pekař 1/2
28. II. 1899	kupní sml.	Petr Nezbeda 1/2 Marie Nezbedová 1/2
13. VI. 1911	smlouva trh.	Josef Hovorka 1/2 Marie Hovorková 1/2
10. X. 1912	smlouva trh.	Ludvík König
12. I. 1928	" "	Anna Hrachová

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Mnich.

„U Palandů".

Chalupa čís. 44.

23. XI. 1885	smlowa kch.	Martin Hynouš ½ Josefa Hynoušová ½
23. X. 1886	smlowa po st.	Václav Hynouš ½ Anna Hynoušová ½
23. VII. 1890	odevzd. list.	Václav Hynouš ½
30. VI. 1921	spis notář.	Josef Hynouš ½ Alžběta Hynoušová ½

„U truhláře".

Chalupa čís. 45.

15. VIII. 1879	smlowa postup.	Josef Kříž ½ Anna Křížová ½
8. I. 1902	spis notář.	Josef Kříž ml. ½ Marie Křížová ½
8. I. 1902	dekret	
13. II. 1902	oddací list	

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

Chalupa čís. 46.

10.V. 1867 smlouva frh. Jan Florián

18.XII. 1889 odevzd. list. Barbora Floriánová

26.IV. 1891 kup. smlouva Petr Nezbeda ½
Marie Nezbedová ½

27.VI. 1911 frh. smlouva Josef Jirnš ½
Marie Jirnšová ½

23.II. 1918 odevzd. list Josef Jirnš ½

14.XI. 1922 spis notář. Jan Jirnš ½
Anežka Jirnšová ½

Chalupa čís. 47.

16.III. 1868 smlouva frh. Jan Hahn ½
Josefa Hahnová ½

10.V. 1891 " kupní František Průša ½
Anna Průšová ½

12.V. 1914 spis notář. Karel Průša ½
Klára Průšová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek

Říkávalo se „U Říhů", pak „U Pinců".

Chalupa čís. 48.

7. V. 1881	smlouva fch.	František Procházka ½ Anna Procházková ½
6. II. 1899	odevzd. list.	Anna Procházková ½
27. IV. 1909	spis notář.	Matěj Vinke ½ Josefa Vinková ½

Usedlost čís. 49

10. X. 1865	smlouva svat.	Josef Pinc ½ Marie Pincová ½
28. X. 1896	spis notáře.	Antonín Pinc ½ Anna Pincová ½
3. X. 1926	spis notář.	Edvard Šedivý ½ Marie Šedivá ½

OKRESNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plesk.

13. XII. 1884	smlouva kh.	František Charvát ½ Marie Charvátová ½	22. X. 1879	sml. směnná	František Novotný
22. IX. 1910	spis notář	Josef Charvát ½ Alžběta Charvátová ½	9. XI. 1881	sml. postupní	Alžběta Novotná
			11. XI. 1902	notář. spis	Alžbětě Novotné provd. Čižínové ½ Františku Čižínovi ½
			28. VI. 1902	odevzd. list	
			23. X. 1909	odevzd. list.	Josef Novotný ½
			17. VII. 1912	spis notář.	Anastázie Novotná ½
			26. VI. 1929	odevzd. li st.	Anastázie Novotná ½
			28. V. 1934	sml. post.	František Kumpál ½ Marie Kumpálová ½

OBĚCNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

165

„U Hrubců".

chalupa čís. 52.

Skládání domků (Procházka) čís. 53.

31./XII. 1845	dědický přípis	Josef Hrubec
3. XI. 1857	smlouva svat.	Marie Hrubcová ½
25. VIII. 1881	odevzdací list.	Marie Hrubcová ½
4. II. 1895	smlouva svat.	Karel Hrubec ½ Františka Hrubcová ½
9. VII. 1908	odevzd. list.	Františka Hrubcová ½
21. VII. 1928	smlouva fch.	Anna Hrachová

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

Strážní domek
(Palán) čís. 54.

Domek čís. 55.

7.VII. 1871	smlouva prat.	Čeněk Hejl	½
		Anna Hejlová	½
4.I. 1910	spis notář.	Karel Hejl	½
26.I. 1910	vold. list.	Marie Hejlová	½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Mask.

čís. 56

Domek čís. 57.

25.VI. 1923	smlouva fch.	Jan Brož
6. X. 1932	" "	Ludmila Brožová ½

Domek čís. 58.

25.VI. 1923	smlouva fch.	Jan Pícka † 1938
18.XII. 1925	spis notář.	Barbora Pícková ½

Domek čís. 59.

25.VI. 1923	smlouva fch.	Alois Novák ½
		Anežka Nováková ½
1937	postavena	stodola

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek

Domek čís. 60.

25.VI. 1923	smlouva frh.	Josef Charvát ½ Marie Charvátová ½
28.VIII. 1932	postup. pml.	Josef Charvát ml. ½ Růžena Charvátová ½

Domek čís. 61.

25.VI. 1923	smlouva frh.	Jaroslav Pták ½ Rozálie Ptáková ½

Domek čís. 62.

25.VI. 1923	smlouva frh.	Matěj Vlk ½ Marie Vlková ½
11.X. 1930	odevzd. list.	Marie Vlková ½
15.VI. 1932	spis notář.	Antonín Mach ½ Marie Machová ½

Dům čís. 63.

Část bývalého dvora Schwarzenberg:

Příděl pozemkového úřadu státního ze dne 23. května 1932 čj. 50.110/31-II/1-181/A (Stipka zák. a nař. č. 329 z 8. dubna 1920 a " " " " 215 " 16. dubna 1919)

Josef Kříž (dříve čís. 46) ½
Marie Křížová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
okr. Plzeň

Dům čís. 64.

Část bývalého dvora Schwarzenbergů:

Příděl Státního pozemkového úřadu ze dne 25. května 1932 čj. 50.110/31-I/1-181/A
ze 16. dubna 1919 č. 215 Sbír. zák. a nařízení
" 8. dubna 1920 č. 329 " " " "

Václav Šantora ½
Bohumila Šantorová ½

Domek čís. 65.

25. VI. 1923	smlouva kup.	Václav Brož ½ Josefa Brožová ½
8. XI. 1927	odevzd. list	Václav Brož ½ ml.

Domek čís. 66.

Josef Zbořník

Růžena Snchanová (provd. Chmelíková)

Dům čís. 67.

Karel Sláma st. ½
Karel Sláma ml. ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek

Domek čís. 68.

24. I. 1925	odevzd. list	Matěj Vlk ½
28. VII. 1924	spis notář.	Barbora Vlková ½

Dům čís. 69.

†		Josef Hynouš ½ Alžběta Hynoušová ½ Helena Hynoušová (provd. Přibilová ½

Dům čís. 70.

Karel Řehoř ½
Anna Řehořová ½

Dům (villa) čís. 71.

Anna Kraisová
(roz. Stará)

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
POL. OKR. PLZEŇ

Dům čp. 72

Kampelička,
spoř. a záložolek
v Oslově

Dům (villa) čp. 73

František Velišek 1/2
Marie Veliškova 1/2

Dům čp. 74

Jos. Stařeč 1/2
Vlasta Staříková 1/2

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Písek.

čís. kat. 41.

Kostel u sv. Anny

23. VI. 1881	Ke protokolu č. 61 pepsaného při zakládání pozemkových knih pro Oslov vloženo právo vlastnické	římsko-katolickému kostelu sv. Anny v Oslově

„U Makášků."

Usedlost čís. 1 u sv. Anny

1. XII. 1835	smlouva svat.	Josef Hejl ½	
		Anna Hejlová ½	
2. I. 1838	odevzd. list	Josef Hejl ½	
6. VI. 1885	smlouva svat.	Josef Hejl ml. ½	
		Barbora Hejlová ½	(roz. Kousková)
16. III. 1926	odevzd. list	Josefa Hejlová ½	
16. V. 1929	odstup. sml.	Terezie Hejlová ½	

„U Martinků."

Dům čís. 2 u sv. Anny

12. II. 1859	smlouva svat.	František Vlk ½	
		Anna Vlková ½	
18. VIII. 1896	odevzd. list	Anna Vlková ½	
28. IX. 1905	spis notář.	Tomáš Kloboučník ½	
		Marie Kloboučníková ½	(† 1932)
3. II. 1932	odevzd. list	Anežka Kloboučníková ½	

Chalupa čís. 3 u sv. Anny

10. VIII. 1846	smlouva	Jan Suchan
29. IV. 1907	odevzd. list	Josefa Suchanová
5. V. 1919	" "	Josef Suchan
15. VI. 1920	spis notář.	Marie Suchanová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Mask.

Chalupa čís. 4 u sv. Anny.

23. VII. 1881	protokol o založení pozem. knihy	Marie Ševčíková
31. X. 1893	spis notář.	Marie Ševčíková
2. II. 1899	odevzd. list	Matěj Ševčík
5. IV. 1908	" "	Barbora Ševčíková
30. VII. 1919	smlouva frh.	Karel Gottfried ½

Chalupa čís. 5 u sv. Anny

27. I. 1878	smlouva frh.	Hynek Jiroušek
17. V. 1879	zápisek notář.	Anna Jiroušková ½
1. II. 1926	odevzd. list.	Anna Jiroušková ½
23. II. 1926	smlouva frh.	Ludvík Kosmata ½
		Josefa Kosmatová ½

Usedlost čís. 6 u sv. Anny.

15. VI. 1833	odevzd. list.	Kateřina Kozlíková
10. V. 1871	" "	Josef Červenka ½
		Anna Červenková ½
16. I. 1919	" "	Anna Červenková ½
7. IV. 1930	" "	Josef Červenka
8. IV. 1930	spis notář.	Ludmila Červenková ½

Chalupa čís. 7 u sv. Anny.

19. I. 1859	odevzd. list	František Říha ½
31. I. 1859	smlouva svat.	Marie Říhová ½
1. IV. 1903	odevzd. list.	Barbora Říhová ½
20. XI. 1903	" "	Barbora Říhová ½
19. XI. 1913	smlouva svat.	František Černý ½
		Anastázie Černá ½
30. VI. 1924	odevzd. list.	Anastazie Černá ½
22. IV. 1924	spis notář.	Jan Šindelář ½
		Anastázie Šindelářová ½

OKRESNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Mask.

175

Chalupa čís. 8 u sv. Anny.

20. III. 1856	smlouva frk.	Martin Mladý
24. I. 1859	" prod.	Marie Mladá ½
25. VIII. 1887	odevzd. list	~~Josef~~ nast. Jan Mladý
30. X. 1895	kupní smlouva	Matěj Mladý
18. IV. 1918	odevzd. list	Anna Mladá

Dům čís. 9 u sv. Anny. (villa)

Ludvík Komata ½
Milada Komatová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol okr. Písek

1 „U Křenků".

Usedlost čís. (24) na Červené n. Vlt.

20. II. 1869 smlouva svat. Antonín Klatovš ½
Barbora Klatovšová ½
27. X. 1906 spis notář. Josef Kolář ½
Marie Kolářová ½
5. XII. 1916 odevzd. list. Josef Kolář ½

2 Říkalo se „U Staršů", pak „U Veliška".

Usedlost čís. (25) na Červené n. Vlt.

16. VIII. 1854 smlouva post. Josef Veliček
10. VIII. 1861 " svat. Marie Veličková ½
31. III. 1906 odevzd. list. František Veliček ½
6. XI. 1912 / 1. III. 1913 " " František Veliček ½
27. VIII. 1925 smlouva post. Jan Režábek ½
Anna Režábková ½

1935 přestavěno na 1. poschodí

„U Valentů".

Chalupa čís. 26 na Červené n. Vlt.

31. X. 1865 smlouva post. Anna Stašková
18. VIII. 1871 " " Josef Staněk
28. XI. 1909 odevzd. list. Josef Staněk
23. IX. 1919 spis notář. Anastázie Stašková ½

1946 zbořeno a na jeho místě vystavěny garáže a stáje

3 „U Homoláků".

Chalupa čís. (28) na Červené n. Vlt.

29. IX. 1854 odevzd. list Josef Řehoř ½
Marie Řehořová ½
24. X. 1887 smlouva fak. František Hašek
1. VIII. 1888 " " Josef Staněk
28. XI. 1909 odevzd. list. Josef Staněk
23. IX. 1919 spis notář. Anastázie Stašková ½

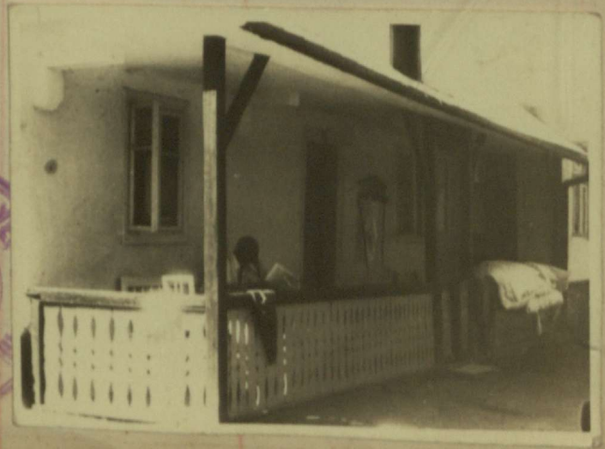

OKRESNÍ ÚŘAD V OSLOVCÍCH

177

4

Chalupa čís. (29) na Červené n. Vlt.

13. I. 1842	smlouva	Josef Pták
16. VI. 1854	odevzd. list	Josef Pták ½ Marie Ptáková ½
19. X. 1914	odevzd. list	Josef Pták ½
31. I. 1921	spis notář.	Josefka Ptáková ½

5 „U Křenků."

Mlýn Křenek čís. (30) na Červené n. Vlt.

18. IX. 1887	smlouva trh.	František Svoboda ½ Marie Svobodová ½
8. I. 1891	smlouva	Antonín Matouš ½ Barbora Matoušová ½
1. VII. 1913	spis notář.	Václav Matouš ½ Karolina Matoušová ½
29. XII. 1924	odevzd. list	Václav Matouš ½

7 „U Valentů."

Chalupa čís. (32) na Červené n. Vlt.

31. X. 1865	smlouva postup.	Anna Staňková
18. VIII. 1871	" "	Josef Staněk
28. XI. 1909	odevzd. list	Josef Staněk
23. IX.	spis notář.	Anastázie Staňková ½

9 „Pension Váňa."

Dům čís. (34) na Červené n. Vlt.

26. I. 1933	smlouva trh.	Josef Váňa ½ Marie Váňová ½

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Písek

Dům čís. (33) na Červené n. Vlt.

Josef (František) Škvor 1/2
Anna Škvorová 1/2
František Škvor 1/2
Maria Škvorová 1/2

Dům čís. 10 na Červené n. Vlt.

Josef Rozsypal dr. 1/2
Justina Rozsypalová 1/2

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

A.

Anna pr., skupina domků 55.
Anta 70,
Alexandr I., pruský král, navařídeň 130,

B

Balcar Jan, řídt. učitel 1,59, 137i,
Bouře 123, 116, 120, 121,
Bláha č. 10 (pozdější škola) 144,
Brož Jan č. 57 118, 167,
Brož Václav č. 65 118, 169,
Branost národa 137b, 134
Beneš Edvard, Dr., 2. president 137e
Bjřmování 137i
Biograf Poolav. hosp. druž. 137p.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pošt. okr. Písek

C

Červená n. Vlt. 55,
Časopisy 66,
Černý Václav 68,
Ceny dobytka, prodejní 128, 127, 73,
" nákupní 137h, 73, 103,
Cink Matěj č. 48 163,
Červenka Josef č. 6 u sv. Anny 174,

D

Dějiny kraje a vývoj zemědělství 3
Dědické právo 17,
Dobytek, chov 33, 70,
Druhbeř 34, 70,
Dějiny Oslova 38,
" školy 58,
" kostela 60,
" kostelíka u sv. Anny 61,
" jednotlivých usedlostí 139-178
" Zvíkova 39,
Domů v Oslově, počet 56
Duchovní správcové 62,
Doškové stodoly 63,
Divadelní představení 66,
Daně 70,
Dovazná 87,
Dožínky 87,
Dračky 88,
Dráha Tábor-Rašice, zahájení 91,
Drahota r. 1362, r. 1771 91,
Dávka z přírůstku a majetku 111,
Dvůr Schwarzenberků 49, 46, 139,
Dvořák František č. 12 118, 145,

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Mnich.

E

Eggenbergové, na Zvíkově 48,
Elektrický proud 79,

F

Fišer František 68,
Fara v Oslově, č. 9 143,
Fousek Jan č. 13 145,
Fila Josef č. 41 118, 71, 159,
Filmy 137 i

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Mlad.

J

Gottfried Emil č. 33 155.
Gottfried Karel č. 4 u p. Anny 174.

H

Hroby homolovité 4.
Hospodářské stroje a nástroje 30,
Hospodářská škola lidová 59,
Hřbitov 62,
Hašek Václav (Štěchák) 68,
Hostince 69,
Hromnice 81,
Husovy oslavy 87,
Hlučínsko k čs. rep. 110,
Heyduk, básník, zemřel 117,
Hymna národní, 100 let památky 130,
Humpál Jan č. 3 118, 140,
Hejl Karel č. 6 a 55 118, 166, 142,
Hubáček Václav č. 15 a 24 - 118, 151, 146,
Hrach Čeněk, řezničství a hostince 69,
Hrachová Anna č. 43, č. 52, - 118, 160, 165,
Hynouš Josef č. 44 - 118, 161,
Humpál Frant. a Marie č. 51 164,
Hejl Josef č. 1 u p. Anny 173,
Havířská plavnost 137 j

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Rýmařov

Ch

Charvát František, I. kronikář 1,2,
Charvát Josef, starosta, č. 50 1,66,
charakteristika zemědělství 35,
Chýsákovi 55,
Chmela, čeněk 68,
Chřipka španělská 72,109,
Charvát František č. 1- 118, 147, 70, 139,
" " " 18- 118, 148,
" Josef " 50- 118, 164,
" Matěj " 17- 147,
" " " 37- 157,
" Josef a Růžena č. 60- 118, 168
Chřipka 134

J, j

Jirsů Václav 68,
Invalidi 68,
Jan sv., večer před 87,
Jirsů František č. 35 - 156,
Jáchym Stanislav č. 36 - 157
Jirsů Jan č. 46 - 118, 162,

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ * pol. okr. Plzeň.

K

Kronikáři 2,
Kowička Antonín P., farář a bisk. notář 1,
Konšelé 14,
Kulturní život předků 18,
Kroje 21,
Kášaslty 24,
Kámen pamětní 62,
Kapličky 63,
Knihovna obecní 66,
" žákovská 66,
Kazimour Josef Dr., prof. 134, 67, 120,
Kovanda Josef, učitel 59,
Kára Josef 68,
Kaisr František 68,
Krajané v cizině 68,
Kola jízdní 70,
Kanalisace 120, 70,
Krupobití 71,
Krise hospodářská 129, 72,
Krále, na tři 81,
Koleda 82,
Křtiny 82,
Kolkování peněz 111,
Kostel sv. Kunharta 137c, 60, 139,
Kazimour Kadislav č. 4 70, 141,
Kříž Jan č. 7 118, 142,
Kříž Josef č. 45, později č. 63 - 118, 161, 168,
Král František č. 11 118, 144,
Kára František č. 22 118, 150,
Kučera Karel čís. 30 137, 118, 154,
Kostelík u sv. Anny 61, 173,
Klouboučník Tomáš č. 2 u Sv. Anny 173,
Kosmata Ludvík č. 5 u sv. Anny 174,
Kolář Josef č. 24 na Červené 176,
Krištof, obchodník 133,
Kaisrová Marie (dr. Stejcová) č. 34 - 156, 118
Kniha pamětní 133, 1
Kampelička 137 k

K

Letopisecká komise 1
Komrač Josef, nadporučík v. v. II. kronikář, 134, 132, 133, 1, 2
Krejčí Antonín, učitel 1, 59,
Kresy 34, 57,
Kříž z Komenského 59,
Kidová škola hospodářská 59,
"Kazna" 63
Legionáři z naší obce 67
Letní hosté, významní 69,
Kácel r. 1390 91
Kípa Svobody 115,
Kidu počítání (v Oslově) 115, 125,
Kichevní povely 115,
Kipany r. 1434, památka 129,

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Mnich.

M

Míry, poltní, váhy 26,27,
Mletí, mlýny 32,
Mladý chatěj 68,
Mlýn 69,
Motocykly 70,
Mrskut 81,
Masopust 85,
Máje stavění 88,
Mikuláš sv. 88,
Mrazy krutí 91,
Mobilisace proti Maďarsku 115,
Monopol obilní 131,
Mašek Jan č. 2 - 118, 140,
Mach Antonín, čís. 62 - 118, 168,
Mladý chatěj č. 8 u pr. Anny 175,
Martouš Václav č. 30 na Červené 177,
Museum v Oslově 132,
Masaryk, president, 85. narozeniny 133
Masaryk V.J., president-Osvoboditel 137d, 137e,

N

Nejstarší obyvatelé kraje 3
Nástroje hospodářské 30,
Národnost obyvatelstva 55,
Náboženství 62,
Novák František 68,
-"- Karel 68,
Nakažlivé nemoci 72,
Nemoci dobytka 72,
Neděle 80,
Nový rok 81,
Narozeniny p. presidenta 113, 115, 137
Narození, svatby, úmrtí 131, 128, 127
Národní hymna, 100letá památka 130,
Novák Václav a Marie č. 38 (Pazdera) 118, 158,
Novák Václav a Anna č. 42 - 118, 160,
Novák Alois č. 59 - 118, 167,

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Plzeň

O

Obyvatelé kraje, nejstarší 3,
Obecní zřízení staré 13,
Obilí u starých Čechů 27,
Obyvatelstva, počet x) 55,
Osvětová činnost 65,
Občanné, čestní a vyznamenající 67,
Oktábec Antonín, učitel 68,
Obchodníci 69, 137j.
Ostatky 86,
Odvody 88,
Obyvatelstva počet x) 113,
Občanská nauka, zavedení 117,
Oslava 10tileté republiky 122,
Okresní správní komise 122,
Obilní monopol 131,
Obecní domy č. 23 a 28 150, 153,
Obrana protileteckým útokům 134
Oslava 28. října 1935 137d
Ovocné sbory 137h

P

Pozemkové vlastnictví, ochrana 21,
Pozemků názvy 28,
Pole, příprava jeho u předků 28,
Průmysl hospodářský 34,
Popis obce 55,
Půdy výměra 56,
Polí pojmenování 56,
Pastviště 57,
Pomníky 62,
Pamětní kámen 62,
Pozoruhodnosti v obci 63,
Politické organisace 65,
Představenstvo obecní od r. 1933 66,
Prchlík Karel, říd. učitel 59, 67,
Princová Vilémina, učitelka 59,
Padlí ve válce 1914-1918 68,
Průša František 68,
Průša Vincenc 68,
Požáry, 71,
Povodně 71,
Popis usedlosti 75,
Pouť 82,
Pohřby 85,
Posvícení 86,
Prezident, oslava 107, 87,
Přísloví a pořekadla 89,
Písně 89,
Památihodné události do r. 1914 91,
Převrat r. 1918 108, 107, 106,
Pres. Masaryk, návštěva v Oslově 113,
Pozemků přístěl 115, 118,
Práce ruční výchovné, zavedení 117,
Půjčka práce 128,
Průša Fxt. a Barbora č. 19 148,
Průša Josef č. 20 118, 149,
Poledňová Barbora č. 21 149,

Pokračování na straně 190.

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ pol. okr. Mask.

R

Robota, zrušení 11,
Roboty x) 17, 48, 49,
Reforma pozemková 12,
Rychtáři 14,
Robotní patenty x) 17,
Rybníkářství, rybníky 34, 57,
Rožmberkové 42,
Rodáci vynikající 67,
Rozsypal Ant., zem. pres. Podkarp. Rusi 67, 69, 137c
Říha Martin, P., biskup čes. Bud. 67,
-"- Jan, prof., řed. gymnasia 67,
Řeznictví 69,
Řemeslníci 69,
Radiopřijímače 70,
Rekvisice ve válce 97, 101,
Říha Prokop č. 26 118, 152,
Rybák Matěj č. 29 118, 153,
Řezáček Jan č. 25 na Červeně 176,
Rozhlas 1. I. 1935 133
Rakousko, zabráno Německem 1938 - 137r

S

Sedlák, obrana jeho, vzpomny 15,
Spolky zemědělské 19,
Stavby 21,
Šramberkové 44,
Schwarzenbergové 51,
Sternberg, Adam 48,
Starostové obecní (a místní) 54,
Škola, dějiny 57, 144,
Škola lidová hospodářská 59,
Samoty 55,
Spolky v obci 65,
Sport " " 66,
Strejc Josef 68,
Strejc Václav 68,
Strosner Václav 68,
Švarc Emil 68,
Stavební ruch 70,
Soudařství 74,
Štědrý večer 82,
Svatba 83,
Slovensko k čs. rep. 110,
Sedláček, August Dr. H 120,
Stromů počítání 125,
Šuvalky 131, 128, 127,
Silnice oprava 137b, 129,
Sucho 129,
Srbský král Alexandr I, zavražděn 130,
Šedivý Eduard č. 14 a 49 163, 145,
Starý Antonín č. 16 118, 147,
Strejcová Marie (Kaisrová) č. 34 118, 156,
Štěrbová Marta č. 39 158,
Šantora Václav a Bohumila č. 64- 118, 169,
Suchan Josef č. 3 u sv. Anny 173,
Šindelář Jan č. 7 u sv. Anny 174,
Stanček Josef č. 26, 28 a 32 na Červené 118, 176, 177,
Škola, nové záchody 137d

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ

T

Pěšínsko, přivtělení k čí. rep. 110

U

Usedlíci v Oslově r. 1584, a r. 1586- 46, 47
Úřední příslušnost 58,
Učitelský sbor 59,
Usedlosti, popis 75,
Úvrať 131, 128, 127,

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
pol. okr. Plzeň

V

Vesnice, vznik jich 6,
Včelařství 32,
Výnos katastrální 56,
Veřejné hnojovy 65,
Vodovod 70,
Včelařství 74,
Velikonoce 81,
Válka světová 93,
Volby v Oslově, 128, 109,
Volby do sněmu a senátu 137, 123, 119, 113,
Volba p. presidenta 113, 129,
Vepřín, chov, omezení 131,
Vlk Matěj č. 25 a 68 118, 170, 151,
Vališek Cyril č. 31 154,
Vlna Josef č. 34 na červené 177,
Volba do okres. a zem. zastupitelstva 138
Vatra, za pres. T. G. Masaryka 137 p.

Z

Zemědělství, vývoj od nejstarších dob 3, 35,
Zemědělské spolky 19,
" školství 20,
Zrušení poddanství, roboty 11, 21,
Zvyky předků 21,
Zběrov 55,
Zach Josef 68,
Zajatci z naší obce 68,
Zaměstnání občanů 73,
Zabíjačky 86,
Zákon branný 113,
Zemětřesení 121,

OBECNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ, pol. okr. Písek

Pokračování ku str. 186.-

P

Procházka Josef č. 32- 118, 155,
Polívka Jan č. 37,- 118, 108, 157,
Pták Karel č. 40- 159,
Příša Karel a Klára č. 47- 162,
Pícka Jan č. 58- 118, 167,
Pták Jaroslav č. 61 (u 14 pomocníků) 118, 168,
Pták Josef č. 29 na Červené 177,
Přednášky, zemědělské -137j,-137i
-"- o hasmoki a CPO. 137j
Polární záře 1938 137p

OKRESNÍ ÚŘAD V OSLOVĚ
okr. Plzeň